

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XLI. št. 225 (12.257)

Trst, sreda, 9. oktobra 198

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije)
Tlx 460270
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P. P. 132
66001 KOPER

7096 AA

60100200

Kapitan baje zanikal vesti o usmrstitvi dveh ameriških potnikov

Drama na ladji Achille Lauro

Teroristi so jo usmerili proti Siriji, nato pa proti Cipru - Mrzlična aktivnost vlade za reševanje

Na delu sile proti miru

DRAGO GAŠPERLIN

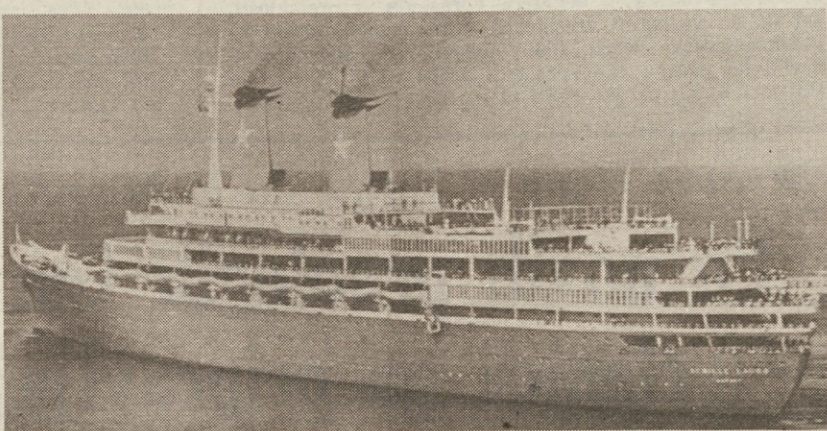
Ob terorističnem napadu na potniško ladjo »Achille Lauro« se vsiljujejo tri vprašanja: zakaj ladja, zakaj prav italijanska in zakaj ravno v tem času? Na prvo bi se dalo odgovoriti z ugotovitvijo, da so letalske preusmeritve in napadi na veleposlaništva, letališča, mednarodne urade in posamične osebnosti danes teže izvedljivi zaradi strogih varnostnih ukrepov, kar teroristom omejuje manevrski prostor, potreben jim, da o njih spregovori svet, drugače ostanejo njih zločinska dejanja brez učinka.

Na drugo in tretje vprašanje, ki sta vzročno vezani, pa je odgovoril že sam mednarodni odmev na dogodek. Italijanske ladje so se le nekaj dni po izraelskem bombardiranju sedeža PLO pri Tunisu lotili zato, da bi vsebinsko izvolili potrpežljivo spleteno diplomatsko akcijo za ureditev palestinskega problema na podlagi jordanско - palestinskega sporazuma. Pri tem ni malenkost, da je celo britanska ministrska predsednica Thatcherjeva pripravljena v Londonu sprejeti mešano delegacijo PLO in Jordanije, kar je sprožilo vik in krik v Izraelu pa tudi prikrito negodovanje Reagana, s katerim se sicer »železna dama« dobro razume.

No, Italija je v tem diplomatskem postopku odigrala pomembno vlogo. Če so Izraelci napadli sedež PLO v Tuniziji in če so zdaj pripadniki ene od frakcij Arafatu nasprotnih palestinskih gverilcev opozorili nase z zajetjem italijanske ladje, to lahko tudi pomeni, da je proces za premik palestinskega vprašanja s slepega tira primerno napredoval; to pa hkrati pomeni, da takšnega procesa nečesa v tisti, ki jim je pri srcu status quo, to je ohranitev trajne napetosti v tem delu sveta in razdelitve Libanona na štiri kantone po švicarskem vzoru, kot je rekel včeraj Arafat. Le-ta je ob odhodu iz Bejruta tudi rekel: »Vulkan in orkan bosta še naprej razsajala.« To je tudi bridka resnica in to kvari tudi odnose med bližnjevzhodnimi državami in Evropo ter med samimi italijanskimi političnimi silami. Socialdemokrati, liberalci in, recimo, republikanci se vprašujejo, če je prav, da se Italija pogaja z Arafatom, medtem ko bi svoje sile bolje izkoristili s pritiskom na Sirijo in Libijo ter na SZ in ZDA, od katerih je v veliki meri odvisna usoda Bliznjega vzhoda.

RIM — V trenutku, ko poročamo, ni še jasno, ali se je teroristični napad na italijansko potniško ladjo »Achille Lauro« že razrasel v krvavo tragedijo. Palestinski skrajneži, ki so pred sinočnim ugrabili ladjo pred Port Saidom, so namreč včeraj javili, da bodo pobijali drugega za drugim potnike in člane posadke, začevši z ameriški in britanskimi državljani, dokler ne bodo s posredovanjem zahodnih diplomacij dosegli osvoboditve 50 palestinskih ujetnikov v Izraelu. Odprto je vprašanje, ali so ostali pri grožnjah. Razni viri so včeraj poročali o dveh umorjenih ameriških potnikih, nekaj pred polnočjo pa se je razvedelo, da je radio »Glas Libanona« ujel malo prej sporočilo kapitana italijanske ladje, po katerem naj bi bili vsi potniki in člani posadke živi in zdravi.

Po drugi strani pa ni niti jasno, kam nameravajo teroristi preusmeriti ugrabljeno ladjo. »Achille Lauro« je včeraj najprej plula proti sirskega pristanišču Tartusu, ker pa ji sirske oblasti niso dovolile vstopa v njihove vode, je nadaljevala pot proti Cipru. Zadnje včerajšnje vesti so govorile, da se je ladja preusmerila proti Bejrutu, vse pa kaže, da bo precej časa blodila po Sredozemlju. Kot so pove-

dali predstavniki neapeljske plovne družbe »Lauro«, je ladja oskrbljena s kurilnim oljem in vodo ter živili za najmanj 10 dni plovbe.

Na »Achille Lauro« se je v Genovi, od koder je odpelala 3. t. m., in nato v Neaplju ter Sirakuzah vkrcalo skupno 748 potnikov, vendar jih je v Aleksandriji večina šla na izlet na kopno, tako da jih je v trenutku terorističnega napada na njej ostalo nekaj čez 100. Poleg tega je na krovu ugrabljene ladje več kot 300 članov

posadke. V glavnem gre za italijanske državljane, precej pa je tudi Avstrijcev, Amerikancev in Britancev. Med člani posadke je tudi 55-letni Tržačan Nevio Martini, o katerem podrobneje poročamo na 5. strani. Potniki, ki so se izkrcali v Egiptu, so že na poti domov s posebnimi leti.

Od trenutka, ko se je razširila vest o terorističnem napadu, italijanska vlada praktično stalno zaseda. ZDA,

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Kdo so ugrabitelji?

RIM — Ugrabitelji italijanske potniške ladje »Achille Lauro« so palestinski skrajneži, pripadniki ene izmed skupin, v katere se je lanskega januarja razcepila Fronta za osvoboditev Palestine (PLF), ki je dotlej bila včlanjena v Organizacijo za osvoboditev Palestine (PLO) pod Arafatovim vodstvom. Kot številne druge palestinske organizacije, začevši s samo PLO, tako se je PLF ob uporu Abu Muse proti Arafatu razbila na več skupin, ena izmed katerih je ostala zvesta staremu voditelju, medtem ko so se druge oddaljile od njegove »zmerne« politike in dobile večjo ali manjšo podporo v Siriji, Libiji ali drugod. Tisti del PLF, ki se sklicuje na Arafata, je takoj odločno zavrnil kakršnokoli povezanost s teroristično akcijo, podobno pa je sinoči izjavil v Damasku voditelj prosijske frakcije PLF Talaat Jakub, ki so ga Arafatovi pristaši obtožili vpletenosti v zadevo.

Po terorističnem napadu na Sredozemlju

Polemike v vladni večini zaradi politike do PLO

RIM — »Delamo in delali bomo na tem, da se zadeva reši na najboljši način, brez tragedije.« Tako je izjavil predsednik ministrskega sveta Craxi po odhodu iz Palače Chigi, kjer je vlada zasedala neprekinjeno od predsinočnjim, ko se je razširila vest o terorističnem napadu na ladjo »Achille Lauro«. Predsednik se je nato sešel z državnim poglavarjem Cossiga in ga je seznanil s pobudami za diplomatsko razrešitev problema, zatem je sprejel sirskega veleposlanika in od njega dobil zagotovilo, da vlada v Damasku ni vpletena v zajetje ladje in da je pripravljena kakorkoli prispevati k ugodnemu razpletu gusarskega dejanja, pozneje se je sešel s Forlanijem, Andreottijem in Spadolinijem, vmes pa se telefonsko pogovoril s sirskega zunanjim ministrom.

Zvečer sta zunanji minister Andreotti in obrambni minister Spadolini poročala ustreznima komisijama v poslanski zbornici in senatu. Andreotti je povedal, da je stopil v stik s PLO,

ki mu je zagotovila, da nima ničesar opraviti z morskimi teroristi in da pripadajo ti eni od dveh Arafatu nasprotnih frakcij pod vodstvom Talata Yacuba in Abdelfataha Ganema. Minister je dodal, da teroristi zahtevajo izpustitev palestinskih jetnikov v raznih državah, tako tudi v Italiji. Sirija, je še rekel, je pripravljena posredovati v pogajanjih z gusarji, če bo sta Rim in Washington izrazila to željo.

Spadolini je objasn timer, da je naročil ustreznim vojaškim silam stanje pripravljenosti in izrekel željo, da bi prevladal razum, da bi torej ne bilo treba vojaško nastopiti. Upam, je dodal, da je dejanje teroristov le demonstrativne narave, nato pa poudaril, da zahtevam ugrabiteljev nikakor ne gre kloniti.

Zajetje ladje je izzvalo ostre polemike znotraj vladne večine, ki se sučejo okrog odnosa Italije do Arafata in Izraela. Glasilo PRI »La Voce

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Izrael: Italija mora obsoditi tudi PLO

Hudo ogorčenje v svetu zaradi napada na ladjo

NEW YORK — Ugrabitve ladje »Achille Lauro« je globoko pretresla svetovno javnost, zlasti še države, ki so neposredno prizadete, v kolikor so na ladji vkrcani njihovi državljani. Medtem ko je glavni tajnik OZN de Cuellar ponudil italijanskim oblastem svoje posredovanje in vsem ko se v krogih NATO in EGS za zdaj še niso hoteli uradno izreči, je Organizacija za osvoboditev Palestine odločno zavrnila vpletenost v teroristično dejanje. Arafat je obsodil vsak napad na civiliste kjerkoli, obenem pa tudi »izraelsko vojaško hunto, proti kateri se ima naše ljudstvo vso pravico upirati«. Vodja PLO je izjavil, da njegova organizacija skupaj z Jordanijo in Egiptom zdaj na novo proučuje lastno bližnjevzhodno politiko, kajti »Palestinci morajo poiskati nove metode za doseg miru«, ni pa pojasnil, kakšne. Zastopniki PLO v Bonnu, Tokiu in Parizu so zatrdili, da ugrabitve italijanske ladje koristi edino Izraelu, ki bo to priložnost lahko izkoristil »za nove morilske akci-

je proti PLO po vzoru tiste v Tuniziji«. Dodali so, da je za ugrabitve ladje navsezadnje kriv sam Izrael. Dejanje je obsodila tudi Demokratska fronta za osvoboditev Palestine in Zveza arabskih držav.

Kairska vlada je ravno tako izključila vpletenost PLO, »ki ve, da Egipt nasprotuje nasilju in terorizmu«, kot je rekel zunanji minister Meguid. Predsednik Mubarak je pa izjavil samo, da išče rešitev, ki naj naredi konec teroristični operaciji. Tajnik v predsedstvu izraelske vlade je dejal, da kratek stik med Tel Avivom in Rimom zaradi italijanske obsodbe Izraela po agresiji na sedež PLO pri Tunisu ne bo vplival na zdajšnji tragični dogodek, ker gre za dve različni vprašanji. Pač pa je podpredsednik vlade Levi, desničar, jedko pripomnil, da ugrabitve ladje pomeni hud udarec »simpatijam Italije do terorja«. Laburistični poslanec Lynn je dodal, da Izrael ne sme pri-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Bo novi miljski župan izvoljen z glasom MSI? V Nabrežini še vse odprto

TRST — Jutri bo deželni svet Furlanije - Julijske krajine izvolil novo vlado, ki jo bo spet vodil demokristjan Adriano Biasutti. Demokristjani, socialdemokrati in republikanci so že imenovali svoje predstavnike v novem odboru, kar ni še naredila PSI, kjer je kandidatov več ot razpoložljivih mest. Sinoči se je vsekakor sestel v Vidmu strankin deželni komite, ki je pokazal pripravljenost, da bi Trst v novem odboru zastopal Gianfranco Carbone.

Do zelo zaskrbljujočega preobrata pa je medtem prišlo na ponedeljkovi seji miljskega občinskega sveta, kjer se je nekdanja opozicija ob odločilni podpori MSI frontalno zoperstavila kandidatu Liste Frausin komunistu Bordonu. Za izvolitev župana bo vsekakor odločilna drevisnja druga seja občinskega sveta.

Nekoliko bolj spodbudne vesti pa prihajajo iz Nabrežine, kjer je prva seja novoizvoljenega občinskega sveta pokazala, da obstajajo še možnosti za potrditev domače napredne uprave.

NA 4. STRANI

Na plenarni skupščini SB in MDS v Seulu

Načrt ZDA izzval razočaranje

SEUL — Pričakovani nastop ameriškega zakladnega ministra na plenarni skupščini Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke je izzval mnogo več izzvov razočaranja kot prepričanega odobravanja. Pristop ZDA do vprašanj velike zadolžitve držav v razvoju in pravičnejše svetovne gospodarske ureditve se v bistvu ni spremenil, le da sedaj Reaganova administracija kaže nekoliko več pripravljenosti, da nastopa tudi v prvi osebi pri reševanju teh izredno perečih problemov.

Baker je dejansko predložil precej abstrakten načrt, razčlenjen v tri točke: države v razvoju in predvsem tiste z velikimi dolgi, naj bi same poskrbele za zdravljenje gospodarstva po receptu liberizma, to je s spodbujanjem zasebne pobude in tujih investicij in opuščanjem državnega vodenja gospodarstva; Svetovna banka in MDS naj okrepi svojo vlogo nadziranja nad »pravilnim« ravnanjem dolžnic; velike zasebne banke naj bi v prihodnjih treh letih povečale svoje kredite državam v razvoju za 20 milijard dolarjev. Na koncu je ameriški minister še naslovil vsem činiteljem medna-

rodnega gospodarstva, od držav do mednarodnih ustanov in privatnih bank poziv, naj vsak stori svojo dolžnost, kar naj bi omogočilo ozdravitev mednarodnih gospodarskih razmer.

Prve reakcije so zato odražale sicer upanje (da se mislijo ZDA bolj angažirati za rešitev problema zadolžitve), toda predvsem nejevero. Italijanski zakladni minister Gorla, ki bo pred skupščino spregovoril danes, je na primer že včeraj na tiskovni konferenci naglasil, da je težko prisiliti druge (zasebne banke) na nove kredite, ki so zanje veliki, čeprav so za države v razvoju premajhni, saj je 20 milijard dolarjev malenkost, če se upošteva, da morajo samo države Latinske Amerike vračati 27 milijard dolarjev na leto zgolj za obresti. Po drugi strani pa načrt ZDA nekoliko vsiljuje zadolženim državam izbire gospodarske politike, ki jih verjetno ne bodo hotele sprejeti, ker bi omejevale njihovo suverenost. Gorla, in mnogi z njim, torej meni, da gre bolj za načelna stališča kot pa za načrt, ki bi nudil konkretne rešitve.

● Drama

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Velika Britanija in druge države, ki so pri zadevi kakorkoli prizadete, so ji že ponudile pomoč. V tem smislu se je oglašil tudi palestinski voditelj Arafat, ki je teroristično dejanje obsodil in se ponudil za posrednika. Svojo pomoč je obljubil tudi sirski predsednik Hafez Asad, ki se mudi na uradnem obisku v Pragi. Nanjo italijanska vlada precej računa, kot izhaja med drugim tudi iz dejstva, da se je včeraj zunanji minister Andreotti dalj časa telefonsko pogovarjal z nekaterimi sirskimi ministri, ki so v Asadovem spremstvu na Češkoslovaškem.

Kaže, da italijanska vlada namerala vzpostaviti neposreden dialog z ugrabitelji in torej razvozlati hudi voz na miren način. Ugrabitelji so vsekakor včeraj zahtevali, naj stopijo z njimi v stik za pogajanja italijanski, zahodnonemški, britanski in ameriški veleposlanik s posredovanjem Rdečega križa. Slednji naj bi dal na razpolago tudi ladjo, s katero naj bi diplomati pripluli do ugrabljenega »Achille Lauro«. In dejansko so se nekateri zahodni diplomati, med njimi italijanski izvrševalec poslov v Damasku Pietro Cordone, že napotili v sirsko pristanišče Tartus, tedaj pa je »Achille Lauro« odplula od sirske obale proti Cipru, ne da bi teroristi boljše pojasnili svojih zahtev. Ob vsem tem velja vsekakor spomniti, da je obrambni minister Spadolini že takoj po ugrabitvi odredil stanje pripravljenosti za vse tri rodove italijanske vojske.

Medtem pa so v Italiji že na delu preiskovalci, zlasti v Genovi in Neaplju, kjer so se teroristi po vsej verjetnosti vkrkali. Pregledi so sicer v italijanskih pristaniščih dokaj strogi, še zdaleč pa ne takšni, da bi se jih dalo primerjati onim na letališčih.

● Polemike

NADALJEVANJE S 1. STRANI

republicanica» je ostro kritizirala politiko Craxija in Andreottija, češ da je povsem napačna ne glede na to, če je PLO odgovorna ali ne za zajetje italijanske ladje. List vladi očita podcenjevanje terorizma na Sredozemlju in dodaja, da takšna politika utegne prevesti razmerje zavezništva. Glasilo PSI »Avanti« pa v odgovor trdi, da vladna politika nikakor ne spreobrača sredozemskih ravnotežij, ampak, nasprotno, sloni na prizadevanjih za dosego miru, sodelovanja, varnosti in blagostanja v vseh državah ob Sredozemlju ter za udržitve solidarnosti med evropskimi in ameriški zavezniki. List obenem piše, da organizacije PLO ni mogoče na noben način istovetiti s teroristično organizacijo in da je sicer že OZN priznala PLO za zakonito zastopnico Palestinecev.

Z republikanci so potegnili tudi liberalci in socialdemokrati, češ da politika rimske vlade hodi navzkriž s politiko zavezništva z Izraelom in da je zakonito prazniranje PLO dvoljivne vrednosti. Tajništvo KPI nasprotno trdi, da zajetje ladje — tako kot izraelski napad na PLO pri Tunisu — spravlja v nevarnost možnost pomiritve na Bližnjem vzhodu s pogajanj, ki sloni na priznanju zakonitih pravic palestinskega naroda. Enako meni tudi vsedržno vodstvo A CLI.

● V svetu

NADALJEVANJE S 1. STRANI

stati na zahteve teroristov pa tudi ne sprožiti pogajanj z Italijo, dokler ta ne bo izrecno obsodila Arafatove PLO. Premier Peres je naglasil, da terorizem zadene predvsem tiste, »ki terorizem odpuščajo«.

Reaganova administracija je »obžalovala teroristični napad«, Reagan je ugrabitve ladje označil kot »smešno«, Pentagon je izrazil pripravljenost sodelovati z vsemi državami, ki bi to želele, ne bo pa pritiskal na Izrael, naj popusti teroristom, sicer tudi pod vplivom močne židovske skupnosti.

Tunizijski premier Mzali je po telefonu izrekel solidarnost Craxiju, jordanška vlada pa je obenem z obsodo terorističnega dejanja izjavila, da je slednje uperjeno proti italijanski politiki do bližnjazgodne krize in proti odnosom med arabskimi in evropskimi državami.

Agencija Tass dogodka ni komentirala, je pa citirala sporočilo KPI, po katerem »spiratsko dejanje vodi v nevarno zaostrenost napetosti na Sredozemlju«. Avstrijski kancler Sino-watz je izrazil zapređenost, britanski zunanji ministristvo je izjavilo, da obsoja vsako teroristično akcijo kjerkoli, a konservativci zahtevajo od Thatcherjeve, naj dovoli poseg po-sebnih bojnih enot SBS (Special Boat Squadron). Obsodbam se pridružuje med drugimi švicarji in Belgijci, francoski »Le Monde« pa piše, da je novega terorističnega dejanja kriv sam Arafat, ki da se ne zna več odločiti ne za vojno ne za dosego miru.

Pred razpravo v skupščini SRS O zamejcih in Osimu v pristojni komisiji

Številne pripombe h gradivu

LJUBLJANA — V okviru priprav na zasedanje republiške skupščine, ki naj bi obravnavala problematiko slovenske narodnosti manjšine v sosednjih državah in uresničevanje osimskih sporazumov, je republiška komisija skupščine SR Slovenije za mednarodne odnose podrobno obravnavala pripravljeno gradivo.

Obravnava je prispevala številne pripombe in dopnila, ki naj bi tako gradivoma kot tudi sami skupščinski razpravi zagotovila večjo kakovost in bi dejansko bila izraz slovenskih stališč do teh dveh vprašanj.

S posameznimi formulacijami so se poskušali izogniti brezplodnemu ponavljanju znanih stvari in neustrezno omiljenim ugotovitvam glede zaščite slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, Avstriji in na Madžarskem. Podobno velja za gradivo o osimskih sporazumih, ki so sicer odpravili nekatera vprašanja iz preteklosti, žal pa še vedno ni uresničena vrsta določil, ki pa so v obojestransko korist. Člani komisije so ponovno poudarili, da morata obe vprašanji dobiti večji jugoslovanski pomen, saj ne gre zgolj za slovenske zadeve. (dd)

Na uspeli tiskovni konferenci v Celovcu

Ljubljanski Cankarjev dom predstavil svoje delovanje

CELOVEC — »Pri Joklnu« (»Bierjokl«) so včeraj predstavniki Cankarjevega doma iz Ljubljane koroški javnosti predstavili dejavnost tega velikega slovenskega kulturnega hrama. Na izjemno dobro obiskani tiskovni konferenci — prišli so novinarji iz vseh koroških sredstev javnega obveščanja — so Mitja Rotovnik, Božena Zakrajšek in Sergej Dolenc spregovorili o prireditvah, ki jih je Cankarjev dom v Ljubljani poln, odkar so ga bili spravili pod streho, od gledaliških in koncertnih do filmskih in kongresnih in razstavnih. Novinarje so seznanili z veliko odmevnostjo Cankarjevega doma doma, se pravi v Ljubljani, Sloveniji in Jugoslaviji in tudi v tujini, saj s kvalitetnim izborom glasbenih, gledaliških in likovnih prireditev, kakor tudi z resno ponudbo v kongresnem turizmu, ta umetniško-kongresni center zlahka tekmuje s katerim koli njemu podobnim v Evropi in v svetu. S »Cartransom«, turističnim podjetjem Zveze slovenskih zadrug na Koroškem, da so v teku pogovori, so dejali »Cankarjevi« ljudje, s katerimi bodo vzpostavili prav takšen kontakt med kulture željnimi zamejci kateregakoli je-

zika in domom v Ljubljani, kot so ga bili uspešni že uteči v sodelovanju s podjetjem »Aurora« v Trstu.

Da je takšne vrste tiskovna konferenca na mestu in da je bila zelo potrebna, je pokazal velik interes koroških novinarjev za prireditve v Cankarjevem domu, njihova želja po programih v nemškem jeziku, ki bi jih radi — prav tako kot to že nekaj mesecev počne »Delo«, objavljali v svojem časopisu in bojazen, kako vodilni ljudje te kulturne institucije zmorejo slediti vsem željam po koncertnih, opernih in gledaliških prireditvah, ko pa je znano, da se le-te ponavadi že precej pred datumom razprodane.

Sodelavci »Cankarjevega doma« so — kot je kazalo — zadostili vsem vprašanjem koroških novinarjev in, kar je najvažnejše, so s tem, da so se s svojo ponudbo zapeljali tudi čez Ljubelj, še širše odprli vrata svoje hiše. Tako da bo Cankarjev dom tudi v bodoče in še bolj s polnimi pljuči dihal in živel tudi čez meje.

BARBARA GORIČAR

Državne vlade se bojijo, da bi zavrnitev izzvala nasprotovanje javnega mnenja

Po novih predlogih Gorbačova NATO v zadregi članice pa pripravljajo svoje protipredloge

BRUSELJ — Medtem ko analitiki Atlantske zveze proučujejo tone in podtone razorožitvenih pobud sovjetskega voditelja Mihaila Gorbačova, je iz kabinetov vlad članic NATO slišali različne glase, da bi bila velika napaka, če bi označili predloge za stare ideje v novi preobleki in jih nepremišljeno zavrgli.

Na sedežu zahodnega vojaškega zavezništva so se začeli intenzivni posveti med Združenimi državami in drugimi članicami pakta o tem, kje in kako iskati pravi odgovor na sovjetsko pobudo. Če Zahod ne bo sestavil ustreznega nasprotnega razoroževalnega predloga, se odkrito bojijo v Bruslju, utegne Atlantska zveza doživeti poraz v bitki za javno mnenje.

Lahkomiselni ali prehitri odgovor, se glasi to prepiranje, lahko da dodatno municijo velikemu delu javnosti v zahodni Evropi, ki že dolgo napada Reaganovo administracijo, da se s Sovjeti po-

gaja zaradi pogajanj in da se z njimi v bistvu sploh nima namena resno pogovarjati.

Iz več znamenj je mogoče sklepati, da je Gorbačov konec tedna v Parizu ujel propagandni aparat atlantskega zavezništva na levi nogi. Vojaški računarji v Bruslju in Pentagonu, katerega glas najmočnejše odmeva v NATO, trdijo, da so — skozi očala izvedencev — razorožitvene formule voditelja nasprotnega bloka neprepričljive. Po drugi strani pa vendarle morajo priznati, da se javnosti na Zahodu zdijo povsem pozitivne in vabljive.

Odras protislovnega položaja sta nemara sprotujoči si izjavi, ki sta jih dala generalni sekretar NATO lord Carrington in pomočnik ameriškega sekretarja za obrambo Richard Perle. Slednji je po sestanku NATO, ki je bil predsednočnim v Bruslju, izjavil, da zavezniki presoja, češ da je »sovjetska pobuda v določenem smislu korak nazaj«, ker bi

zamrznila obstoječa razmerja v Evropi, v katerih je Zahod v slabšem položaju. Drugače je bilo razumeti izjavo lorda Carringtona, ki je izrecno poudaril, da gre »za korak naprej v pogajanjih o omejitvi oboroževanja«. Bližnji sestanek Reagan - Gorbačov, je dejal, lahko da tem pogajanjem še pospešek v pravi smeri.

V običajno dobro obveščenih krogih NATO je slišati, da bodo sedanja posvetovanja med ZDA in zavezniki na ta ali drug način morala razrahljati stališča ZDA na pogajanjih v Ženevi. Po nekaterih virih so v Bonnu, v Londonu in v Haagu že začeli sestavljati konkretne nasprotne pobude, s katerimi bi Zahod odgovoril Gorbačovu. Spodbudno v teh presojah je, da naj bi do novih razoroževalnih predlogov in premikov v stališčih prišlo v kratkem, nemara še pred novembrskim velesestankom Gorbačov - Reagan.

DUŠAN SNOJ

Ker se boji razsodbe o sporu z Nikaragvo

Reagan zavrača pristojnost mednarodnega sodišča v Haagu

NEW YORK — Reaganova administracija je sporočila, da ZDA ne priznavajo več razsodb mednarodnega sodišča v Haagu, ki se nanašajo na politične spore. Ta sklep je ameriška administracija sprejela zato, da bi »takšne države kot je Nikaragva prenehale izkoriščati mednarodno sodišče v Haagu proti ZDA«.

Reaganova administracija se je že drugič v zadnjih dveh letih znašla pred mednarodnim sodiščem v Haagu. V obeh primerih je razsodbo tega najvišjega pravnega organa zahtevala Nikaragva, ki je Reaganovo administracijo tožila zaradi »ogrožanja suverenosti in ilegalne podpore protisandističnim silam«. Mednarodno sodišče je lansko leto obsodilo Reaganovo administracijo zaradi miniranja in blokade nikaragovskih pristanišč.

Zaradi bojzani, da utegne sodišče v Haagu znova razsoditi v korist Nikaragve je Reaganova uprava sklenila, da ne bo več priznavala pristojnosti tega organa OZN v razsojanju o sporih, ki imajo politično naravo.

Zavračanje pristojnosti sodišča v političnih sporih Reagan opravičuje z dejstvom, da tudi Sovjetska zveza, Kuba, Italija, Španija in Zahodna Nemčija ne prizna-

vajo več razsodb mednarodnega sodišča v političnih sporih.

Predstavniki State departementa izjavljajo, da to ne pomeni, da se ZDA v celoti umikajo iz mednarodnega sodišča. Reaganova administracija bo po njihovih besedah še naprej sprejemala njegove razsodbe v komercialnih in sodnih sporih ter v razreševanju ozemeljskih vprašanj.

V zadnji pritožbi je Nikaragva zahtevala od Reaganove administracije naj preneha podpirati napade antisandističnih sil na Nikaragvo, obenem pa je zahtevala tudi plačilo ustrezne odškodnine. Če bi mednarodno sodišče znova razsodilo v korist Nikaragve, bi se takšne prakse, kot izjavljajo predstavniki administracije, utegnile začeti posluževati tudi druge države. Zato je Reaganova administracija sprejela sklep o delnem umiku iz mednarodnega sodišča. Že aprila lanskega leta je Reaganova administracija sporočila, da v naslednjih dveh letih ne bo več priznavala razsodb mednarodnega sodišča v sporih, ki zadevajo Srednjo Ameriko.

Reagan je prvi ameriški predsednik, ki je zavrnil pristojnost tega mednarodnega telesa, odkar je bilo 1945. leta ustanovljeno mednarodno sodišče. (U. L.)

Biondi (PLI)

tajnikom večine o problemih Bocna

RIM — Liberalni tajnik Biondi je včeraj, po nekajdnevem obisku na Tridentinskem - Južnem Tirolskem, kjer je s strankinimi strukturami proučil razmere in nova trenja po zadnjih upravnih volitvah, na katerih se je v Bocnu močno okrepila neofašistična MSI, poslal včeraj tajnikom vladnih strank vabilo na sestanek o teh perečih problemih. V njem zatrjuje, da je treba sicer zajamčiti pravico državljanov, da govorijo svoj jezik, toda brez prisile etničnega štetja.

Zato predlaga, naj bi ustrezni zakon revidirali, zlasti kar zadeva sodišča in zaposlovanje, hkrati pa se zavzema za ustanovitev univerze »evropske ravnice« na Južnem Tirolskem, ki naj bi prispevala k razširjanju strpnostnega duha med večnarodnostnim prebivalstvom.

Realistične ocene vladne predstavnice v ameriškem kongresu

Zanimanje ZDA za razvoj Jugoslavije

WASHINGTON — Jugoslavija igra od nekdaj v svoji zunanji politiki vodilno vlogo v gibanju neuvrščenih, je ena od ustanoviteljic tega gibanja. Jugoslavija si prizadeva obdržati distanco tako do sovjetskega kot zahodnega bloka, pri čemer čisto izraža ostra nestrinjanja z enim in drugim blokom.

S temi besedami je v kongresni razpravi skušala predstaviti jugoslovanske strateške opredelitve v zunanji politiki pomočnica ameriškega državnega sekretarja za odnose z Evropo in Kanado Rozanne Ridgway. Ko je govorila v podkomiteju predstavnštva doma o ameriških odnosih z Evropo in Bližnjim vzhodom, je poudarila, da bo o Jugoslaviji govorila »ločeno« ker ima ta država tudi poseben drugačen status z državami območja, na katerem se nahaja.

Potem ko je poudarila, kolikšnega pomena je za ZDA tak status neodvisne Jugoslavije, njena po-

litična enotnost in ozemeljska celovitost, je opozorila, da ima Jugoslavija »na notranjem področju sistem delavskega samoupravljanja, prek katerega je efektivna ekonomska oblast decentralizirana na republike, občine in podjetja«. V zvezi s tem je opozorila tudi na visoko stopnjo svobode in svoboščin, ki jih uživajo jugoslovanski občani, kot so na primer svobodna pridobitev potnega lista, svoboden odhod izven državnih meja, neomejen priliv tujih turistov, vključno tudi s »splošnim trendom odpiranja do izražanja tudi uradnega in neuradnega kritiziranja vlade in partije, ki je še posebno opazen zdaj v razpravah o ekonomski in politični reformi«.

V svojem nastopu v kongresu je Rozanne Ridgway opozorila tudi na dejstvo, da se Jugoslavija danes sooča z resnimi gospodarskimi težavami, kot so inflacija, nezaposlenost in dolгови. Država je na to odgovorila, je poudarila, z merami

stabilizacijskega programa v prizadevanju, da bi gospodarstvo stabilizirala v okviru tržnih zakonitosti. Sprejem tega stabilizacijskega programa je prinesel tudi padec življenjske ravni, vendar je jugoslovanski narod tudi v tem »pokazal tako hrabrost kot vztrajnost, obenem pa se prilagaja težavam«.

V svojem poročilu je na koncu opozorila, da so ZDA skupaj z nekaterimi drugimi državami in bankami v zadnjih treh letih sodelovale v pogovorih, da bi del jugoslovanskih dolgov reprogramirali. »Nadaljevali bomo s konstruktivno finančno pomočjo in podporo jugoslovanskim stabilizacijskim težnjam in ukrepom. Obenem pa pričakujemo tudi krepitev trgovinske menjave med državama, pri čemer je še posebej spodbudna uporaba možnosti novega jugoslovanskega zakona o skupnih vlaganjih, ki omogoča povečano udeležbo ameriških družb v skupnih projektih v jugoslaviji«. (dd)

V bretonskem Kulturnem središču v južni Bretaniji

Evropski mladinski kongres o manjšinah

Delegati zastopali 24 različnih manjšin, med katerimi tudi slovensko v Italiji

TI KENDALC'H — Od 26. do 28. septembra je bil v Ti Kendalc'h (v Bretaniji v Franciji) evropski mladinski kongres o manjšinah, ki ga je organiziral The European Bureau for Lesser Used Languages. Na kongresu se nas je srečalo štiri-deset delegatov iz vseh koncev Evrope, ki smo zastopali 24 različnih manjšin, med katerimi so bili: Frizijci, Waležani, Škoti, Bretonci, Alzačani, Irci, Nemci iz Belgije, Danske in Holandske, Galci, Baski, Katalonci, iz Italije Nemci, Sardinci, Katalonci, Ladinci, Frankoprovensalci, Okcitanci, Hrvati, Grki in seveda Slovenci. Iz Italije smo na kongresu pogrešali še albansko manjšino in Furlane.

Prva paleta jezikov in kultur, kot je razvidno iz naštevaja, v Ti Kendalc'h, bretonskemu Kulturnem centru v južni Bretaniji.

Ob prihodu nas je sprejel sekretar EBLUL Donall O'Riagan, ki nam je pojasnil, da je bil European Bureau for Lesser Used Languages ustanovljen leta 1982 v Bruslju, med obravnavo resolucije Arfê v Evropskem parlamentu. Resolucija se nanaša na tri ključne točke: šolstvo, javno administracijo in mas-medije v okviru manjšinske problematike. Narodnosti, ki so se razgovora udeležile, so izrazile potrebo po organu, ki bi omogočil povezovanje in sodelovanje med posameznimi manjšinami.

Prvi dan kongresa je bil namenjen poročilom, ki smo jih delegati pripravili in katerim je sledila krajša diskusija. Žal se v posamezne stvar-

nosti nismo mogli posebno poglobiti, kajti čas, ki smo ga imeli na razpolago, ni zadoščal. Ustvarili smo si občutek o veliki razliki v razvoju jezika, kulture in ekonomsko-socialnega stanja, a obenem o skupnem problemu, da še vedno nihče izmed nas ne uživa vseh pravic, ki nam pripadajo po vseh moralnih in človeških zakonih.

Po prvem delu namenjenem medsebojnemu spoznavanju, smo se v drugem delu kongresa osredotočili na preverjanje perspektiv sodelovanja. V tem pogledu je bil govor o evropskem mladinskem festivalu in o programu za izmenjavo bivanja med posameznimi narodnostmi. Na tem festivalu sta nam predavala Mark Philips za organizacijo Urdd Eisteddfod (Wales) in Daithi O'Duafagh za Slogadh (Irsko). Obe organizaciji se že dolgo let bavita s festivali za mladino in prikazali sta nam koliko truda zahteva taka pobuda, ki sloni izključno na prostovoljnem delu. Program obsega vsa kulturna področja do športa: glasbo, literaturo, gledališče, slikanje, ples, video-produkcije, fotografiranje, gimnastiko itd. Festivala sta tekmovalna in namenjena mladim pod 26. letom starosti.

Podoben temu naj bi bil tudi naš festival, seveda netekmovalen, kajti, kdo naj bi bil sodnik nad jezikom ali kulturo nasploh nekega naroda? Vsekakor bo dvo ali tro-dnevni festival vsako leto v različni državi pod pokroviteljstvom ene manjšine. Prvi festival bo leta 86 in nekatere narodnosti, prisotne na kongresu, smo predlagale svojo

kandidaturo: Slovenci, Katalonci s Coste Brave (Španija bo drugo leto vstopila v EGS, tako je njihova kandidatura veljavna), Alzačani in Nemci z Južne Tirolske. Sledilo je predavanje dr. Daniela Della Rosse za ARFI (Associazione Friulana Ricerche Interculturali) na temo izmenjave bivanja.

Prednosti takih počitnic je veliko posebno zato, ker omogočajo stvaren stik z jezikom in načinom življenja ljudi različne narodnosti. Prav ta je namen izmenjavanja bivanja v sklopu EBUL, z razliko, da se spoznavanja poglobijo tudi z manjšinsko problematiko. Na ta način lahko medsebojno povezovalno in spoznavanje evropskih manjšin sloni tudi na ravni osebnih odnosov. Kongres smo zaključili z odobritvijo resolucije namenjene Evropski skupnosti. Vseh 24 narodnosti, kar nas je bilo prisotnih v Ti Kendalc'h, smo z resolucijo pozvale Evropsko skupnost, da nadaljuje po poti, ki je začela z odobritvijo resolucije Arfê in ustanovi European Bureau for Lesser Used Languages, za uresničitev združene Evrope na osnovi njene raznolikosti in izvirnosti, saj je prav ta prednost izvor njenega bogastva. Iz resolucije je še razvidna želja po ustrezni pravni osnovi za zaščito in uveljavitev naših jezikov pred diskriminacijo in upravnimi preprekami. Nazadnje še poziv Evropskemu parlamentu, da odobri in nudi ustrezno podporo za prireditev evropskega mladinskega festivala in načrta o izmenjavi bivanja.

NADJA PERTOT

TAKI SMO

Nekateri odmetavajo drugi pobirajo

KOPER — Nedelja ni bila nič posebnega. Jutro se je tudi v Kopru prebujalo z običajno meglico. Po rebri nad avtobusno postajo pri »E« centru v naselju za gradom se vzpenja mož. Tu in tam korak zastane, človek nekaj pobere in nadaljuje pot. Kaj neki pobira? Zdravilnih zelišč gotovo ne, saj se pod bloki na Kvedrovi cesti razraščajo predvsem plevel. Plevel »hoče« skriti celo stopnice, ki vodijo od avtobusne postaje do stanovanjskih blokov. Mož se vzpenja in pobira. Opazim, da se v njegovih rokah nekaj svetlika, približa se vrhu hriba in... spet pobere. Tokrat polivinil vrečko. V rokah ni imel nobenega bogastva, nekaj polivinil vrečk, »šopek« odvženeh (dojpak) vrečk za sokove in še kakšno malenkost.

Ne vem, ali je bil na poti k prijateljem, znancem, ali na sprejemo, ki jih tako ljubi — ime znanega Koprčana, ljubitelja narave in otrok namenoma ne omenjam — vem le, da je nesnago, ki jo je pobral odvrgetl v smeti, tja, kamor bi jo morali tisti, ki jim je prav malo mar ali je narava poslana z rož'cami ali odpadki.

DUŠAN GRČA

Ob izidu nove kasete

Pomembna vloga Nediških puobov

PODBONESEC — Pod pokroviteljstvom občinske uprave in v sodelovanju z Zvezo beneških izseljencev so v soboto v občinski telovadnici v Podbonescu predstavili novo kaseto Nediških puobov, ki jo je izdala založniška zadruga Dom. Na novi kaseti so posnete slovenske, furlanske in italijanske pesmi. Predstavitvi je sledila številna in pozorna publika, med katero so bili predstavniki krajevnih oblasti in skupina izseljencev iz prekomorskih dežel, ki se je pred kratkim udeležila III. deželne kongresa o izseljenstvu in VI. kongresa Zveze beneških izseljencev.

Predsednik založniške družbe don Božo Zuanella je orisal prizadevanja zadruge za ohranjanje slovenskega kulturnega zaklada iz Benečije, ki ima prav v ljudskem petju bistveno komponento, ki spremlja vsak važen, naj bo vesel ali pa žalosten trenutek

zasebnega ali skupnega življenja. Giuseppe Romano Specogna, župan v Podbonescu in deželni svetovalec je ob tej priložnosti čestital Nediškim puobom za številne uspehe in jim podaril spominsko plaketo, medtem ko je predsednik Zveze beneških izseljencev Walter Drecsig obudil spomine na njihovi turneji preko oceana, leta 1983 v Kanadi in avgusta letos v Argentini. Nediški puobi so nato pod Chiabudinijevim vodstvom zapeli dvanaest pesmi, ki so posnete na kaseti in ki odražajo najpristnejšo tradicijo Beneške Slovenije.

Nediški puobi so prvič nastopili pred sedemnajstimi leti, ko je bila slovenska pesem prava nujna in nadljevati s petjem ko je začela izumirati; nadaljevali so tudi takrat, ko so bili podvrženi pritiskom in krivici, nim ter anahronističnim ukrepom samo zato, ker so peli tudi v slovenščini.

Ni, Nediški puobi so po mnenju Pavleta Merkuja edina spontana skupina, ki goji ljudsko pesem in edini prostovoljni nositelji krajevnih tradicij. Skupino sestavljajo delavci, uradniki, učitelji, ki se samo iz veselja in ljubezni za ljudsko pesem združujejo, da bi peli po ustni tradiciji, kar so že peli njihovi očetje, ki so bili vključeni v ljudsko tkivo, v katerem je bila prav pesem nepogrešljiv sestavni del. In prav zaradi njihovega spontanega in živga petja jih večkrat vabijo na vsake in druge praznike, na zborovske revije tako v deželi kot izven nje in tudi v tujini, kjer je veliko število slovenskih in furlanskih izseljencev.

Leta 1980 so posneli ploščo z devetnajstimi slovenskimi pesmimi iz Nediških dolin. Plošča, ki jo je realiziral Helidon iz Ljubljane in izdali založniški hiši Obzorja iz Maribora in ZTT iz Trsta, je doživela precejšen uspeh v deželi in je praktično obkrožila svet v okviru raznih skupnosti izseljencev.

Tudi novo kaseto, ki so jo predstavili v soboto, so med drugim izdali tudi zato, da bi odgovorili na številne prošnje beneških izseljencev, ki v tujini živijo v tesni povezavi z italijanskimi in furlanskimi skupnostmi in čutijo potrebo po ohranjanju kulturnega stika z rodno zemljo ter da bi obenem bili solidarni z vsemi tistimi, ki preživljajo težko izseljeniško usodo.

Kaseto »Nediški puobi 85« so že poslali v Argentino, Kanado, Avstralijo in Belgijo; gotovo je, da bo doživela velik uspeh v deželi, v Benečiji in predvsem v Podbonescu, kjer je glasbena skupina nastala in kjer je končno doživela zelo prisrčen sprejem in tudi uradno priznanje po sedemnajstih letih uspehov v Italiji in v tujini.

MIŠKO KRANJEC

Povest o dobrih ljudeh

117.

Peter je sicer še ugovarjal, toda ko je prinašala Ana novo jed, sta prenehala. Zdaj je obsedela na mizi lepa rumena, še cvrčeca kokoš ter kazala Jožefu zadek. Ta je pocmoknil in pogledal po ljudeh. »Kaj čemo?« je rekel vdano. »Če je že tu, se je moramo lotiti, ker lahko smo prepričani, da ne bo nikdar več letela in ne bo več nesla jajc. Leži pa tako na krožniku, da bo Ani pripadel vrat, vama, Katica in Peter, vsakemu eno bedro, meni pa pušpan, s čimer bom zadovoljen.« Zasadil je vilice v njo in jo kar kmalu razčetrveril, nakar je vsakteremu položil na krožlu zadovolen piške. »Zasadil je vilice v njo in jo kar kmalu razčetrveril, nakar je vsakteremu položil na krožlu zadovolen piške.« Zasadil je vilice v njo in jo kar kmalu razčetrveril, nakar je vsakteremu položil na krožlu zadovolen piške. »Zasadil je vilice v njo in jo kar kmalu razčetrveril, nakar je vsakteremu položil na krožlu zadovolen piške.« Zasadil je vilice v njo in jo kar kmalu razčetrveril, nakar je vsakteremu položil na krožlu zadovolen piške.

Vse drugo pa je, če si človek privoščiti tako stvar mor-da enkrat na leto, za praznike, s čimer bolj počasti praznik sam, kakor pa pogosti sebe. Tudi bi se človeštvo brezmejno polenilo in ne bi več prišlo za delo. To sklepam po tem, ker se mislim po tem obedu stegniti v senco stare jablane. Dobro je, da je nedelja, ker bolelo bi me srce, ko bi se videl v brezdelju zleknjenega pod jablano. Tako pa si ne bom mogel nič zameriti.

Ker je tako govoril, ga je Ana pogledala in otožno rekla: »Potem moraš mene hudo obsojati, ker nisem vso zimo nič delala?«

Odmajal je z glavo. »Ne, le kako bi te mogel obsojati, ko vem, da nisi zdrava. Že zdavnaj bi bila umrla, če bi te silil, da bi pozimi delala. Čuvati moramo življenje vsakogar, ker vemo, kako ga vsakdo ljubi in ker vemo, kako grenko bi bilo za vsakogar, če bi ga s silo pehali proti smrti.« Obiral je kokošji hrbet in se konec koncev obrisal, pri čemer je ohrabil Petra in Katico: »Le jeita, draga otroka. Usoda kokoši, ki leži pred vama, ne bo nič boljša, ako bi se nam po vsem tem še smilila tako, da bi se ji odrekli.«

»Ne morem več, dedek,« je odvrnila Katica. »Preveč sem se najedla.« In Katica se je odmaknila od mize.

»To bi tudi sam lahko rekel. In bil bi greh, če bi se danes še česa dotaknil. Poleg tega pa se že vidim pod jablano, da kot sita kača ležim in se ne morem ganiti.«

»Tudi jaz,« je dejal Peter. »Menil bi, da je bilo dovolj, zaradi česar pa se še ne morem odreči kozarcu vina, ki mi bo prijetno delo. Namestilo bo bedro, kamor spada in kjer ne bo v nadlogo.«

Nad takimi pohvalami je moralo poskakovati Anino srce in drugega ni zmogla, kakor da se je tiho nasmihala. Pobrala je posodo, ko so pospravili kokoš in ko so se ljudje odmaknili od mize ter odšli v kuhinjo. Tedaj je Jožef privlekel iz žepa dve cigari, ki ju je že pred obedom gladil, vendar se je le še odrekel prijetnemu dimu. Zdaj je eno ponudil Petru rekoč: »Saj ne boš jezen, če ti enkrat v življenju kaj ponudim. Sprejmi jo torej in si jo prižgi. Najsi je cigara gosposka stvar in jo lahko kadi samo še trgovec, kadar se pelje v mesto po blago. Ker pa sem jo kadil na prvi poroki, jo bom tudi zdaj, čeprav se mi zdi, da je grdo, da zanemarim v tem svečanem trenutku pipo, ki mi je bila prijateljica dolgih petdeset let in je prestala z menoj tudi marsikatero grenko uro.«

»Jaz zase cigare ne morem, kvečjemu da bi bile tako poceni, da bi si jih tudi revež lahko privoščil. In v tem vidim krivico sveta, da dobre stvari lahko porabi samo, kdor ima denar, kmet pa dobi figo.«

Jožef je namrščil obrvi in še bolj nagubal čelo. »Na dolgo bi ti odgovoril na take besede,« je rekel resno, »ker bi to tudi zaslužil. Vendar vidim, da nam Ana prinaša novo jed in moramo pokukati v skledo, kaj je v njej.«

POSKRBI, DA TI BO TOPLO ŠE PREDNO PRIDE MRAZ.

Izkoristite naše izredno ugodne cene izdelkov podjetja **DeLonghi**

tuttoelettronica

A. Albanese
Ul. Settefontane 40/B
(vogal Ul. Donadoni) TRST

Devin-Nabrežina in Milje v središču političnih dogajanj na Tržaškem

V NABREŽINI NI VEČ ČASA ZA DODATNA ZAVLAČEVANJA

Po ponedeljkovi umestitveni seji, na kateri ni nihče izmed kandidatov za župana prejel potrebne absolutne večine glasov, se bo sedaj devinsko-nabrežinski občinski svet spet sestel prihodnji ponedeljek. Tokrat bo za izvolitev naslednika Fonde potrebna le navadna večina, kar pomeni, da bo to zasedanje odločilnega pomena za izvolitev nove uprave. Zato je pričakovati, da bo do tedaj res prišlo do prepotrebne razčiščenja, po katerem bo dobila ta občina stabilno večinsko upravo.

Razpravo na prvi seji občinskega sveta, ki jo je v svojstvu starejšega svetovalca vodil komunist Depangher, je uvedel načelnik svetovalcev KPI Širca, ki je poglobljeno prehodil skoraj petmesečna pogajanja s SSK in PSI ter pri tem postavil na prvo mesto vprašanja sožitja ter zaštite in razvoja teritorija. Podčrtal je, da obstajajo še možnosti za potrditev domače napredne uprave, ki tudi dejansko nima stvarnih alternativ. Bobnanje na nacionalno problematiko v Nabrežini bolj koristi tržaškim sferam in ravnotežjem, je še dejal Širca, ki se je v zaključnem delu govora dotaknil kočljivega vprašanja novega župana. KPI meni, da ta problem ne more in ne sme postati edini pogoj, da se obnovi napredna uprava, saj bi s tem omalovažili vse druge globlje razloge sodelovanja. Tudi zaradi tega so komunisti umaknili svojo kandidaturu in so pripravljene podpreti kandidata, ki je sprejemljiv za ostali dve stranki, ki naj obvlada oba jezika in ki naj na primeren način predstavlja celovitost občine.

Tudi predstavnik SSK Brezigar je v svojem posegu posvetil veliko pozornost sožitju in odnosom med obema skupnostima in že apriori izključil vsako morebitno sodelovanje svoje stranke z LpT. Devinsko - nabrežinska SSK pa si za zdaj ne postavlja tega problema, ker trdno verjame v možnost potrditve domače uprave in zato odločno zavrača zamisel o frontalnem spopadu na narodnostni in na družbeni osnovi. Iz tega jasno izhaja, je naglasil Brezigar, da se SSK zavzema za tako rešitev, v kateri bi bile enakovredno zastopane vse stvarnosti in bi ustrezala veliki večini našega prebivalstva. Občani si želijo predvsem upraviteljev, ki jih poslušajo, ki jih razumejo in ki pomagajo rešiti njihove probleme. SSK torej želi, da bi prišlo do ohranitve tesnih vezi sodelovanja znotraj občine in torej do sestave trdne večinske uprave, ki bi nadaljevala z delom, ki je bilo opravljeno v zadnjem obdobju. Če to ne bo mogoče, je pristavil dosedanj odbornik za urbanistiko, so možne tudičasne manjšinske rešitve, ki pa so lahko samo prehodnega značaja.

Dosedanji podžupan Caldi (PSI) je podčrtal, da so socialisti od vedno v prvi osebi angažirani za sožitje in za pravice slovenske manjšine ter ob tem navedel znano afero Hreščak, ko je PSI kljub hudi šovinistični kampanji izvolila Slovenca v tržaški občinski odbor. Skrb za manjšino je od vedno prisotna tudi v delovanju devinsko - nabrežinske PSI, ki se je tu-

di v sklopu uprave dosledno zavzemala za enakopravnost in za dostojanstvo obeh skupnosti. Caldi je zato dejal, da si PSI lahko upravičeno prilašča pravico do župana in v zvezi s tem, kot tudi na podlagi svoje zgodovine, ne more sprejeti preudicijalne zahteve po narodnostni pripadnosti novega župana, najsi bo italijanske kot slovenske narodnosti.

Svetovalka KD Greblova se je zavzela za koalicijsko KD, PSI, SSK, PSDI in LpT in sploh ni omenila možnosti nacionalne protislovenske fronte. Zavzela se je za spoštovanje in za enako dostojanstvo obeh skupnosti ter napovedala, da bo KD v prvih treh glasovanjih podprla svojega kandidata Gobba, »ker je demokrat, ki obvlada tudi slovenščino.« Pred sejo je svetovalec na kratko pozdravil dosežani župan Pavel Fonda. (st)

Danes javna razprava tržaške federacije KPI

V dvorani v Ul. Madonnina 19 bo drevi ob 18. uri javna razprava o emarginaciji Trsta v sklopu deželne stvarnosti in o upravnih in političnih paralizah občine in pokrajine, ki jo prireja tržaška federacija KPI. Govorili bodo Maurizio Pessato, Boris Iskra in Arturo Calabria, zaključke pa bo podal pokrajinski tajnik Ugo Poli.

Presenetljiv razplet v miljski občini: ob Bordonu kandidat za župana še Derin?

V ponedeljek se je po skoraj petih mesecih od upravnih volitev sestel miljski občinski svet, da bi izvolil župana in nov občinski odbor. Kot je bilo po propadu pogajanj med Listo Frausin (komunisti in neodvisni), socialisti in socialdemokrati za sestavo večinskega odbora pričakovati, pa župana niso izvolili, ker nihče od kandidatov ni prejel potrebne absolutne večine glasov.

Predstavniki Liste Frausin, ki ima v občinskem svetu 15 svetovalcev (točno polovico), je predlagal izvolitev Willerja Bordona za župana in ob njem enobarvnega odbora, ki bi ga sestavljali komunistični in neodvisni svetovalci Liste Frausin. Po besedah Ciacchija (KPI) je to logična posledica neuspešnih pogajanj z drugimi strankami in dejstva, da Lista Frausin razpolaga v občinskem svetu z veliko večino glasov. Pri tem je Ciacchi tudi poudaril, da je bila Lista Frausin vedno pripravljena za razširitev občinskega odbora še na socialiste in socialdemokrate, ki pa žal niso sprejeli njihovega predloga. Da bi preprečili še nadaljnjo upravno paralizo v občini, so se na skupščini te liste odločili, da sestavijo enobarvni občinski odbor. Ciacchi je ocenil tudi volilni izid, ki je jasno potrdil željo ljudi po napredni upravi, dodal pa je še, da je Lista Frausin tudi v bodoče pripravljena sodelovanje s tistimi silami, ki so pripravljene na realnih osnovah sodelovati pri upravljanju občine.

Po Ciacchijevem posegu sta sledila posega Opere (KD) in Marchia (LpM), ki sta ostro napadla Listo Frausin in politiko KPI. Oba sta se sklicevala tudi na volilne izide, ki naj bi po njihovem mnenju prinesli poraz KPI, ker ni dosegla 16. svetovalca. Opara je potrdil znano zahtevo, da mora priti do spremembe na oblasti in da novi miljski župan ne sme biti iz vrst KPI.

Tudi svetovalec PSI Rossini se je dotaknil volilnih izidov in jih ocenil kot ugodne za socialiste in nekatere druge stranke ter označil Listo Frausin kot velikega poraženca volitev. Ker pa Lista Frausin kljub temu razpolaga z relativno večino svetovalcev, so bili socialisti za dogovor o ustreznih občinski večini, ki pa se, kot je dejal, zaradi togosti komunistov ni uresničil. Rossini je še dejal, da težko verjame v kasnejši dogovor v Listo Frausin, čeprav je Ciacchi v svojem posegu to možnost nakazal in bolj verjame v dialog z ostalimi političnimi partnerji. Vsekakor pa, je še dodal Rossini, socialisti nikomur ne zapirajo vrat in so se z vsakim pripravljeni pogovarjati, vendar le na osnovi dejanskega stanja, ki so ga volitve jasno pokazale.

Po posegu republikanca Colomba in socialdemokrata Derina, ki sta vsak iz svojega zornega kota opisala politični položaj v Miljah (oba pa sta izrazila nasprotovanje enobarvnemu odboru Liste Frausin), se je oglasil tudi misovec Morelli, ki je sam sebe označil kot jeziček na tehtnici.

Da ta njegova teorija ni iz trte izvita je jasno pokazalo glasovanje za župana miljske občine. V prvem glasovanju ni bilo presenečenja in je Bordon prejel 15 glasov, demokratizirani Rizzi 10, socialisti Rossini 3, po en glas pa sta prejela republikanec Colombo in misovec Morelli (ki je volil samega sebe, kot je napovedal v svojem posegu). Toda že pri drugem glasovanju se je slika spremenila. Bordon je prejel 15 glasov Liste Frausin, kot nasprotni kandidat pa se je pojavil socialdemokrat Derin, ki je tudi prejel 15 glasov, kar pomeni, da so zdaj glasovale vse ostale stranke vključno z misovcem Morelijem. Izid je ostal nespremenjen tudi v balotazi.

Kaj bodo prinesle današnje volitve župana v Miljah je težko napovedati, povsem jasno pa je, da bi bila izvolitev drugega kandidata kot Bordona presenetljiva in lahko rečemo zaskrbljujoča, saj do tega lahko pride le ob podpori misovskega svetovalca.

Pred petkovo premiero SSG v Kulturnem domu

Veliko pričakovanje za Goldonijeve Primorske zdrahe v barkovljanščini

Slovensko stalno gledališče bo v petek, 11. oktobra, otvorilo z Goldonijevimi Primorskimi zdrahami novo gledališko sezono. Za premiero vlada veliko zanimanje in pričakovanje, bodisi za delo kot tako, ki je med našimi gledalci izredno priljubljeno, kot tudi za novo postavitev v režiji Borisa Kobala. Mladji režiser se je namreč sprijel z Zdrahami kot bi to bil popolnoma nov tekst, napisan danes, za danes. Pričakujemo si potemtakem marsikatero novost. Zaenkrat bi omenili le eno, in sicer je-

zik. Kot znano, je Primorske zdrahe mojstrsko ponašil prosekški slavist dr. Mirko Rupel, ki se je opredelil za kriško narečje, čeprav ni odklonil nekaterih izrazov, ki so doma v sosednjih vaseh. Pri tokratni postavitvi Primorskih zdrah pa si je režiser Boris Kobal izbral jezik bližji mestu in morju, narečje, ki še živi v predmestju Trsta in sicer v Barkovljah. Umetniško vodstvo SSG in režiser sta poverila jezikovno vodstvo Nadji Kriščak, ki je doma iz Barkovelj, in prof. Jožetu Faganelu, že dolgoletnemu lektorju našega gledališča.

S kakšnimi težavami so se morali spoprijeti igralci in v kakšni meri so osvojili ta jezik, smo vprašali Nadjo Kriščak.

»Pri igralcih so bile težave raznolike predvsem glede na poreklo igralcev, saj tržaški ansambel sestavlja res nekaj Primorcev, ob njih pa Štajerci, Dolenjci in Gorenjci. Tako se je ena skupina spoprijemala samo z vokali, z narečnimi samoglasniki in diftongi ali posameznimi besedami, druga pa je morala osvojiti popolnoma nov in sorazmerno tuji jezik. Z Jožetom Faganelom sva si delo razdelila tako, da sem jaz bolj pazila na posamezne izraze, besede, naglas, on pa je sledil intonaciji, spevnosti, razumljivosti jezika. Spoprijemali smo se v bistvu z individualnimi težavami posameznih igralcev, ne vem pa koliko nam je uspelo poenotiti odrski govor.

O uspehu skupnega dela z igralci bo seveda odločalo občinstvo. Če bo govor z odra občutilo kot del svojega govora, ki še živi med starejšimi domačini v barkovljanskih klancih, bo vložen trud poplačan.«

Generalni konzul SFRJ obiskal kolektiv SSG

Generalni konzul SFRJ v Trstu Drago Mirošič je včeraj dopoldne obiskal kolektiv Slovenskega stalnega gledališča. Prijateljsko srečanje, kot ga je sam označil, pred začetkom nove gledališke sezone in skorajšnjo premiero. Draga Mirošiča, ki je spremljala vicekonzul Vlasta Valenčič, sta pozdravila predsednik gledališča Bogo Samsa in ravnatelj Miroslav Košuta, ki sta podala sliko obstoječega stanja Slovenskega stalnega gledališča. Toda če sta predsednik in ravnatelj spregovorila o finančnih težavah, o pritiskih, ki jih na SSG izjva dežela F-JK z zahtevo po uravnoteženem proračunu, o jasno začrtani profesionalni poti, ki jo je gledališče ubralo in s tem odklonilo kakršenkoli model kulturne agencije, je predstavnik kolektiva Adrijan Rustja dodal še psihološko sliko naše ustanove. Gledališčniki so letos sicer podpisali delovne pogodbe do konca sezone in prav gotovo bo letos manj napetosti in negotovosti kot lani. V novo sezono pa, kot je dejal Rustja, stopa gledališče osiromašeno, saj je moralo nekaj ljudi iz tehničnega in upravnega osebja zapustiti svoja delovna mesta, medtem ko je bil že lani igralski ansambel drastično skrčen na samo dvanajst igralcev.

Delati v takih pogojih seveda ni lahko in s tem se je strinjal tudi konzul Mirošič, ki pa je želel poudariti, da mora gledališče še naprej visoko profesionalno zastopati kulturo slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Vedno, je dejal, sem globoko cenil vašo umetniško izpoved, spoštovanje vaše poslanstvo in vlogo umetniškega ustvarjalca in posrednika. Skrb za Slovensko stalno gledališče je bila tudi vedno v Ljubljani in Beogradu, med temeljnimi točkami celotnega vprašanja slovenske manjšine v Italiji. Tudi v bodoče bo tako. Vedno vas bomo skušali razumeti in vam pomagati v boju za obstoj visoko profesionalnega slovenskega gledališča v Trstu.

O gospodarskih odnosih ZDA-EGS

Na sedežu tržaške Zveze industrijcev je predaval gospodarski svetovalec ameriškega veleposlaništva v Rimu, David Olive, ki je obravnaval gospodarske odnose ZDA in EGS, s posebnim ozirom na Italijo. Poudaril je temeljni pomen teh odnosov za vse svetovno gospodarstvo in opozoril na nujnost odprave razlik, ki še vedno ovirajo odločnejšo kooperacijo, osnovano na večjem zaupanju in usmerjeno v zadovoljevanje skupnih interesov, kakršni so gospodarska rast, znižanje inflacije in zaposlovanje.

● Jutri, 10. 10. se bo sestel deželni svet, ki ima na dnevnem redu izvolitev novega deželne odbora. Novi upravi bo spet predsedoval demokristjan Biasutti.

Mladinski zbor GM jutri v Kopru

Mladinski pevski zbor GM, ki ga vodi Stojan Kuret, bo jutri zvečer nastopil v Pokrajinskem muzeju v Kopru, kot gost Glasbene mladine Slovenije in Zveze kulturnih organizacij.

Obiskali smo mlade pevce pri vajah, ki so že redno v teku vsak torek in petek v mali dvorani Kulturnega doma. Tu nam je dirigent Kuret povedal nekaj o dejavnosti zbora in mladih pevcev še v predsezoni.

Tako smo izvedeli, da so mladi pevci, skupno z vodstvom in nekaterimi starši tudi letos preživeli nekaj dni ob morju — tokrat od 2. do 9. septembra v hotelu v Strunjanu. Lepo vreme je omogočilo, da je bilo bivanje v Strunjanu, kljub vsakodnevnim vajam, ki so trajale približno štiri ure, lepo in prijetno. Prav gotovo so bile vaje koristne tako za glasovno rast, kot tudi za medsebojno tesnejšo povezavo med pevci samimi.

Se je vaš zbor kaj okrepil z novimi pevci, smo Stojana vprašali. Odgovor je bil pritrdilen, kar pomeni, da šteje danes zbor okrog 70 mladih pevcev, v glavnem iz Trsta; so pa med njimi tudi, ki se vozijo na vaje iz Repniča, ali drugih okoliških krajev, nekateri stanujejo v Dijaškem domu.

Imate že kaj izdelan program za delovanje zbora v tej sezoni, smo ga še vprašali?

»Verjetno se letos ne bomo udeležili tekmovanj. Imamo namreč precej novih pevcev in želimo, da se ti čimprej in dobro vključijo v naš zbor. Imamo pa že v načrtu gostovanje na Češkem in sicer v Olomoucu in v Pragi. Z mladimi pevci iz Olomouca imamo že dobre in prijateljske stike, s pevskami iz Prage pa smo se seznanili, ko so bile gostje mladinskega zbora konservatorija Tartini.«

»Pa še eno potovanje imamo v načrtih,« nam je Stojan Povedal. »Julija prihodnje leto bomo verjetno šli v Grčijo. Tam bo namreč mednarodna revija mladinskih pevskih zborov in mi smo že prejeli vabilo, da se je udeležimo.«

V našem dnevniku je bil že nekajkrat objavljen poziv pevcem, da se prijavijo za sodelovanje v novem mešanem pevskem zboru GM. Pretekli petek so se kandidati, oziroma kandidatke za sodelovanje v tem zboru že sestali na sedežu GM v Ul. R. Manna. Na žalost ni prišlo dovoljno število moških pevcev. »Če morete dajte še enkrat poziv vsem pevcem. Škoda bi bilo, da bi se pevci, ki so se tako dobro uveljavili v našem mladinskem pevskem zboru, potem porazgubili. Z njimi bi lahko ustanovili dober mešani zbor. Še vedno imam upanje, da bo do ustanovitve tega le prišlo. Če pa le ne bi uspeli, potem bomo pa ustanovili vsaj ženski pevski zbor.« N. L.

Plodni stiki Društva zamejskih likovnikov z muzejem Revoltella

V ponedeljek zvečer so se zbrali v Gregorčičevi dvorani v Trstu člani Društva zamejskih likovnikov na prijateljskem srečanju, ki so se ga tokrat, kot gostje, udeležili nekateri uslužbenci muzeja Revoltella, med njimi umetnostni kritik Laura Safred. Slednja je na večer prinesla več lepih in zanimivih diapozitivov, ki so bili namenjeni letos poleti v Splitu, ko je bila, v sklopu prireditve »Split-sko poletje«, organizirana v Dioklecijanovi palači izredno zanimiva razstava slik raznih jugoslovanskih slikarjev. Razstava je vzbudila veliko zanimanja, ne samo zaradi imen umetnikov, ki so na njej razstavljali, temveč tudi zaradi njene ureditve, ki se je lepo vključila v sam ambient, oziroma se z njim nekako spojila.

Večer je potekel tako v prijetnem razgovoru gostiteljev z gosti, v katerem je bil poudarjen pomen takšnih medsebojnih srečanj, ki dajejo možnost večje povezave med italijanskim in slovenskim prebivalstvom na področju kulture, v tem primeru na področju likovne ustvarjalnosti. Podani so bili predlogi, da bi se s takšnimi stiki in obiski še nadaljevalo, da bi se organizirala tudi razna predavanja in okrogle mize, ki bi na nov način podala pregled delovanja članov Društva zamejskih likovnikov in po-

men tega delovanja za kulturno rast slovenske manjšine v Italiji.

pismo uredništvu

Koncerti GM in domači umetniki

V nedeljskem Primorskem dnevniku sem v poročilu o abonmaju Glasbene matice prebral tudi novico, da ne bo letos nastopal noben domači umetnik. Ne bi rad tu načeljen vprašanja o umestnosti take izbire Glasbene matice, bojim se pa, da si bodo čitatelji Primorskega dnevnika ob branju izjave »... vodstvu Glasbene matice žal tudi ni uspelo pridobiti za sodelovanje nobenega izmed domačih glasbenih umetnikov...« in ob istočasnem tarmanju o finančnih problemih, ustvarili kaj klavirno sliko o domačih umetnikih. Ker se čutim pri tem tudi osebno prizadet (verjetno ne edini), bi želel poudariti, da me Glasbena matica po letu 1979 (za abonma Glasbene matice sem nastopal v letih 1972, 1974, 1979) ni nikoli povabila k sodelovanju in da Glasbeni matici za koncerte tudi nisem nikoli postavljala finančnih pogojev.

S spoštovanjem
MILOŠ PAHOR

DVEURNA SPLOŠNA STAVKA

Tržaški delavci bodo danes z dveurno splošno stavko protestirali proti finančnemu zakonu in gospodarski politiki vlade ter se bodo tako s svojim protestom pridružili milijonom delavcev po drugih mestih in krajih v državi.

Sindikalna federacija CGIL, CISL, UIL je določila sledeči urnik stavke:

krajevne uprave: zadnji dve uri;
otroška bolnišnica Burlo Garofolo: od 9. do 11. ure;

KZE: od 11. do 13. ure;
poldržavne ustanove: zadnji dve uri;
zavod INPS: od 11.45 do 13.40;
železničarji: od 10. do 12. ure;
uslužbenci SIP: zadnji dve uri;
pošta: periferni uradi prvi dve uri, osrednji sedež zadnji dve uri;
gradbeništvo: zadnji dve uri;
industrija: od 9. do 11. ure;
trgovina: prvi dve uri zjutraj;
prevozi: od 10. do 12. ure.

Šolniki bodo stavkali zadnjo uro. Stavki se je pridružil tudi Sindikat slovenske šole.

V obratih in večjih podjetjih bodo imeli delavci skupščine.

Službe prve pomoči KZE in otroške bolnišnice Burlo Garofolo bodo delovale.

S sestanka sekcije za zunanjo trgovino pri SDGZ

Zaskrbljenost ob upadanju obmejne menjave

Devetmesečni rezultati blagovne menjave med Italijo in Jugoslavijo po tržaškem in goriškem avtonomnem računu ne dopuščajo nobenega dvoma več, da bo dokončni obračun poslovnega leta občutno pod ravnijsko lanskoletnega, kljub temu da se je položaj v poletnih mesecih nekoliko izboljšal. Pri tem je dovolj že podatek, da so bile razpoložljive kvote v letošnjem prvem polletju izkoriščene le 40-odstotno.

O vzrokih za padec obsega letošnje obmejne blagovne menjave je pred dnevi razpravljal izvršilni odbor Interesne skupnosti za razvoj obmejnega gospodarskega sodelovanja z Italijo v Kopru. Med temi je uvedba tako imenovanih družbeno priznanih reprodukcijskih potreb za uvoz blaga po obeh računih, zaradi katere je marsikatero doslej veljavno blago izpadlo. Letos so se tudi do popolnosti odrazile omejitve obmejne blagovne menjave, ki jih je s svojim odlokom uvedel slovenski izvršni svet že maja lani. Nadalje je stopila v veljavo negativna lista za izvoz nekaterih vrst blaga, ki so imele v preteklih letih veliko težo v obmejni menjavi. Občutno se je zmanjšala tudi stopnja razpolaganja z ustvarjenimi deviznimi sredstvi, še posebno za izvoznike iz preostalih jugoslovanskih republik in avtonomnih pokrajin. Nekateri izvozniki, ki so v preteklem letu v večji meri izvažali po avtonomnih računih, imajo letos možnost popolnega razpolaganja z ustvarjenimi deviznimi sredstvi tudi, če poslujejo po generalnem računu, zato se je njihov interes za obmejno menjavo zmanjšal. Nenazadnje pa je k padcu obmejne blagovne menjave prispevala tudi recesija na italijanskem tržišču, predvsem za nekatere proizvode, kot na primer za potrebe gradbeništva, lesnopredelovalne industrije ipd.

V prvih devetih mesecih letos je obmejna blagovna menjava po tržaškem avtonomnem računu dosegla skupno vrednost 346 milijard in 551 milijonov lir, kar je 74

odstotkov glede na isto obdobje lani, ko je znašala 465 milijard in 623 milijonov lir. Če se za trenutek ozremo na njeno strukturo ugotovimo, da je v jugoslovanskem izvozu na prvem mestu goveje meso z nekaj več kot 31 milijardami lir vrednosti, na drugem kemične snovi in izdelki sorodnih industrij in na tretjem živo govedo, medtem ko so v italijanskem izvozu na prvem mestu izdelki kemične industrije, umetne smole in plastične snovi v skupni vrednosti 52 milijard in 861 milijonov lir, na drugem pa izdelki iz navadnih kovin v vrednosti 23 milijard in 175 milijonov lir.

V Sloveniji ob tem opozarjajo, da so letos pogoji za obmejno menjavo celo slabši kot pri splošni menjavi, kar je nesmisel z ozirom na razloge, ki so privedli do podpisa tržaškega oziroma goriškega sporazuma. Na zmanjšanje zanimanja za poslovanje po obmejnih računih pa je svoje prispevala tudi negotovost, ki jo povzroča vse prepogosto spreminjanje jugoslovanske zakonodaje na tem področju in za katero je na dlani, da hudo ovira potek gospodarske dejavnosti.

V takem položaju se torej upravičeno sprašujemo, v kakšno smer se bo v prihodnosti razvijalo gospodarsko sodelovanje na meji in v koliki meri bosta oba avtonomna računa uspela ohraniti vlogo spodbujanja gospodarskega sodelovanja med sosednjimi državama. V slovenskih gospodarskih krogih v Italiji vlada upravičena zaskrbljenost zaradi nekaterih predlogov, da bi na jugoslovanski strani izenačili pogoje poslovanja po avtonomnih računih s tistimi, ki veljajo za poslovanje po generalnem računu. To pa pomeni, da bi avtonomna računa utegnili izgubiti svoj smisel, kar bi hudo osiromašilo tudi slovenska podjetja, ki se v Italiji ukvarjajo z zunanjo trgovino. (vb)

Na svoji prvi seji se je po poletnem premoru v ponedeljek sestala tudi tržaška zunanjetrgovinska sekcija pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju, ki je pregledala delo v zadnjih mesecih in precej razprave posvetila programu svojega nadaljnjega delovanja.

Predsednik sekcije Marino Košuta je odbornike podrobno seznanil z obiskom in prireditvami ter opravljenim tekočim delom. Pri nalogah, ki stojijo pred sekcijo pa so v razpravi precej besed posvetili gibanju prometa po avtonomnih računih, za katerega so ugotovili zaskrbljujoč zastoj. Slovesno zasedanje mešane zbornice Italjug, ki bo v drugi polovici novembra v Milanu ob njeni 20-letnici, bo po mnenju razpravljalcev priložnost, da člani sekcije, ki so v zbornici zastopani, sprožijo ta problem. Dogovoriti se bo potrebno, kako bi z ostalimi člani tržaške delegacije posegli, da bi konkretno spremenili negativne trende v delu naših zunanjetrgovinskih podjetij. Drugo vprašanje, ki zadeva prihodnje naloge, pa je potreba po čimprejšnji in konkretni povezavi s slovenskimi gospodarskimi združenji na avstrijskem Koroškem, ki predstavljajo precejšen gospodarski potencial in s katerimi se odpirajo dobre možnosti sodelovanja tudi v okviru najnovejšega italijansko-avstrijskega sporazuma o gospodarskem sodelovanju in večjega zanimanja avstrijskih gospodarstvenikov za Trst. V splošnem pa bi lahko rekli, da so člani zunanjetrgovinske sekcije opozorili, da bo treba več prizadevanj vložiti v razširjanje zunanjetrgovinskega sodelovanja nasploh in iskanje novih povezav, ki bi presegle dosedanje dokaj ozke okvire.

Med številnimi tekočimi vprašanji so se na seji tudi dogovorili, da bodo v prvih dneh novembra priredili predavanje o novih valutnih predpisih, ki bodo stopili v veljavo 17. novembra in ki bodo bistveno spremenili način poslovanja v italijanski zunanji trgovini, zlasti pa razmerja podjetij z bankami. Sicer pa so v razpravi poudarili tudi potrebo, da bi s predavanji oziroma tečaji poskrbeli za strokovno izobraževanje kadrov, ki delajo v zunanjetrgovinskih podjetjih.

Po radiu Trst A se z današnjim dnevom spet začne serija oddaj, posvečenih gospodarski problematiki, ki jo pripravljajo s sodelovanjem Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. Letošnja novost je mnogo primernejši čas oddajanja, saj so jih z zgodnje jutranje ure prenesti na 14. uro, takoj po kratkih poročilih. V današnji prvi oddaji bo tajnik združenja Marino Pečenik govoril o organizaciji in nalogah SDGZ v novi mandatni dobi. Do junija se bodo tako vsako sredo izvršile oddaje, ki bodo zajele paleto vprašanj, s katerimi se srečujejo tržaški in goriški člani SDGZ, tako tekočega, kot splošnejšega značaja.

S ponedeljkovega otvoritvenega predavanja v DSI

Medjugorje - resnica ali utvara?

Iz majhne bosanske vasi, ki je doslej ni nihče poznal, se je pred nekaj leti razširila vest, da se tam šestim otrokom prikazuje Marija. Vest je kmalu razburila duhove po vsej Evropi, vzbudila zanimanje raznih teologov, znanstvenikov, in kmalu je nastalo lepo število publikacij, člankov, predavanj, okroglih miz, filmov, ki obravnavajo ta, za človeške pojme nerazložljiva prikazovanja v Medjugorju.

To vprašanje je na svojem otvoritvenem večeru letošnje sezone obravnavalo Društvo slovenskih izobražencev, ki je v svojo sredo poklicalo msgr. Škerlja, dr. Rustjo in prof. Alojza Rebulo. Predavatelji so številnim prisotnim prikazali svoje osebne poglede na dogodke v Medjugorju. Msgr. Škerlj je najprej poudaril, da so si škofije v Jugoslaviji glede tega vprašanja izredno neenotne. Prikazovanjem je najbolj nasproten mostarski škof Zanič (Medjugorje spada pod mostarsko škofijo), ki te pojave razlaga z izredno nenaklonjenostjo. Zanj to ni nič drugega kot zgolj utvara, še več, uporabil je celo izraz halucinacija, kar bi predpostavljalo možganske ali duševne motnje šestih otrok, ki se jim redno, vsak večer prikazuje Mati božja. Škerlj je problem prikazovanj opisal z zdrave, trezne perspektive, ki absolutno ne zanika niti ne priznava možnosti tega pojava. Tudi če ne verjamemo, pa naj se ob takih prikazovanjih spomnimo smisla teh dogodkov — »to je božji klic k spreobrnjenju, postu, dobrim delom, klic po naši verski obnovi. Cerkev pa za svoj obstoj takih prikazovanj ne potrebuje.

Prof. Rebula pa si je v svojem govoru zastavil vprašanje, če tu ne gre morda za montažo ali halucinacijo. Nekateri so ta prikazovanja razlagali tako, da gre dejansko le za nekakšno umetno organizacijo, ki uspešno zavaja lahkoverno ljudstvo. To možnost pa je prof. Rebula povsem izključil. Če bi si to izmislili otroci sami, bi laž po nekajdnevnih preiskavah prišla takoj na dan. Prav tako je nemogoče, da bi si to izmislili franciškani, da bi poživili versko življenje v tistih krajih. Tveganje bi bilo preveliko, in ko bi javnost odkrila resnico, bi bila tamkajšnja cerkev osramočena pred vsem svetom.

Prav tako ni mogoče, da bi pri teh dogodkih šlo za kolektivno halucinacijo, saj so otroci, ki to doživljajo, umsko in duševno povsem uravnovešeni, kot so dokazale preizkušnje in pozicije raznih znanstvenikov, psihologov in psihiatrov.

Mnenja o tem pojavu so zelo različna, tako v cerkvenih kot v laičnih krogih. Gotovo pa je, da za vsem stoji neki nadnaraven poseg in »če že to ni resnica,« je zaključil prof. Rebula, »potem je vsaj zelo blizu resnici.

Dr. Rustja pa je ob koncu poudaril, da je ta problem prepuščen presoji in veri posameznika. A tudi če ta prikazovanja niso resnična, če gre le za psihološko utvaro, se je v tistih krajih marsikaj spremenilo. Ljudstvo se spreobrača, njihova vera je trdna, in kdor je obiskal Medjugorje, se vrne obogaten z nekim glo-

bljim občutjem, s širšim vpogledom v neko novo človeško dimenzijo.

H. J.

Požar nad Kroglijami

Dokaj močan požar je včeraj popoldne zajel pobočje Malega Krasa nad Kroglijami. Ognjeni zublji so se razplamteli v gozdiču in se razširili na kakih 3 tisoč kvadratnih metrov površine predno so jih gasilci iz Milj, gozdna straža in domači gasilci društva Breg pogasili. Gašenje je trajalo tri dobre ure.

V večernih urah je nad Kroglijami spet gorelo, tako da so morali gasilci spet poseči. Vodstvo gasilske službe ne izključuje možnosti, da sta bila požara podtaknjena.

Tatvina v skladišču KZE

Neznanci so v noči med nedeljo in ponedeljkom vlomili v skladišče KZE v Ul. Valmaura 68/A in odnesli filmsko kamero, videomagnetofon in majhen televizijski sprejemnik. Tatvine se je ovedela 51-letna uslužbenka KZE Franca Lovrečič ob prihodu na delo.

● V Uradnem vestniku z dne 1. oktobra so bili objavljeni datumi pismenih in praktičnih izpitov za kandidature, ki so se prijavili na natečaje za prevajalce in tolmače za nemški, angleški in francoski jezik. Izpiti bodo v Rimu.

Obiskali so naše kulturne ustanove

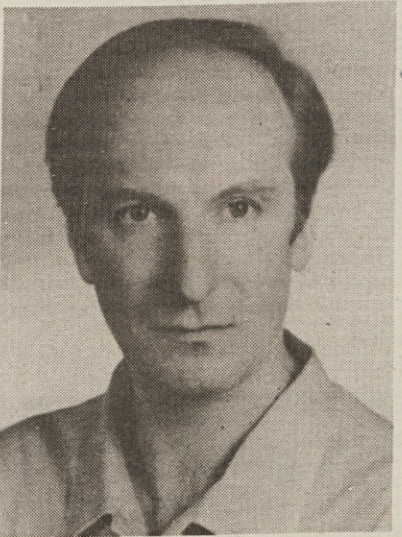
Delegati Zveze beneških izseljencev na obisku

Našo redakcijo so včeraj obiskali delegati Zveze beneških izseljencev, ki so sodelovali na tretji deželni konferenci o izseljenstvu in na občnem zboru, o katerem smo že podrobneje poročali. Prisotni so bili delegati iz oddaljenih krajev Avstralije, Kanade in Argentine. Zelo jih je zanimal položaj zamejskih Slovencev in raznih kulturnih in drugih ustanov. Delegati so si tudi ogledali sedež slovenskega radia v Trstu in Kulturni dom. Dopoldne pa so imeli daljši razgovor s predstavniki SKGZ o položaju Slovencev v Italiji.

Nevio Martini je zaposlen na »Achille Lauro« kot čarodej

Na ugrabljeni ladji tudi Tržačan

Marisa Martini je prebila včerajšnji dan s strahom, tesnobo, a tudi kančkom upanja v srcu v pričakovanju novih vesti o ugrabitvi.

»O ugrabitvi ladje, na kateri je zaposlen moj mož, sem zvedela zjutraj po radiu,« nam je povedala. »Tako sem telefonirala na zunanje ministrstvo, kjer pa so mi le potrdili tisto, kar sem že takoj slutila: moj mož je bil med člani posadke in je tako ostal na ladji.«

Nevio Martini je bil na ladji zapo-

slen kot čarodej. »Že več let je opravljal ta poklic na ladjah družbe Italia, zadnja leta pa je služboval na ladjah družbe Lauro. Zadnjič sem ga videla marca letos, ko je odpotoval na letošnja poletna križarjenja. Po telefonu sva se slišala v četrtek, 3. oktobra, predno je ladja odplula iz Genove, zadnjič pa dan kasneje, med postankom ladje v Neaplju. Nevio je bil rokohitrc; s svojimi igricami in vragolijami je zabaval potnike, poskrbel je, da so se med križarjenjem dobro

počutili. Med vsakim potovanjem je opravil kaka dva do tri nastope,« nam je še povedala žena Nevija Martinija.

Ko je včeraj dopoldne telefonirala na italijansko zunanje ministrstvo, so ji svetovali naj posluša radio in televizijo, da bo prek sredstev javnega obveščanja izvedela o usodi svojega moža. »Upajmo, da se bo vse kmalu srečno izteklo,« je zaključila naš pogovor. Z njo, z njenima otrokoma, in sorodniki v teh urah negotovosti upa vsa tržaška javnost.

Včeraj končan 71. kongres italijanskih fizikov

Včeraj se je v Trstu zaključil 71. kongres italijanskega združenja fizikov, ki je v šestih delovnih dneh prinesel številne razprave in osvetlil razna področja fizike in rezultate najnovejših raziskav.

Na kongresu so sodelovali številni fiziki iz celotne Italije, prisotni pa so bili tudi nekateri tuji predavatelji. Delo kongresa je bilo razdeljeno na sedem področij, kjer so obravnavali specifične zadeve posameznega področja, bilo pa je tudi nekaj tem, ki so povezovale vsa področja. Med temi naj posebej omenimo iniciative in probleme v zvezi z izgradnjo sinhrotrona v Trstu. Tej temi je bil v celoti posvečen prvi dan kongresa in priznani fiziki so osvetlili vse probleme, ki govorijo v prid ali pa proti gradnji sinhrotrona v Trstu.

Kongres se je zaključil z okroglo mizo o perspektivah in vrednostih raziskav v fiziki z uporabo nove generacije pospeševalnikov, ki jih načrtujejo v Evropi in ZDA. Ti naj bi omogočili s svojimi zmogljivostmi raziskave, ki doslej niso bile možne.

Na okrogli mizi sta sodelovala tudi Nobelovca Carlo Rubbia in Abdus Salam, na koncu pa so člani italijanskega združenja fizikov za predsednika ponovno izvolili prof. Renata Angela Rizzija.

† Po daljšem trpljenju nas je zapustila skrbna in draga sestra

Marica Černe

učiteljica v Solkanu

Pogreb bo jutri, 10. oktobra, ob 16. uri izpred pokopališke mrliške veže v župno cerkev v Solkanu.

Žalostno vest sporočajo: sestre Felicita por. Artač, Hilarija in Barbara ter brata Julij in Andrej z družinami.

Opčine, Solkan, Ljubljana, 9. 10. 1985

Otroški in mladinski zbor »Vesela pomlad« pred novimi nalogami v pevskem letu 1985/86

Z nastopom jeseni so ponovno odprla svoja vrata šole, kulturna in športna društva pa že množično prirejajo delovne sestanke in posvetovalna srečanja, na katerih snujejo načrte za novo delovno leto. Tudi na Opčinah so se v Finžgarjevem domu pričele pod vodstvom g. Franca Pohaja redne pevske vaje otroškega in mladinskega zbora »Vesela pomlad«.

Vendar pa so mladi openski pevci prišli za delo že tam ob koncu avgusta. Tudi letos so namreč posvetili pevske dejavnosti delček svojih poletnih počitnic in se udeležili že tradicionalnih študijskih dnevo. Namen teh je poglobitev pevskega znanja ter pridobitev novih spoznanj, na osnovi katerih naj bi mladi pevci zanosno prestopili prag novega pevskega leta.

Študijski dnevi mladinskega zbora so se odvijali od 21. do 31. avgusta na Zreškem Pohorju, ki je osrednji južni del pohorskega pogorja. Ko se je sonce zjutraj dvigalo iznad pohorskih vrhov, je bilo na zelenem pobočju pod vrhom Rogle vse živo, saj so se mladi pevci že zbirali okrog svojega zborovodje. Najprej so nekaj trenutkov posvetili zbranih ob utripih srca in dihanju. Sledila je jutranja telovadba, zajtrk, nato pa intenzivno delo, ki je trajalo vse do kosila. Popoldnevi so bili v glavnem namenjeni oddihu in razvedrilnim dejavnostim. Prijetno so bili sprehodi v naravo, ki so ob vsakem koraku nudili kaj mikavnega in zanimivega. Večeri so se istovetili z družabnostjo. Bili so to trenutki, ko so imeli naši pevci priložnost spoznati toliko vedrih in prijaznih ljudi in navezati z njimi pristrčne prijateljske stike. Tako so se po naključju srečali z najboljšimi jugoslovanskimi smučarji, s preko stotimi slovenskimi profesorji, ki so se na Rogli mudili v okviru izpopolnjevalnega seminarja, pa še s čudovito skupino holandskih gostov, ki so pred odhodom zapeli z našimi pevci »Mi se imamo radi...«. Vse te prijazne ljudi so pevci »Vesela pomlad« pozdravili s svojo pesmijo, ki je bila vedno izredno pristrčno sprejeta. Tako so mladi pevci ponovno doživeli nekaj navdušujočih trenutkov, ki so za mladega človeka tako dragoceni in spodbudni.

Z namenom, da spoznajo nekaj novih koticov prele-

pe Slovenije, so se mladi člani »Vesela pomladi« podali tudi na izlet v bližnjo okolico. Obiskali so Osankarico, spomenik pri Treh žeblih in Črno jezero, z zanimanjem pa so si ogledali tudi tovarno kovinskih izdelkov Unior v Zrečah.

Skupaj z ansamblom »Zvezde«, ki je prišel na obisk na Roglo, je zbor pripravil nadvse uspešni koncert z družabnostjo, ki je naravnost prevzel osebe in goste hotela »Planja«. Tudi poslovljni večer je bil ponoven dokaz, da se zna zbor »Vesela pomlad« priljubiti pri poslušalcih, pa tudi, da zna zaživeti kot pristrčno povezana prijateljska skupina.

Kot že omenjeno, mladi pevci sedaj že redno vadijo in se pripravljajo na prvi pomembnejši pevski nastop v letošnji sezoni, ki bo 7. in 8. decembra v La Spezii. Gostitelji so imeli že priložnost prisluhniti slovenski pesmi, ko jih je obiskal Tržaški oktet. Tokrat želijo s pesmijo našega zbora zbuditi zanimanje za petje v okviru svoje skupnosti, zlasti pa pri mladini.

Tudi otroški zbor »Vesela pomlad« je v poznem poletju marljivo prijel za delo. Najstarejša skupina se je na štiridnevem pevskem tečaju v Žabnicah pripravljala na prestop iz otroškega v mladinski pevski zbor, mlajši pevci pa so imeli dva intenzivna študijska dneva na domačem sedežu.

Zborovodja g. Franc Pohajač je bil še najbolj obremenjen — najprej s pripravo na vse omenjene študijske dneve, potem pa še z delom samim. Kljub temu je izrazil zadovoljstvo nad opravljenim delom in je ob sodelovanju Sveta sodelavcev začrtal pester program dela in nastopov v novi sezoni, kar je tudi predstavil starešem na dveh srečanjih ob otvoritvi novega pevskega leta.

Čez nekaj dni se bo v okviru »Vesela pomladi« pričel začetniški tečaj za nove pevce, h kateremu pristrčno vabimo male ljubitelje zborovskega petja.

Vsem mladim pevcem in njihovem zborovodji želi svet sodelavcev veliko uspeha pri delu in pevskih nastopih v delovnem letu 1985/86.

MAJDA DANEV

GLASBENA
MATICA
TRST

KONCERTNI ABONMA
SEZONA 1985-86

KULTURNI DOM V TRSTU

Vpisovanje abonmajev v pisarni Glasbene matice, Ul. R. Manna 29, telefon 418-605 od 15. do 17. ure od 15. oktobra dalje. Lanski abonenti, potrdite svoj sedež do 14. oktobra.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA
KNJIŽNICA

Odsek za zgodovino

vabi

na ogled arheološke razstave

RODIK

Kulturni dom v Trstu, Ulica Petronio 4.

Urniki: 8.00 - 14.00 18.00 - 20.00

Ob predstavah v domu.

kino

Eden 15.30—21.00 »Polisex nero Club« in »Il cane di Lorna«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 16.30—22.15 »Mad Max«. Igrata Mel Gibson in Tina Turner.

Excelsior 16.30—22.15 »In compagnia dei lupi«.

Nazionale Dvorana št. 1 16.00—22.15 »Condannate al piacere«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 16.30—22.15 »Scuola di polizia 2, prima missione«.

Dvorana št. 3 16.30—22.15 »Nudo e selvaggio«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Mignon 16.30—22.15 »Chi più spende più guadagna«. Film za vsakogar.

Grattacielo 15.30—22.15 »007 bersaglio mobile«. Igra: Roger Moore.

Capitol Danes zaprto.

Vittorio Veneto 16.30—22.00 »Capriccio di Barbara«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.30—22.00 »La zona morta«.

Alcione 16.30—22.00 »La casa degli amori particolari«.

Ariston 16.00—22.00 »Cercasi Susan disperatamente«. Igra: Madonna.

Radio 15.30—21.30 »Una ragazza vogliosa«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

razna obvestila

KRUT obvešča udeležence tedenske plavalne ure v bazenu v Strunjanu, da je odhod avtobusa jutri, 10. t.m., ob 14.30 s Trga Peruginu.

Slovenski dijaški dom v Trstu pod pokroviteljstvom Odbora za doraščajočo mladino SKGZ prireja 5-DNEVNO BIVANJE V LJUBLJANI od 26. do 30. decembra 1985 za mlade od 13. do 17. leta. Informacije in vpisovanje na sedežu SKGZ v Trstu — Ul. sv. Frančiška 20/3 — tel. 744-249 vsak dan (razen sobote), od 9. do 12. in od 16. do 18. ure.

Vlak miru v Beograd - Informacije in vpisovanje vsak dan, razen nedelje, od 10. do 12. ure po telefonu št. 226446 in 226133. V večernih urah vpisujeta tudi Oskar Sedmak, tel. 220-655 in Gigi Bogatec v Domu Albert Sirk, tel. 220505. Pohitite!

menjalnica

	8. 10. 1985	
Ameriški dolar	1.770.—	
Kanadski dolar	1.290.—	
Švicarski frank	820.—	
Danska krona	184.—	
Norveška krona	224.—	
Švedska krona	221.—	
Holandski florint	596.—	
Francoski frank	219.—	
Belgijski frank	31.—	
Funt šterling	2.500.—	
Irski šterling	2.070.—	
Nemška marka	671.—	
Avstrijski šiling	94,50	
Portugalski eskudo	10.—	
Japonski jen	7.—	
Španska pezeta	10.—	
Avstralski dolar	1.190.—	
Grška dramma	11.—	
Debeli dinar	5,25	
Drobni dinar	5,25	

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 13 - ☎ 61-436

Delovna mesta pri KZE

Krajevna zdravstvena enota je razpisala dve prosti delovni mesti za pomočnika kemika in dve mesti za sodelavca za fiziko. Rok za vložitve prošnje zapade 4. novembra ob 12.00.

Podrobnejše informacije nudi personalni oddelek KZE v Ulici Farne-to 3 vsak delavnik razen sobote od 9.30 do 12. ure.

včeraj-danes

Danes, SREDA, 9. oktobra

ABRAHAM

Sonce vzide ob 6.13 in zatone ob 17.31 — Dolžina dneva 11.18 — Luna vzide ob 24.00 in zatone ob 15.42.

Jutri, CETRTREK, 10. oktobra

DANIJEL

Vreme včeraj: temperatura zraka 20 stopinj, značni tlak 1014,8 mb pada, brezvetrje, vlaga 83-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 21,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Matteo Centrone, Dajana Lakić, Sara Spadavecchia, Stefano Triani, Ilaria Manzini.

UMRLI SO: 64-letni Guido Spinetti, 59-letni Dario Landstatter, 77-letni Bruno Parovel, 77-letni Tristano Castellan, 73-letna Anna Giovannini, 71-letni Giuseppe Kmet, 59-letni Lodovico De Luna, 53-letna Antonietta Preti, 64-letna Renata Brazzati, 81-letni Giovanni Beni, 71-letni Guerrino Gregorutti, 89-letna Maria Amadi vd. Paul, 43-letni Ennio Velench.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2, Ul. Cilino 36, Zgonik, Milje (Mazzinijev drevored 1). (od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30) Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18, Zgonik, Milje (Mazzinijev drevored 1).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124; Bazovica: tel. 228-165; Opčine: tel. 211-001; Zgonik: tel. 228-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sečljan: tel. 239-197.

čestitke

Danes slavita srebrno poroko MERY in PEPI SALVI iz Boljunca. Še veliko srečnih in zdravih skupnih let jima želi sin Denis, mama Kristina in Mariza z družino.

V Boljuncu praznujeta danes srebrno poroko MERY in PINO SALVI. Še mnogo zdravih in zadovoljnih let jima želi odbor Mladinskega doma Boljunc.

V ponedeljek je praznoval rojstni dan naš odbornik MAURO. Na srečna in zdrava leta mu kličejo ponedeljkari.

mali oglasi

Tel. 775-275

NUDIM enkrat tedensko pomoč v gospodinjstvu. Telefonirati ob petkih od 9. do 15. ure na št. 040/224407.

RIVIERA, 224426 prodaja v Drevoredu R. Sanzio skoraj novo konfortno stanovanje, 75 kv.m.: dnevna soba, kuhinja, spalnica, manjša soba, kopalnica, balkon.

NARODNA in študijska knjižnica Trst išče knjigo »Tako je bilo trpljenje« (Trst: Gregorčičeva založba, 1946). Kdor bi jo bil pripraviljen odstopiti, naj telefonira na št. 774-333.

PRODAM porcelanasti jedilni pribor in perzijski tepih. Po dogovoru zaposlim tudi hišno pomočnico. Jožica Rupp, Ul. Rossini 14, Gorica.

KUPIM knjigo »Prvi koraki v naravoslovne vede - št. 3«. Tel. 211-678. PRODAM kotalke z usnjenimi škorenjki, št. 35. Tel. 911-119.

PRODAM stanovanje na Opčinah — 72 kv.m., telefon 211256.

19-LETNO DEKLE z višješolsko diplomom, z znanjem angleščine in z uspešno opravljenim tečajem za programerje elektronskih računalnikov išče zaposlitev. Tel. (040) 225-320.

85-LETNI VDOVEC išče starejšo gospo, Slovenko, za pomoč v gospodinjstvu. Tel. (040) 575436.

OD SOBOTE pogrešamo mladega črne-ga mucka. Kdor ga kje vidi med Furlansko cesto in Prosekom, naj se javi na telefonsko številko (040) 412-680.

ZAZIDLJIVO ZEMLJIŠČE ali HIŠICO z vrtno iščem v Trstu ali bližnji okolici. Tel. Alpe-Adria 794-672.

Atelier

Nabrežina center 16

SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU

Otvoritvena predstava sezone
1985 - 86

CARLO GOLDONI

PRIMORSKE ZDRAHE

komedija v treh dejanjih

Režija: BORIS KOBAL

PREMIERA

v petek, 11. oktobra, ob 20.30 - ABONMA RED A - premierski

PONOVITVE

v soboto, 12. oktobra, ob 20.30 - ABONMA RED B - prva sobota po premieri

v nedeljo, 13. oktobra, ob 16.00 - ABONMA RED C - prva nedelja po premieri

v torek, 15. oktobra, ob 16.00 - ABONMA RED H - mladinski v sredo, 16. oktobra, ob 20.30 - ABONMA RED D - mladinski v sredo

v četrtek, 17. oktobra, ob 20.30 - ABONMA RED E - mladinski v četrtek

v soboto, 19. oktobra, ob 20.30 - ABONMA RED F - druga sobota po premieri

v nedeljo, 20. oktobra, ob 16.00 - ABONMA RED G - popoldan na dan praznika

gledališča

CANKARJEV DOM

Velika sprejemna dvorana

Do 11. t.m. od 9. do 17. ure: Računalnica 85.

Mala dvorana

Do 31. oktobra: Dnevi filmov za otroke in mladino. V ponedeljek, 14. t.m., ob 9. in 11. uri: Samson & Sally, Danska 1984.

PRIMORSKO DRAMSKO

GLEDALIŠČE

Danes, 9. t.m., ob 18.30: F. X. Kroetz »Ne krop ne voda« — skupna uprizoritev s Cankarjevim domom Ljubljana in Kulturnim domom Gorica. Gostovanje PDG v SLG Celje.

Danes, 9. t.m., ob 10. uri (za TSC) in ob 20. uri (za red S-sreda in s-četrtek A in izven) in 16. uri: Ivo Brešan: »Slavnostna večerja v pogrebno podjetju«. Gostovanje SLG Celje v veliki dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici, za SNC.

koncerti

Deželni sedež RAI v Trstu in Gallus Consort pod pokroviteljstvom Tržaške pokrajine vabita na koncert »REPENTABOR« — skladbe Primoža Ramovša v nedeljo, 13. oktobra t.l., v Avditoriju A, Ul. F. Severo 7, ob 18. uri. Vstop z vabilu, ki so na razpolago pri vratarju deželnega sedeža RAI.

Glasbena matica Trst, Ul. R. Manna 29, vpisuje abonmaje za koncertno sezono 1985-86 vsak dan, razen sobote, od 15. do 17. ure, od 15. oktobra dalje. Lanske abonente prosimo, da potrdijo svoj sedež do 14. t.m.!

SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU

razpisuje

ABONMA

za sezono 1985/86

Vpisovanje abonentov do 10. t.m. od 10. do 12. ure in od 18. do 20. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20 je na ogled kiparska razstava Zdenka Kalina.

V pritličnih prostorih TKB v Ul. F. Filzi 6 razstavlja Jasna Merku svoje keramične reliefe.

izleti

Združenje Union Podlonjer - Sv. Ivan prireja enodnevni izlet 27. oktobra v goriška Brda (Jugoslavija) na PRAZNIK KOSTANJEV. Odhod z Oberdanovega trga ob 8.30. Vpisovanje v Ulici Valdirivo 30 - II. nadst. vsak dan (razen sobote) od 11. do 12. ure in od 17. do 19. ure. Tel. 61011.

darovi in prispevki

V počastitev spomina Ivana Sosića darujeta Pierina in Ergi 50.000 lir za Sklad M. Čuk ter Elvio in Cristina Protiti 20.000 lir za SKD Tabor.

V spomin na tragično preminule vaščane Venceta Miliča, Franca Dolenca in Rudija Vremca daruje Zora Škerlavaj z družino 30.000 za SKD Tabor.

V spomin na Marijo Guštin vd. Rupp daruje Lucijan Štoka 20.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

V spomin na Lučkota Sardoča daruje Slavko Daneu 10.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

Ob 3. obletnici smrti nepozabnega moža in očeta Štefana Bratoža darujeta žena in hči 50.000 lir za SPDT.

V spomin na Vilota Kozino darujeta Zmaga Čuk 20.000 lir in Meri Čuk 10.000 lir za KD V. Vodnik.

V spomin na Slavo Žerjal daruje Malka Kosmina 10.000 lir za KD I. Grbec.

V spomin na Johanco Šemec vd. Švab daruje Viktorija Kodrič 5.000 lir za glasilo KPI Delo.

V spomin na mambo gospe Rade Albi darujeta ravnatelj in neučno osebe srednje šole F. Levstik 50.000 lir za pevski zbor V. Mirk.

V spomin na preminule vaščane daruje Zmaga Malalan 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Opčinah.

V spomin na Tatjano Blažič por. Taucer daruje Stanka Hrovatin 20.000 lir za ženski pevski zbor I. Grbec.

V spomin na preminule vaščane daruje Zmaga Malalan 20.000 lir za SKD Tabor.

V spomin na Ivana Sosića in njegove prijatelje daruje družina Sosić - Repine 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Josipa Prašlja daruje Ivan in Pepi Čuk 50.000 lir ter Marjetica in Ljubo Grilanc 15.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Ob 6. obletnici smrti Josipa Hrvatčiča

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD F. Prešeren pod pokroviteljstvom Občine Dolina vabi na ogled veseloigre Lucie Scher »E alora sto picio« v izvedbi dramske skupine Italijanske skupnosti Izola v petek, 11. oktobra, ob 20.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

SPDT vabi na zamejsko predstavitev knjige »Zlata naveza«. Pristna bosta avtor Marijan Krišelj in častni predsednik Planinske zveze Slovenije dr. Miha Potočnik, po spominih katerega je bila knjiga napisana. Predavanje bo v Gregorčičevi dvorani, v Ul. sv. Frančiška 20/II, jutri, 10. oktobra, ob 20. uri. Vabljeni!

Plesna šola standardnih in latinsko-ameriških plesov KD F. Prešeren obvešča, da je vpisovanje od ponedeljka do srede od 18. do 19. ure. Sprejemamo otroke od 6. do 14. leta starosti.

PD Slovenec Boršt - Zabrežec obvešča, da bo prva vaja pevskega zbora jutri, 10. t.m., ob 20.45 za ženske. Vabljeni tudi novi pevci.

KD Krasli dom sporoča, da se bo nadaljeval tečaj glasbene vzgoje za osnovnošolske otroke. Tečaj bo ob sredo v Bubičevem domu. Sestanek z otroki in starši bo danes, 9. t.m., ob 16. uri v Bubičevem domu.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba ob 20. do 8. ure tel. 7761; predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

daruje hči Divna z družino 100.000 lir za dom Društva Slovencev miljske občine.

Ob obletnici smrti drage mame Marije daruje hči Rozeta z družino 15.000 lir za SK Kras.

Obe sta delti...

Delta S4 je namenjena redkim izbrancem, katerih skrita želja je dirkati na rallyjih

Na sliki: zgoraj je Lancia Delta S4, spodaj pa Delta HF: kot vidimo gre za dokaj različni vozili, ki ju družijo le skupno ime Delta

Že lep čas ni turinska Lancia imela kompetitivnega vozila v dirkah za osvojitve svetovnega naslova v rallyju. Odkar so se namreč uveljavila vozila s štirimi pogonskimi kolesi je Lancia zapeljala za njimi. Zadnja kompetitivna Lancia je bila tako imenovana »rally«, vendar se ni mogla kosati z raznimi audiji in peugeotii. Prestiž je narekoval turinski tovarni, da nekaj ukrene. Najbolj primerna se jim je zdela Delta in tako so se odločili, da bo v prihodnji sezoni prav Delta branila njihove barve. Vendar ne serijska Delta, temveč vozilo, ki je le njen daljni sorodnik. Pred dnevi so predstavili časnikarjem »cestno različico« rallyjske delte, ki so jo poimenovali Delta S4. Vozilo ima seveda pogon na vsa štiri kolesa, motor je vgrajen takoj za prednje sedeže in 1759-kubični zračno hlajeni štirivaljni, ki zmore okroglih 250 KM pri 6750

KM največji navor dosega skoraj 30 kmp pri 4500 vrtljajih v minuti. Največja novost pa je v tem, da ima tako turbinski kot prostorninski polnilnik tipa volumex. Avto dosega v tej izvedbi 225 km na uro, pospeški pa so res bliskoviti: Delta S4 dosega 100 km/h z mesta v pičlih 6 sekundah, kilometer pa prevozi v 25,6 sekunde. Pri vsem tem je avto relativno varčen: pri stalni hitrosti 120 km na uro porabi 10,9 litra za 100 km.

Za sedaj bodo izdelali le 200 primerkov delte S4, kolikor je pač potrebno, da jo homologirajo v skupini B.

Istočasno z delto S4 so predstavili tudi novo serijo delte HF, se pravi delte turbo. Delta HF je bila deležna le nekaterih obrobni posegov, ki je v bistvu niso spremenili. Tehniške značilnosti so znane cena pa se suka tam nekje okrog 20 milijonov lir.

Pred genovskim sejmom

Od oktobra do decembra je najboljši čas za nakup plovil, saj so po končani sezoni cene nekoliko nižje, vsekakor ugodnejše kot spomladi in poleti. Nič čudnega torej, da se v Italiji vedno več ogrevajo za gume njake.

Vsekakor pa bo zanimivo v Genovi preveriti, ali je italijanska industrija poskrbela, da bi obšla birokratske ovire za ljudsko navtiko. V mislih imamo kajutne jadrnice s premično kobilico, ki jih lahko prevažamo na prikolici s srednjeražrednimi avtomobili.

Italijanska navtika je torej zašla v slepo ulico, da lahko v prihodnjih mesecih pričakujemo nove stečaje družb, ki niso več kos krizi. V takem položaju lahko predvidevamo, da se bo položaj v prihodnjih letih še poslabšal, če ne bo prišlo do radikalnih sprememb predvsem pri oblasteh, za katere je vsako plovilo jahta, lasnik pa petičnež, ki ga je treba izžemati in mu greniti življenje. Tu seveda ne mislimo na dohodkometer, o katerem se resnici na ljubo zadnje čase bolj malo govori, temveč o vsem kar dopustniškim kapitanom greni življenje: vsakoletno romanje od urada do urada za koncesijo priveza in ne nazadnje tehnični pregledi. Nič čudnega torej, da se je marsikdo kljub sredstvom odpovedal lastnemu plovilu in ga raje najame, saj se tako izogne težavam. Kdor pa nima dovolj pod palcem se bo moral v bodoče zadovoljiti s čolnom, ki ga lahko spravi na dvorišče.

Seveda bo Genova tudi letos ponujala dostopnejša plovila, a teh je iz leta v leto manj. V mislih imamo predvsem jadrnice od 7 do 9 metrov, ki drugod po svetu predstavljajo jedro navtike. Še pred leti se je v padiljo nu B trlo jadrnic, letos pa so kar polovico prostora odstopili napihljivim čolnom in jadrnim deskam. Vzrokov za tak položaj je več. V prvi vrsti je treba navesti polverizacijo oboj, ki povzroča večje stroške in s tem višje nakupne cene srednjih jadrnic, ki tako niso dostopne srednjemu sloju. Če k temu dodamo že kronično pomanjkanje privezov in ne nazadnje pretirane cene za priveze, nam je lahko popolnoma jasno, da se le redki odločajo za tovrstna plovila, ki jih

AVTOKAROSERIJA RADKO GUŠTIN

Tel. 227-284
Col 4

AVTOKAROSERIJA

ŠEMPOLAJ

Lastn. EDI ISKRA in RICCARDO PELLIZER

ŠEMPOLAJ 46/B — Tel. 200-485

radiotelevizija

italijanska televizija

Prvi kanal	Drugi kanal
10.00 Televideo	12.00 Lady Madama - TV film
11.55 Vremenska slika	13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti	13.25 Dnevnik 2 - Knjižna rubrika
12.05 Pronto... chi gioca?	13.30 Capitol - TV nadaljevanka
13.30 Dnevnik	14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
13.55 Dnevnik 1 - Tri minute...	14.35 - 16.00 Tandem - popoldanski program
14.00 Pronto... chi gioca - zadnji poziv	15.15 Parliamo - tekmovanje
14.15 Quattordici quindici oggi...	16.00 Šola in vzgoja
Africa: Le vie del dominio - 5. oddaja	16.30 Pane e marmellata
15.00 Kwicky koala show - risanke	17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
15.30 Šola in vzgoja: Rdeče alge	17.35 Danes v parlamentu
16.00 Trije nečaki in majordom - TV film	17.40 Majordom za gospe - TV film
16.30 Grof Montecristo - 12. in zadnji del	18.15 Odprti prostor
17.00 Dnevnik 2 - Kratke vesti	18.30 Dnevnik 2 - Športne vesti
17.05 Action now: questa pazza, pazz - 13. oddaja	18.40 Le strade di San Francisco - TV film
17.55 Le meraviglie storie del prof. Kitzel - risanka	19.45 Dnevnik 2 - Vesti
18.10 Dnevnik 1 - Kronike	20.20 Dnevnik 2 - Šport
18.40 Sette spose per sette fratelli - TV film	20.30 Reds - film 2. del
19.35 Almanah in Vremenska slika	22.05 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
20.00 Dnevnik	22.15 Dnevi zgodovine
20.30 Gino Bramieri in G.B. Show - 4 - varietejski program	23.10 Paolo Conte a Parigi
22.00 Dnevnik	00.10 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
22.10 Europa cinema '85 a Rimini	
22.40 Gremo v kino	
22.45 Športna sredi	
Ob koncu Dnevnik 1 - Zadnje vesti	

Trečji kanal

15.55 Šola in vzgoja
16.55 Dadaumpa - Studio Uno
18.25 Speciale Orecchicchio
19.00 Dnevnik 3
19.10 Dnevnik 3 - Deželne vesti
20.05 Za ohranitev živali - 2. oddaja
19.35 La solidarietà difficile
20.30 Brubaker - film
22.35 Delta
23.30 Dnevnik 3

jugoslovanska televizija

Ljubljana	Koper
8.50 Test	14.20 Detektiv v copatah - TV film
9.05 in 10.35 TV v šoli: Poštni nabiralnik, Učenci ustvarjajo, Madžarsčina, Ladja na Jadranu, Prepovedani planet	15.00 Zadnji šolski dan - film
12.30 Poročila	17.30 Na meji neverjetnega - nena- vadni podvigi
17.10 Teletekst	18.00 Tom Sawyer - TV film
17.25 Poročila	18.30 Pacific International Airport
17.30 Prigishe priljubljenih pravljic: Micja Pokračulja - 2. del lutkovne nanizanke	19.00 Odprta meja
17.50 Trnjulčica - 3. in zadnji del	
18.25 Koroski obzorik	
18.40 Sodobna tremljenja orkestralne- ga vzoka - 6. in zadnji del	
19.05 Risanka	
19.24 TV in Radio nočoj	
19.26 Zrno do zrna	
19.30 TV Dnevnik I.	
19.55 Vreme	
20.05 Dokumentarec mtseca - Vrtnar posebne sorte	
20.50 Film tedna: Razkošje v travi - film	
22.55 TV Dnevnik II.	

Danes bodo v oddaji ODPRTA MEJA tudi naslednji prispevki: PODBONOSEC — Predstavitve kasete Nediški puobi 85 TRST — Galerija »Il Tribbio« odprla sezono PORDENON — Dnevi nemega filma GORICA — Športni in turistični avtomodeli na ogled GORICA — »Kolesarjenje prijateljstva« GORICA — Začetek ženskega namiznoteniskega prvenstva C lige

19.30 TVD stičišče
19.50 Francija v pesmi
20.30 Saboter - film
22.40 V kino z Gian Maria Volontè
Quien Sabe - film

zasebne postaje

CANALE 5	TRIVENETA
8.50 Alice - TV film	10.00 Ma guarda dove siamo finiti - film
9.15 Flo - TV film	12.00 Noi vogliamo quei diamanti - film
9.40 Peyton Place - TV film	13.20 Horoskop
10.30 General Hospital - nadalj.	13.30 Le grandi menti in azione - TV film
11.30 Facciamo un affare - kviz	14.30 La valle dei monumenti - film
12.00 Tuttinfamiglia - kviz	17.30 I gemelli - film
12.40 Il pranzo è servito - kviz	19.00 I cavalieri di Bretagna - TV film
13.30 Sentieri - nadalj.	19.40 Dokumentarec
14.30 La valle dei pini - nadalj.	20.30 Il grande ricatto - film
15.30 Una vita da vivere - nadalj.	
16.30 Hazzard - TV film	
17.30 Doppio slalom - kviz	
18.00 Webster - TV film	
18.30 C'est la vie - kviz	
19.00 I Jefferson - TV film	
19.30 Zig Zag - kviz	
20.30 Fladance - film	
22.30 Big Band - znanstvena oddaja	
23.20 Canale 5 News	
00.20 Ultimo domicilio conosciuto - film	
RETEQUATTRO	TELEPA DOVA
8.30 Mi benedica padre - TV film	14.30 Povera Clara - TV film
9.00 Destin - TV novela	15.30 Hanna e Barbera - risanka
9.40 Lucy Show - TV film	16.00 Gudnam - risanka
10.00 Un tentativo sentimentale - film	17.00 Victoria Hospital - nadalj.
12.15 Mr. Abbott e famiglia - TV film	17.30 Povera Clara - TV film
12.45 Il piccolo principe - risanka	18.30 I cercatori d'oro - TV film
14.15 Destin - TV novela	19.30 Andrea Celeste - TV film
15.00 Piume e paillettes - TV novela	20.30 I berretti verdi - film
15.40 Due mariti per volta - film	22.45 L'ispettore Bluey - TV film
17.20 Lucy Show - TV film	
17.50 Mr. Abbott e famiglia - TV film	
18.20 Ai confini della notte - TV film	
18.50 I Rayan - TV film	
19.30 Febbre d'amore - nadalj.	
20.30 Maurizio Costanzo Show	
23.00 Alfred Hitchcock - TV film	
23.30 Dick Tracy - TV film	
24.00 Agente speciale - TV film	
1.00 Agenzia UNCLE - TV film	
2.00 Adam 12 - TV film	
ITALIA 1	
9.10 Quella casa nella prateria - TV film	
10.00 Fantasilandia - TV film	
10.50 Operazione ladro - TV film	
11.45 Quincy - TV film	

radio

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše: Kolarček - (7.40) Pravljičica - Narodnozabavna glasba; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 8.10 Almanah: Primorska diaspora v svetu; 8.40 - 10.00 Glasbeni mozaik: Slovenska popevka - Lahka glasba; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30-13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo - Sestanek ob 12.00 - Lahka glasba; 13.20 Mešani zbor Rupa-Peč vodi Zdravko Klanjšček, nato: Glasbena priloga; 14.10 Čas in prostor: Gospodarska problematika, nato: Glasbene skice; 15.00 Igraj se z nami tudi ti! Pripravlja Mirjam Mikolj; 16.00 Zbornik: Od Milj do Devina, nato: Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Poezija slovenskega zapada; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO KOPER (Slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme - prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 II. jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Zaključek; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.40 Glasba drugih celin; 14.40 Zanimivost; 15.00 Pesem tedna; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Fantje po polj' gredo; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER (Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijske vesti; 6.00 Otvoritev programov; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Prost vstop; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.35 Popoldanski program; 15.00 Vrtljak kulture in umetnosti; 16.15 Edig Galletti; 17.00 Gulp; 17.45 Jutra in motorji; 18.00 Gledališki oder; 18.32 Iz klasičnega repertoarja; 19.00 Jazz; 20.00 Zaključek programov.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.05 Zelni val - jutranji program; 9.00 Radio anch'io; 1.30 Popevke skozi čas; 11.00 Odprti prostor; 11.10 Amico mio; 11.30 I baroni; 12.03 Lagrime - varjete; 13.20 Poštna kočija; 13.28 Master; 15.03 Habitat; 16.00 Il Paginone; 17.30 Jazz; 17.55 Zeleni val; 18.00 Objektiv Evropa; 18.30 Glasbeni program; 19.20 Na naših trgih; 19.25 Audio-box Urbs; 20.00 Poje Frank Sinatra; 21.03 Il cabaliere - variete; 21.30 Glasbeni program; 22.00 L'automobile; 22.30 Canzoni soft-rock; 23.05 Telefonski poziv; 23.28 Nočni program - zaključek programov.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 1.30, 12.30, 13.30, 15.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Šola in vzgoja; otroštvo, kako in zakaj; 8.05 Radiodue predstavlja; 8.45 Matilde - radij. priredba; 9.10 Si salvi chi può; 10.30 Radiodue 3131; 12.45 Discogame tre; 15.00 - 18.30 Scusi, ha visto il pomeriggio? 16.00 Poznani romani; 17.32 Moda e modi; 18.00 Il fu Mattia Pascal - radij. priredba; 18.32 Le ore della musica; 19.50 Aktualnosti; 19.57 Srečanje petih; 20.45 Jazz; 21.30 Radiodue 3131 nočni program; 23.28 Nočni program - zaključek programov.

LJUBLJANA

5.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30 - 8.00 Jutranji program - glasba; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Govorimo makedonsko in srbohrvatsko; 9.05 Glasbene matineje; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate...; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Zborovska glasba v prostoru in času; 18.30 S knjižnega trga; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Dobri znanci; 20.00 Koncert za besedo - Prekmurje; 20.25 Minute z našimi interpreti; 21.05 Mihal Glinka: Odlomki iz opere »Ivan Susanin«; 22.00 Našim po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.30 Zimzelene melodije; 22.50 Literarni nočno.

Zaskrbljujoča vest za slovenske šole

Spet zaskrbljujoče vesti o prodaji stavbe semenišča

Že več let je znano, da namerava goriška nadškofija prodati stavbo nekdanjega malega semenišča v Ulici Alviano. Nadškofija se želi znebiti stavb, ki ji ne služijo več, zaradi tega išče zanje najboljšega kupca. V tej stavbi so že več kot devet let nastanjene slov. sr. šole in sicer niž. sr. šola I. Trinko, klas. licej P. Trubar, učiteljske Simon Gregorčič in tehnično-trgovski zavod Žiga Zojs Slovenski profesorji in dijaki so se tja vselili po potresu leta 1976, potem ko so bile stavbe v ulicah Croce in Randaccio izseljene češ da niso bile varne. V vseh teh letih je goriška občinska uprava porabila veliko denarja za vzdrževanje te stavbe, v zadnjem času se ji je pridružila tudi pokrajinska uprava, saj sodi Žiga Zojs v njeno pristojnost.

Večkrat se je čulo, da je nadškofija našla kupca za stavbo. V prvi vrsti jo je hotela, in najbrž še hoče, odkupiti goriška občinska uprava. Nekateri v njej menijo, da bi tam ostale slovenske šole, drugi pa se zavzemajo za to, da bi v stavbo prišla še kaka druga šola, seveda če bi bilo dovolj prostora. Kasneje se je govorilo, da bi jo odkupila državna uprava.

V stavbi naj bi bili nameravali urediti podoficirsko šolo za finančne stražnike. Še bil govor o odkupu s strani videmske univerze, ki naj bi tu odprla kako fakulteto. In še, na spisku morebitnih kupcev, naj bi bila neka švicarska družba, najbrž ista, ki je pred nekaj leti odkupila stavbo zavoda San Giuseppe, kjer je sedaj neka zasebna šola (prej so tu bili prostori slovenskega vrta in strokovno trgovske strokovne šole I. van Cankar). Pa še kdo je bil in morda je med morebitnimi kupci.

Znano je tudi, da je v programskih izjavah večinske koalicije na goriški občini točka, ki predvideva, da bi morali poskrbeti za dostojen sedež za slovenske srednje šole. To s posebnim finansiranjem tako s strani države kot dežele. To je tudi zahteva, ki jo je župan Scarano dal takrat ko se je pogovarjal z zastopniki senatne komisije, ki preučuje osnutke globalnega zaščitnega zakona. Seveda ni s tem stoddostno mišljen odkup stavbe, drugi pa za gradnjo novih stavb za slovenske šole, za katere je v regulacijskem načrtu zagotovljena lokacija v južnem delu mesta, v neposredni bližini spominskega parka.

Govorice o nameravani prodaji stavbe v Ulici Alviano so se v zadnjem času spet pojavile. V zvezi s tem sta nam včeraj predsednica zavodnega sveta učiteljskega Simon Gregorčič Tatjana Čuk Grusovin in ravnateljica te šole prof. Majda Sfiligoy Corsi poslali v objavo kopijo pisma, ki ga je zavodni svet učiteljskega poslal goriškemu županu:

»Člani zavodnega sveta Državnega učiteljskega »Simon Gregorčič«, zbrani na seji dne 3. oktobra 1985, ugotavljajo, da je devetletna pogodba med goriško občinsko upravo in škofijo za najem Malega semenišča, kjer ima svoj sedež več slovenskih šolskih zavodov, že zapadla. Širijo se govori, da škofija prodaja stavbo nekemu švicarskemu podjetju, če je že ni prodala. Člani zavodnega sveta se zato z veliko zaskrbljenostjo sprašujejo, kako bo občinska uprava to za naše šolstvo in za celotno slovensko narodno skupnost življenjsko vprašanje rešila, ko bo stavba prodana. Obenem sprašujejo pristojne oblasti ali res ni več nobene možnosti, da bi bila stavba odkupljena za slovenske šole, ki so v Malem semenišču našle odličen sedež.«

Ribe v mrtvih rokavih Soče ostajajo dobesedno na suhem

Letošnja izredna suša bo imela neugodne in predvsem daljnoročne posledice na stalez rib. Izjemno majhen pretok vode, tako stanje pa traja že nekaj tednov, dovaja premalo hrane, še bolj ogrožene pa so ribe zaradi pomanjkanja kisika v vodi. Ob nizkem pretoku je koncentracija škodljivih snovi v vodi, ki jih dovajajo odplake, večja. Slika je torej zelo zaskrbljujoča.

Na posameznih odsekih Soče in Vipave je zato v zadnjih dneh opaziti kar precej poginulih rib, pravi množičen pogin pa so prav zadnje dni

zabeležili v nekaterih mrtvih rokavih pod Sovodnjami, kjer je v kotanjah ostalo ujeto veliko rib. Voda v kotanjah pa se je nevarno znižala na nekaj stotov rib, ki so jih tako pojedle ptice in druge živali. Dovolj bi bilo, da bi ribe preselili v živi del struge, kjer je še nekaj vode.

Težko bo najbrž ugotoviti, kolikšna je do zdaj škoda in kolikšna bo čez nekaj dni, če se bo suša nadaljevala. Samo pri Sovodnjah sta se doslej izsušila dva stranska rokava, v tistih, kjer je še nekaj vode, ki pa se iz dneva v dan niža, pa kar vre od rib. Mogoče se bo dalo vsaj te rešiti!

Da gre za množičen pogin je razvidno z gornje slike. V blatni kotanji je ostalo le še nekaj centimetrov vode, za vse živo pa le še nekaj ur. Rešile se bodo mogoče le jegulje (medtem ko smo se trudili s fotografiranjem smo opazili kar nekaj izrednih primerkov), ki se ob izjemnih pogojih lahko premikajo tudi po suhem, ali pa se zarijejo globoko v blato.

Odobren interni sporazum v »La Giulii«

Na sindikalni skupščini v tovarni »La Giulia« v četrtek, 3. t. m., so odobrili osnutek internega sporazuma med tovarniškim svetom in vodstvom tovarne. Sporazum je bil dosežen, kakor izhaja iz tiskovnega poročila, ne da bi delavci posegli po stavki.

V podjetju je zaposlenih 180 delavcev.

Izgubljeno-najdeno

V uradu za najdene predmete pri goriški občini hranijo na razpolago zakonitim lastnikom, naslednje predmete: zapestnico iz dragocene kovine, zapestnico, moško majico, denarnico z zneskom denarja, motorno kolo, dve ženski kolesi, zapestno uro, dva različna zneska denarja, moški dežnik, nekaj kosov cevi, dva para naročnikov za vid, par sončnih naočnikov, šotor za taborjenje, nekaj šopov ključev, in zavojček kave.

Protest srednješolcev

Koordinacijski odbor goriških srednješolcev Comitato studentesco priredi danes protestno demonstracijo proti tistim določilom finančnega zakona v katerem je govor o poviško šolskih taks.

Študentje se bodo ob 9. uri zbrali pri spominskem parku. Ob 9.30 bodo šli v sprevedu po Korzu Italia, Korzu Verdi in Ulici Seminario do Kulturnega doma. V Kulturnem domu bo razprava o teh točkah finančnega zakona. Sodelovali bodo zastopniki enotne sindikalne zveze CGIL-CISL-UIL.

Enotni odbor srednješolcev izjavlja, da je pobuda avtonomna, izven vsake politične in strankarske logike.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30–22.00 »Intrecci caldi e duri«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 18.00–22.00 »Porky's n. 3 La rivincita«.

Trst

EXCELSIOR Danes zaprto. COMUNALE 20.30 Koncert ansambla Solisti veneti v okviru glasbene sezone.

Novo Gorica

SOČA 18.00 »Želja po krvi« in ob 20.00 »Una«.

SVOBODA 20.00 »Velikaštni«. DESKLE 19.30 »Mračni odmevi«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI D'Udine, Trg sv. Frančiška 4, tel. 84124.

Proti določbam finančnega zakona

Danes v vseh sektorjih dveurna protestna stavka

Po dolgih mesecih ostrih sporov, so predstavniki sindikalnih zvez le našli skupno točko in se dogovorili za enoten nastop proti nameravanim ukrepom vlade v prihodnjem letu, zapopadenim v osnutku finančnega zakona za leto 1986. Dokaz te nove, akcijske enotnosti, je današnja dveurna stavka v vsedržavnem merilu, ki jo bodo izvedli v glavnem med 10. in 12. uro, v različnih gospodarskih dejavnostih in na področju storitev, kjer so delovni pogoji specifični, pa bo stavka razporejena tudi v drugem časovnem obdobju. Današnja stavka je splošnega značaja, to pomeni, da zajema vsa gospodarska področja, uslužbenice v javni upravi, šolnike itd.

Delavci industrijskega sektorja bodo stavkali v glavnem med 10. in 12. uro. V tem času bodo po posameznih podjetjih sindikalne skupščine, večja manifestacija pa je napovedana ob 11.30 pred vhodom v tržaško ladjedelnico. Tu se bodo zbrali predvsem delavci industrijskih podjetij z območja Tržiča.

Uslužbenici krajevnih ustanov (občin, konzorcijev, pokrajin itd.) bodo stavkali zadnji dve uri, sindikalne skupščine pa bodo v Gorici, Tržiču, Krmini, Gradežu, Gradišcu. Tu se bodo zbrali tudi uslužbenici bližnjih

manjših občin in ustanov.

Uslužbenici KZE bodo stavkali od 10. do 12. ure, skupščine pa bodo v bolnišnicah v Gorici, Krmini, Gradežu in Tržiču. Od 9. do 11. ure bodo stavkali uslužbenici zavoda za socialno skrbstvo (INPS) in podobnih ustanov.

Stavka delavcev v gradbeništvu, lesni industriji in tema strokama priključenim panogam bo od 15. do 17. ure. Kjer delajo v izmenah, bo stavka zadnji dve uri.

Učitelji in profesorji bodo stavkali zadnji uro pouka, eno uro bo stavkalo tudi pomožno (neučno) osebje. Nekoliko drugačen je razpored za šole s celodnevним poukom in vrtec.

Avtobusi pokrajinskega prevoznega podjetja (APT) ne bodo vozili med 10. in 12. uro, prav tako avtobusi mestnega podjetja.

Posvet o psihiatriji

Po mednarodnem strokovnem posvetu o psihoanalizi in psihiatriji, ob koncu prejšnjega tedna, bo od petka do nedelje v Gorici študijski posvet podobne vsebine. Pripravlja za združenje ASPER, ki ima sedež v Rimu, pod pokroviteljstvom goriške občine. Posvet bo v deželnem auditoriju.

Poleti pa so nekateri potovali

NI GORIŠKIH TURISTOV NA LADJI »ACHILLE LAURO«

Na italijanski potniški ladji »Achille Lauro«, ki so jo Palestinci ugrabili v ponedeljek pozno popoldne pred egiptovsko obalo, ni turistov iz Goriške. Vsaj ni med njimi turistov, ki bi bili naročili dvanaajstnevno potovanje po vzhodnem Sredozemlju v turističnih agencijah v Gorici in Tržiču. To smo izvedeli včeraj ko smo se za to pozanimali v šestih turističnih agencijah.

V Gorici so nam v agenciji Appiani povedali, da letos niso imeli potnikov na tej ladji. Prav tako jih niso imeli v agenciji Goutour. Nekaj potnikov so sicer pred časom imeli za potovanje s to ladjo v agenciji IOT. Nekaj goriških potnikov so imeli poleti za to potovanje v agenciji Victor Turist. V Tržiču niso imeli letos potnikov za križarjenje s to ladjo v agenciji Nevenar. Skupino štirih ljudi iz Tržiča pa so napotili na potovanje s to ladjo v tržaški agenciji Universal. Potovali so na predzadnjem potovanju. Vrnili so se domov pravočasno. Za las so ušli neprijetnim dogodivščinam s katerimi se ukvarjajo potniki na sedanjem križarjenju.

Ni znano če je med mornarji in drugimi uslužbenci na ladji kdo iz naših krajev.

Ladja »Achille Lauro« je pričela

ponovno s križarjenji lani. Upravlja jo znana grška družba Chandris. V letošnjem letu so imeli v programu dvajset križarjenj začeti s 30. marcem tja do 5. novembra. Križarjenja so trajala dvanaajst dni. Potniki so si lahko ogledali Neapelj, Siracuso, Aleksandrijo, Port Said, Ashdod, Limassol, Rodos, Pirej, Capri. Odhod in prihod ladje je v Genovi. Cene dvanaajst dnevnega križarjenja so, upoštevajoč kabino in sezono, od najmanj 1.340.000 do največ 2.930.000 lir.

Še vedno brez dela podgorski delavci

Nad 450 delavcev nekdanje podgorske predilnice je še vedno brez dela, že več let, so v dopolnilni blagajni. Njihovo zastopstvo je šlo včeraj v sprevedu po goriških ulicah, da bi javnost opozorilo na njihov nevzdržni položaj. V spremstvu sindikalistov so bili pri pokrajinskem predsedniku Cumpeti ter na županstvu, kjer jih je sprejel podžupan Del Ben. Zastopnika krajevnih uprav sta obljubila zanimanje za odprtje novih delovnih mest v nekdanjem podgorskem industrijskem obratu, kjer naj bi pričela z delom, poleg že obstoječih, še nekatera druga podjetja.

Ob robu razstave Tiepolovih jedkanic

Nezdrava polemika o kulturni politiki

Že marsikdaj smo v našem listu pisali, da v našem malem mestu ni prave koordinacije med kulturniki, med »proizvajalci« kulture, če jih smemo tako imenovati. O tem smo pisali, ko smo ugotavljali, da sta bili isti večer dve slovenski prireditvi, prva v Kulturnem domu, druga pa na Katoliškem domu, in da je bilo marsikomu od publike žal, da ni mogel na obe, pa čeprav ga je tematika zanimala. Prireditelja pa sta bili različni kulturni zvezi ali društvi. O tem smo pisali, ko smo ugotavljali, da je v mestu preveč istočasnih koncertnih sezon: tista italijanske glasbene šole, tista v režiji občine, tista slovenske Glasbene matice pa še, za nameček tista društva Lipizer. Večkrat se je zgodilo, da smo v dveh dneh imeli v našem mestu kar štiri koncerte. Prav tako smo o tem pisali letoš poleti, ko smo se nekega dne znašli s koncertom nekega zbora v avditoriju, z gledališko predstavo pod šotorom na gradu, s tombolo na Travniku in še z eno prireditvijo nekeje druge v mestu. Do takih neveščnosti prihaja tudi v našem slovenskem okolju, saj včasih nanese da imamo v enem samem tednu na programu gledališče, film, koncert pa še kaj drugega. Kako bi lahko človek šel na vse te prireditve, pa čeprav bi si to želel.

S takimi in podobnimi prijemi se soočajo tudi na goriški občini in pokrajinski upravi. O tem je bil že

marsikdaj govor. Še posebej odkar je deželna uprava dala krajevnim upravam precej denarnih sredstev v kulturne namene. Nekateri občine oziroma pokrajine dajejo kulturnim društvom za njih delo te prispevke. Druge krajevne uprave pa so postale kar čez noč kulturni menežer. Same prirejajo kulturne prireditve. Pristojni odborniki pa blestijo pred fotograf-skimi kamerami. Primer rimskega odbornika Niccolija zelo vleče.

Med goriško občino in pokrajino na kulturnem področju ne teče dobra kri. To je opaziti že nekaj let sem. Od kar je bil na čelo pokrajinske uprave izvoljen prof. Cumpeta, mož, ki je globoko zasidran v kulturnem svetu, in tudi odkar je pokrajinsko odborništvo za kulturo prevzel odv. De Grassi, mož, ki se z njo tako ali drugače ukvarja. Pokrajina je od takrat postala protagonist kulturnega dogajanja, ne samo v Gorici, marveč tudi v drugih krajih Goriške.

Tudi na goriški občini so se lotili kulturnega menežerstva še iz časov županovanja De Simoneja. Prišel je s predstavitvijo raznih avtorjev in kulturnikov, nadaljeval je s prireditvijo koncertne sezone. Vsemu temu se je v kasnejših letih dodalo še marsikaj: prirejanje razstav, filmski tedni na gradu itd.

V začetku se je zdelo, da bo vse šlo po nekako vzporednem tiru. Na deželi je za kulturo odgovarjal in od-

govarja republikanec Barnaba. Na pokrajini je to funkcijo prevzel republikanec De Grassi, na občini pa naprej republikanec Drufuca, potem pa prav tako republikanec Obizzi. Kljub tem enotnim ideološkim premisam pa se je nekeje zataknilo.

Najprej lani poleti, ko je pokrajinska uprava kar na lepem dala odstraniti iz grajskih soban neke umetniške slike, ki so njena last. Grad pa je občinski. Prišlo je do prerakanja med občino in pokrajino tudi zaradi nekaterih slik, ki so v galeriji goriških slikarjev v palači Attems in ki so last občine. Stvari so se kasneje ublažile. Zdelo se je, da se je položaj razčistil, ko so »pokrajinske« slike prišle nazaj v grajsko stavbo.

Pa je spet počilo ob Tiepolovi razstavi. Pred nekaj leti smo lahko videli v palači Attems dve razstavi beneških grafičnih mojstrov: najprej Marieschija, potem pa še vedute mojstrov osemnajstega stoletja. Dobili smo v roke dva strokovno in okusno pripravljena kataloga. V obeh primerih sta skrbela za razstavi odbornik De Grassi in goriški sodnik Dario Succi ter še vrsta drugih priznanih strokovnjakov. Za razstavo beneških mojstrov osemnajstega stoletja je poskrbela nova direktorica pokrajinskih muzejev prof. Maria Masau Dan. V začetku tega leta smo v goriškem muzeju v palači Attems videli zelo lepo razstavo futurizma in konstruktivizma, čez nekaj dni bomo

videli antološko razstavo Lojzeta Spacala. V pokrajinskem muzeju so torej ubrali zelo koristno pot prirejanja velikih in pomembnih razstav. Istočasno so sodelovali tudi pri nekaterih drugih razstavah v drugih krajih Goriške.

Goriška občina pa je letos poleti priredila razstavo Tiepolovih jedkanic v dvoranah na goriškem gradu. Uredil jo je že prej imenovani sodnik Succi, ki je tudi uredil lep katalog. Z obiskom številnih turistov, ki so letoval v bližini, je razstava doživela zares lep uspeh. Ovrednoten je bil tudi goriški grad.

in vendar se je ob zaključku nekeje zataknilo. Iz besed urednika razstave so prisotni na nedeljski slavnosti čuli, da je vodstvo pokrajinskega muzeja to razstavo odklonilo. Zaradi tega, da so jo priredili na gradu, v režiji goriške občinske uprave. Brali smo tudi zagovor odgovornih v pokrajinski upravi, oziroma bolj rečeno, povedali so nam njihovo stališče. Povedali so, da jim ni šlo za več ali manj ponavljanje razstave iz prejšnjih let. Da jim je za to, da se pri nas prirejajo tudi drugačne razstave, kot je bila npr. tista o futurizmu in konstruktivizmu.

Mimo vseh polemik moramo še enkrat ugotoviti, da ni pravega sodelovanja. V malem mestu kakršno je Gorica bi bilo treba več sodelovanja kot pa bolj ali manj nevoščljive konkurence. (mw)

Iz besede v prostor

Pisatelji o svoji vlogi

Materiali IX. kongresa Zveze književnikov Jugoslavije so pred kratkim upledali luč tudi v knjižni obliki: gre za celoten potek kongresa, kot se je slednji ob velikem odzivu in pozornosti odvijal letos med 18. in 20. aprilom v Novem Sadu. Pozornost je bila gotovo utemeljena in kongres jo je v celoti opravičil in čeprav so materiali tega pomembnega pisateljskega srečanja izšli v srbohrvaščini, bomo izjemoma obravnavali tudi to knjigo — predvsem zaradi zanimivih in dalekosežnih misli, ki so bile na kongresu razgrnjene in pa zaradi upanja, da bo material izšel slej ko prej tudi v slovenščini, kar bi bilo umešno in glede na obzorja in ugotovitve učinkovitega kongresnega rezultata tudi logično.

Kot je znano, so se pisatelji vseh jugoslovanskih republik in pokrajin sešli v izjemno delikatnem trenutku, o trenutku splošno priznane ekonomske krize, ki seveda ni omejena zgolj na Jugoslavijo, jo pa istočasno specifično zadeva. In kot potrjuje zgodovina, ekonomske stiske odpirajo tudi probleme v »nadgradnjah, v duhovni sferi in ne nazadnje v politični sferi. Pisatelji so bili kot poklicani, da opredelijo nastalo situacijo ter da poiščejo njene koordinate kakor tudi svoj položaj v njej, se pravi položaj umetnosti in kulture. Deduktivno lahko ugotavljamo, da je letošnji kongres v Novem Sadu s svojo širino, ostrino ter čvrsto konstruktivnostjo pokazal in dokazal izredno moč in globino umetniške in s tem pisateljske sfere, saj je osvetlil aktualna vprašanja na resnično tvoren in prodoren način.

Pisatelji so mozaično sestavili pričanje, da perečih problemov ne gre reševati po liniji najmanjšega odpora okrepljeni z naravnost znanstveno erudicijo in odgovornostjo so zaznali v aktualnem trenutku jugoslovanskega družbenega razvoja razpoložitve med odprtim, ustvarjalnim in dalekosežnim ter organskim reševanjem problemov na eni strani oziroma med shematičnim, vulgarno - socialističnim, togim birokratskim pristopom do oblikovanja sedanjosti in prihodnosti na drugi strani pristopom, ki hoče in skuša v imenu dnevne politike večkrat zelo poenostavljeno rešiti stvari namenjene dolgotrajnejšemu reševanju. Poglavitni konflikt je spopad med resničnim samoupravljanjem in etatizmom oziroma birokratizmom; slednji odpravlja in skuša odpravljati probleme tako, da jih preseka.

Pisateljem večnarodna Jugoslavija ni in ni bila nikoli problem, narobe, pričujejo se nad separatizmom vseh vrst, ki se v imenu decentralizacije zapira v tako ozke in neproduktivne sheme, da znotraj takšnih enot prihaja na žalost do izraza poenostavljanja, večkrat kar vulgarno — preprosta analiza družbenega trenutka in razvo-

ja. Pisatelji se upirajo etiketi državnega sovražnika, v kolikor kritično in aktivno posegajo v prostor okoli sebe; odklanjajo hermetično umetnost, čeprav slednja zaradi birokratskih lagodnih konceptov celo presenetljivo uspeva, ker z njo pač ni nobenih neposrednih težav. In končno pisatelji — seveda tudi pesniki in književniki vseh vrst — v svoji poslanici zahtevajo, da je »književnik zavest svojega časa in svoje družbe. Ima pravico — omenjeni književnik — na dvom in na upanje. Kot človek, ki verjame in dvomi, je lahko ustvarjalec in kritik svoje družbe.«

Pisateljsko delo je vse slabše vrednoteno, krivulja vrednotenja pravzaprav pada že nekaj desetletij, v zadnjih letih pa dobiva že načastne oblike. Pisatelji na tem mestu opozarjajo tudi na svojo odgovornost, ko se sprašujejo kdo in v imenu česa je dopustil, da se je knjiga nenadoma znašla v prostoru tržne menjave, tržnega blaga, ki je zaradi materialnih stroškov vse dražje in dražje, ne da bi bil pri tem pisatelj poglavitni krivec: največ 10% odpade nanj, če preverimo stroške za izdajo poljubne knjige. Knjiga kot kupoprodajno bla-

go je pravzaprav rezultat določene hotene ali instinktivne kulturne politike, ki je ni mogoče tolerirati; rezultat takšnega stanja je vse večja komercializacija trga in knjige, čemur se pisatelji v imenu progresivne družbe odločno upirajo in na pojav brezkompromisno opozarjajo.

Sploh se zdi, da se vse preveč v zvezi s kulturo in prosveto odvijajo po principu naključnosti, ali neustreznega mešanja kulturne sfere v materialno in narobe. Samo tako si je mogoče razložiti predlog o znanih »jedrih«, ki praktično ukinjajo pouk domačega jezika in literature — čemur so se pisatelji vseh republik in pokrajin enoglasno uprli in opozorili na usodne posledice. Z eno besedo: etatizem in birokracija, institucije, znotraj katerih se uresničujeta obe škodljivi kategoriji, so pojavi, ki jih je nujno obravnavati mnogo resneje, kot se je to do sedaj dogajalo. Pisatelji imajo nemajhnano upanje v pravilnejši tok razvoja in bodo storili vse, kar je v njihovi moči. Njihovo tvorno prepričanje je trdna sinteza odkrite in resnične analize dejanskega stanja ter poslanstva, ki mu vsi po vrsti pripadajo.

JANEZ POVŠE

Razstava o Rodiku

V Kulturnem domu je na ogled razstava o arheoloških izkopaninah v Rodiku. Že predstavitev razstave je vzbudila precej zanimanja, saj je tako po svoji sporočilni kot zgodovinski plati nadvse pomemben prispevek spoznavanju preteklosti (foto Križmančič)

Zbirka referatov za seminar v Cascini

Zgodovina in sodobnost Trsta v presoji komunistov

I.

Pred nekaj mesecem se je pojavila na knjižnih policah že tretja knjiga o zgodovini našega mesta, kakor jo je videti skozi očala tržaških komunistov. Gre namreč za zbirko referatov, ki so jih nekateri člani partije pripravili za poletni seminar v toskanski Cascini. Naj na samem začetku ugotovim, da mi je zagnanost, s katero tržaški komunisti vztrajajo pri raziskovanju svoje in naše polpretekle zgodovine, nadvse všeč. Zdi se mi znak intelektualne širine in daljnovidnosti, kakršne ni pogosto srečati med ljudmi, ki stojijo sredi vsakodnevnega političnega boja. To predvsem, ker pristop avtorjev člankov, zbranih v pričujoči knjigi, ni aprioristično apologetski. Ker še predobro vemo, kako objektivne so knjige o zgodovini komunistov tam, kjer je partija na oblasti, se nam samo po sebi vsiljuje vprašanje, ali ni nam samo po sebi vsiljuje vprašanje, ali ni pogum, s katerim gledajo naši komunisti preteklosti v oči, posledica dejstva, da je zaenkrat zanje oblast prav tako nedosegljiva kot grozdje lisici v Ezopovi pravljici. Če ta ugotovitev drži, bi se lahko tudi reklo, da je partija tem bliže resnici, čim dalje je od oblasti (in narobe).

A lotimo se razčlenjevanja referatov, ki so zbrani v pričujoči knjigi, in tistih vsebinskih potez, ki so še posebej pritegnile našo pozornost. Po vvodnih in več ali manj priložnostnih besedah Adalberta Minuccija in Claudia Tonela (ki je zaslužni spiritus agens zgodovinske zavzetosti tržaške KP), je prvi na vrsti prispevek Maria Collija o ustanovitvi avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine in o njenem delu v zadnjih dvajsetih letih. Colli upravičeno ugotavlja, da ni dežela zaradi središčnih teženj rimske vlade nikoli popolnoma zaživela in da njeni organi niso znali oblikovati konstruktivne in plodne politike predvsem do slovenskega vprašanja (»velikega vprašanja italijanske demokracije«). Kako naj se ne strinjamo z njegovimi trditvami, pa čeprav se istočasno zave-

damo, da je iz opozicije lahko očitati tistim, ki so na vladi, česa niso naredili. Da stranke ne morejo prehitovati svojih volivcev in se pozvižgati na javno mnenje, je jasno. Z druge strani pa je tudi na dlani, da so pri nas večinske stranke glede slovenskega vprašanja kar bolesto previdne, obenem pa premalo občutljive za mednarodne obveznosti italijanske vlade (o moralnih obveznostih do primorskih Slovencev raje ne govorim).

V naslednjem referatu, ki ga je Silvano Bacicchi posvetil podjetjem z »državno udeležbo« v Juljski krajini, me je najbolj zanimala trditev, da tržaška buržoazija že pod Avstrijo ni blestela zaradi svojega podjetniškega duha in da ni sodelovala pri industrializaciji Trsta, ki se je začela proti koncu prejšnjega stoletja. Vprašujem se, ali so temu dejstvu res botrovali predvsem nacionalistični pomisleki, kakor pravi avtor, ki opozarja na težnje iredentističnih krogov, da zajezijo priliv slovenskega delavstva v mesto. Če bi bilo to res, bi pomenilo, da je tržaška buržoazija žrtvovala na oltarju nacionalizma svoje materialne koristi, a tolikšne hrabrosti, odkrito povedano, ne bi pripisal ne tržaški ne katerikoli drugi buržoaziji. Ali ni bolj verjetno, da tržaški denarni mogotci niso imeli tradicije na industrijskem področju, in to toliko bolj, ker je bilo med njimi mnogo ljudi judovskega porekla, bolj vajenih manipulirati z denarjem kot pa ga vlagati v podjetja in tovarne. Ali si ni mogoče, prav zaradi te značilnosti tržaških premožnih slojev, razlagati izredni vzpon bank in zavarovalnic pri nas in relativno skromni posluh za bolj tvegane in nove denarne založbe?

V nadaljevanju svojega pisanja Bacicchi dokaj podrobno sledi prehajanju tržaške industrije po prvi svetovni vojni iz zasebnih v državne roke, in ugotavlja, da je fašistični režim pogosto reševal podjetja v krizi iz povsem klientelarnih razlogov. Politični pomen podzavljanih podjetij tudi po drugi svetovni vojni

ni upadel, kakor avtor povsem točno trdi. Pri tem pa zanemarja — po mojem — drugo značilno funkcijo omenjenih podjetij, da so bila namreč tekoči trak, po katerem je rimska vlada širokogradno pošiljala v Trst ogromne vsote denarja, zato da priveže mesto nase in ga spremeni v nekakšno izločeno okno Zahoda. Trst je bil proti koncu štiridesetih let, kakor je dejal neki ameriški obiskovalec, najbolje hranjeno mesto v Evropi. Tržaški gospodarski krogi so se pred letom 1945 dobro zavedali, da takšna politika ne more biti večna, in kriza, ki je prizadela mesto po vrnitvi Italije, ni presežila tistih, ki so vedeli, kako je tržaško blagostanje umetno in v kolikšni meri je odvisno od trenutne mednarodne konstelacije.

Ko so se razmere uredile, ni bilo več vzroka ne pravega opravičila, da bi Italija ravnala s Trstom drugače kakor s katerikoli drugim mestom. Zaradi najrazličnejših obzirov in političnih računov pa vendar ni nikdar povsem odstranila tistega šotora s kisikom, pod katerim životari tržaško gospodarstvo. Javno mnenje, delavske sile in z njimi tudi partija so to dejstvo — če hočemo biti pošteni — krepko izrabljale in večkrat postavljale zahteve, ki niso slonele na ekonomskih, temveč na socialnih ali političnih predpostavkah. Še vedno manjka pripriljivega odgovora na vprašanje, kam naj se usmeri tržaško gospodarstvo, da bo lahko živelo iz lastnih moči. Upam si dvomiti, da bo težnja po Trstu, ki naj postane mednarodno znanstveno središče, prinesla pozitivne premike v tej smeri, kakor nakazuje Bacicchi v sklepu svojega članka. Samo oziroma se na velike raziskovalne centre sveta od Orforda, Harvarda, Heidelberga do Akademskogoroda. V vseh primerih gre za skromna mesta, ki se po številu prebivalcev ne morejo meriti s Trstom. Moderna znanost s svojo razvito tehnologijo potrebuje v bistru malo pomožnega osebjia in ne more zadostiti tisočim in tisočim mladim ljudem, ki si iščejo delo.

Franco Del Campo in Stelio Spadaro sta se

Pogovor z glasbenikom Gammerithom

Glasba in šola v Avstriji

Glasba je umetnost izražanja z zvoki. Vendar je kot pri vsaki umetnosti tudi tu potrebno nekaj osnovnega znanja, priučene tehnike itd. Pri vsem tem igra seveda glavno vlogo šola. V Italiji obstajajo privatni in študentski, glasbene šole in državni konservatoriji. Kaj pa v Avstriji? O tem smo se pogovorili z Wolfgangom Gammerithom, avstrijskim glasbenikom, ki je konec septembra letos sodeloval na koncertih v avstrijsko-italijanskem krožku in na Repentabru.

Medtem ko je vse glasbeno šolanje v Italiji osredotočeno na konservatorije, so v Avstriji tri glasbene šole, ki se razlikujejo predvsem po stopnji priprave.

Prva stopnja je šola Volksmusikschule — odprta predvsem otrokom od 6. leta dalje, ki se lahko v njej učijo vseh instrumentov in pa skupnega izvajanja v manjših komornih ansamblih in pevskih zborih. Na tej stopnji ne poučujejo solo petja, tako da si mora zainteresirani sam priboriti osnovno znanje, da lahko nato obiskuje višjo glasbeno šolo, t.j. drugo stopnjo. Prof. Gammerith je to poudaril kot pomanjkljivost v avstrijskem sistemu, s katero se sicer sooča vsak dan, saj poučuje petje.

Naslednja stopnja je Konservatorium; za vpis moraš opraviti sprejemne izpite, ni pa obvezno, da si prej obiskoval Volksmusikschule, saj je v Avstriji tudi mnogo zasebnih glasbenih šol in je zelo razširjeno privatno poučevanje.

Zadnja stopnja pa je nekaka Akademija za glasbo, takojimenovana Musikhochschule, namenjena za pripravo koncertistov in profesorjev glasbe. Take šole so v Avstriji samo tri: v Gradcu s posebnim oddelkom v Oberschutznu, v Salzburgu in na Dunaju.

»Sam poučujem solo petje na Akademiji v Gradcu in Oberschutznu. Pri nas se mora bodoči pevec naučiti italijanščino, da razume, kar poje in da izgovarja pravilno, saj je velika večina skladb napisana prav v italijanščini. Sicer pa opera ne zavzema v naših programih tako pomembnega mesta kot v naših; je le komponenta — poleg kantat in zborovskih skladb. Nasplošno pa je izbira prepuščena tudi uvidenosti profesorja.«

Programi se ne razlikujejo veliko od programov na italijanskem konservatoriju, prav tako je sklop obveznih stranskih predmetov enak. Zanimivo pa je, da medtem ko moraš za šolanje na Volksmusikschule plačevati, je študij na višjih glasbenih šolah brezplačen, saj jih lahko obiskujejo le boljši študentje.

»Že mnogo let se ukvarjam s staro glasbo. Tako sem se naučil igranja na baročno flavto in baročnega petja, saj sta dobri dve tretjini vsega glasbenega repertoarja, t.j. dela, ki so nastala pred koncem XIX. stoletja, že stara glasba — napisana za takratne instrumente, način izvajanja in

okus. Ne morem se strinjati z izjavami nekaterih mojih kolegov, da bi se na primer Bach, če bi slišal svojo skladbo igrano na modernem klavirju, gotovo razveselil nad mogočnostjo zvoka. Glasba je nastala iz določene umetniškega okusa in s posebnim ciljem, predvsem pa je tudi skladatelj upošteval težave in tehnične zmogljivosti instrumentov. Dovolj je, da pomislimo na probleme, ki so jih takrat imeli z akordaturo in na posebne učinke, ki jih lahko dobimo le v netemperamentnem sistemu.«

V Avstriji ni posebnih šol za staro glasbo: na Dunaju so v sklopu Akademije ustanovili posebni oddelki, v najvažnejših središčih kot so Gradec, Salzburg, Innsbruck itd. pa prirejajo vsakoletne poletne seminarje. Avstrijski profesorji sodelujejo na poletnih tečajih v inozemstvu — prof. Gammerith uči vsako leto v Radovljici v Sloveniji.

»Na žalost je institutov za staro glasbo res malo, zato morajo glasbeniki, ki jih to zanima, predvsem sami raziskovati. Veliko se da v tem pogledu narediti z dokumenti in spisi iz te dobe, ki jih hranijo v knjižnicah, pa tudi iz analize izvornih instrumentov v muzejih in zasebnih zbirkah. Sam sem veliko delal na originalnih instrumentih, preučeval tehnike izdelovanja in pa tudi restavriral dva fortepiana. Dandanes imamo v Avstriji mnogo izdelovalcev starih instrumentov, vendar sem prvi, ki je res preučil fortepiano, saj je bilo doslej veliko zanimanja le za čembalo, kar je tudi razvidno iz zelo razvite tehnike restavriranja. Lahko pa trdimo, da se ljubitelji glasbe vedno bolj zavedajo vloge, ki jo je imel fortepiano kot neposreden predhodnik klavirja predvsem v Mozartovih časih. Zato lahko upamo, da ne bo javnost pozabila na tako zanimiv in pomemben instrument.«

TAMARA PETAROS

v svojem prispevku dotaknila levičarskih kulturnih organizacij v Trstu in vzela pri tem v poštev tako italijansko kot slovensko stvarnost. Pri njunem tekstu vzbuja pozornost številna razlika med družbi ene in druge narodnosti. Slovenci na tem področju daleč prekašamo Italijane, kar očitno odgovarja nujni našega človeka, da se javno udeležuje na tak ali drugačen način. Zanimivo bi bilo raziskati, ali ta angažiranost raste iz našega zgodovinskega razvoja, ki je v marsičem drugačen od italijanskega.

Avtorja v svojem besedilu prikazujeta kulturno življenje na Tržaškem od prvih let po osvoboditvi, ko je bilo čutili pri nas močan sovjetski vpliv. To je dajalo našemu kulturnemu dogajanju poseben prizvok in ga ni vedno utešnjevalo: pomislimo samo na svežino sovjetskega filma v tem času. Dotakneta se nato kominformskega obdobja ter »nepozabnega« leta 1956, v zvezi s katerim odkrito priznavata, da v Trstu ni imelo tistega objekta kot drugod. Z druge strani pa — po mojem — ne poglobita dovolj celotnega vprašanja stalinističnega mita in njegovega padca, čeprav je prav ta eden ključnih problemov tržaških komunistov.

Kakšen smisel ima namreč govoriti o informbiroju kot o »pišu burje«, ki da je znotraj stranke razbistril atmosfero, če pa v nadaljevanju svojega razglabljanja ne moreta opozoriti niti na eno ustvarjalno dejanje v življenju partije, še dolgo po tem, ko je v sami Sovjetski zvezi začela krepko pihati odjuga. Dejstvo je, da je imel kominform v Trstu eno samo pozitivno posledico: italijanskim komunistom je dovolil, da so brez občutka krivde spet čutili in razglašali svojo narodnostno zavest. Sicer pa jih je pahnil v ledeno skrinjo dogmatične pravovernosti, iz katere so se izlekli še težje kot njihovi slovenski tovariši, kakor nazorno prikazuje pričujoči članek.

(Se nadaljuje)
JOŽE PIRJEVEC

Košarka: pokal pokalnih prvakov

Scavolini in Jugoplastika v osmini finala

Scavolini iz Pesara in Jugoplastika iz Splita sta se uvrstila v osmino finala košarkarskega pokala pokalnih prvakov.

Italijanski košarkarji, potem ko so v prvi tekmi v Belgiji premagali moštvo Opel Merksem (87:84), so se morali sinoči doma pošteno potruditi, da so odpravili Belgijce s tesnim 84:83 (45:44).

Najboljša v Scavolinijevih vrstah sta bila Magnifico in Tillis, ki sta dosegla po 20 točk.

V nadaljnje kolo se je uvrstila tudi Jugoplastika, ki je sinoči doma premagala moštvo CSKA iz Sofije z 99:87 (54:54), potem ko je v prvem srečanju izgubila s 84:35.

Spet remi v Moskvi

MOSKVA — Tudi 13. partija finalnega dvoboja za naslov svetovnega šahovskega prvaka med Karpovom in Kasparovom se je končala z delitvijo točke, in sicer v 24. potezi. Bele figure je tokrat imel Kasparov. Rezultat je tako 6,5:6,5.

V prvi jugoslovanski nogometni ligi Danes deseto kolo

V prvi jugoslovanski nogometni ligi bo danes 10. kolo. Velikih derbijev sicer ne bo, vseeno pa bo nekaj zanimivih srečanj.

Vodilni Dinamo iz Vinkovcev bo gostoval v Prištini, kjer bi lahko celo izgubil primat na lestvici. V zasedi sta namreč Partizan, ki bo gostoval v Osijeku, in predvsem Crvena zvezda, ki je na domačem igrišču proti Slobodi favorit.

Po nerodnem spodrsrlaju v nedeljo v Osijeku bo skušal tudi Hajduk osvojiti obe točki doma proti poprečnemu Beogradu, ki je predzadnji na lestvici. Spličani morajo nujno zmagati, da bi ne izgubili stika z vrhom lestvice.

DANAŠNJI SPORED

Hajduk - Beograd; C. zvezda - Sloboda; Vardar - Željezničar; Budućnost - Dinamo (Z); Sutjeska - Rijeka; Priština - Dinamo (V); Sarajevo - Čelik; Velež - Vojvodina; Osijek - Partizan.

Severni Korejci vztrajajo pri organizaciji OI 1988

LOUSANNE — Na srečanju med olimpijskima odboroma obeh Korej, ki poteka na sedežu mednarodnega olimpijskega odbora v Lousannu, so Se-

verni Korejci ponovili zahtevo, da bi sodelovali pri olimpijskih igrah leta 1988, ki so bile poverjene Seulu. Pripravljeni so gostiti nekaj srečanj v ekipnih športih in del maratonskega teka. Južni Korejci naj ne bi imeli nič proti, vendar pod pogojem, da znak iger v Seulu priznajo kjerkoli in da ga ne zamenjajo s kakim drugim.

Juve - Verona po TV

RIM — Po posredovanju italijanske nogometne zveze je UEFA sklenila, da povratno srečanje pokala prvakov med Juventusom in Verono lahko neposredno prenaša tudi televizija. Kot znano, morajo tekmo odigrati za zaprtimi vrati.

Mehika na turneji

CIUDAD MEXICO — V okviru pripravnega svetovnega nogometnega prvenstva je mehiška reprezentanca včeraj odpotovala na 22-dnevno turnejo, med katero bo odigrala šest srečanj v Severni Afriki in na Blžnjem vzhodu.

Disciplinski ukrepi

RIM — Disciplinska komisija italijanske košarkarske zveze je za eno kolo izključila Luco Vicinellija (Silverstone Brescia).

Jugoslovanski trener še naprej na klopi Avellina »Ivić ostaja na svojem mestu«

AVELLINO — »Ivić ima štete ure.« »Avellino že išče novega trenerja.« »Odločilen bo današnji sestanek.« To so le nekateri naslovi italijanskih (in ne samo športnih) časopisov glede »primera Ivića«.

Kot je znano, so prejšnji teden na dolgo in široko pisali, da bo jugoslovanski strokovnjak ostal na klopi prvoligaša Avellina, če bo le-ta v nedeljo premagal moštvo Udineseja. Ivićevo moštvo pa je doma proti Videmčanom iztržilo le točko, pa čeprav je vodilo že z 2:0, nato pa je ob dokajšnjih meri smole prejelo dva zadetka.

Kaže, da so nekateri člani vodstva Avellina že skušali poiskati zamenjavo za jugoslovanskega trenerja (Marchesi, Carosi, De Sisti?). Dobili pa so negativen odgovor.

Včeraj pa je tehnični direktor kluba Salvatore di Somma dal naslednjo izjavo: »Tomislav Ivić, ki je v Jugoslaviji, Belgiji in Nizozemski že osvojil pet državnih naslovov, bo ostal na svojem mestu.« Di Somma je tako (vsaj za sedaj) demantiral vse govorice.

Sicer pa ponavljamo, zares smešno je, da se po petih kolih podvomi o sposobnosti takega strokovnjaka, kot je Ivić, saj je Avellino doslej v gosteh

igral proti Juventus, Interju in Milanu, doma pa proti Veroni (ki jo je tudi premagal) in Udineseju, s katerim je igral neodločeno.

Kako naj bi torej na primer ukrepili pri Sampdorij, kjer so potrosili težke milijarde za nakup igralcev, aui pri državnih prvakih Verone?

Coeck in Reggiani

hudo poškodovana

FORLÌ — BRUSELJ — Bivši vezni igralec belgijske nogometne reprezentance Ludo Coeck, ki je igral tudi pri Interju, se je hudo poškodoval v avtomobilski nesreči, ko se je s svojim avtomobilom zaletel v tovornjak. Ob sprejetju v bolnišnico je bil v globoki nezvesti.

Huže se je včeraj poškodoval tudi motociklistični pilot Loris Reggiani iz Forlija. Na svojem dvorišču je treniral z motorjem, na katerem je imel le zadnjo zavoro. Ko je bil obrnjen proti vhodnim vratom, je še ta odpovedala in je končal na cesti ravno v trenutku, ko je mimo privozil tovrnjak. Reggiani se je sicer vrgel na tla, vendar se vozilu ni mogel povsem izogniti in si je med drugim zlomil tudi kolk.

Kolesarska dirka po Franciji 1986

Zlasti za gorske vozače

PARIZ — Tradicionalna kolesarska dirka po Franciji 1986, ki sta jo včeraj predstavlila Jacques Goddet in Felix Levitan, bo zlasti primerna za gorske vozače. Predvideni so namreč štirje gorski cilji: Superbagneres, Col Du Granon, Alpe d'Huez in Puy de Dome, poleg tega se bodo morali še povzpeti na Izoard, Vars Lautaret, Galibier, Telegraphe in Croix de Fer.

Start 73. toura bo 4. julija, zaključil pa se bo 27. julija po 23 etapah in približno 4000 kilometrih. Izpeljali ga bodo torej nekoliko kasneje kot običajno, da ne bi sovpadal s svetovnim nogometnim prvenstvom v Mehiki. Glede na letošnjo izvedbo, bodo Pireneji na vrsti pred Alpami. Organizatorji računajo, da se bo prijavilo okrog 20 ekip, skupno z nekaterimi državnimi amaterskimi reprezentancami, vendar ne izključujejo, da bodo prisiljeni število članov vsake ekipe znižati na devet.

Kot smo dejali, bo etap 23, od katerih bosta najdaljši 19. (Alpe d'Huez - Vercvors 4 Montaignes - Saint Etienne za skupnih 250 km) in zadnja etapa (Cosne - Pariz), prav tako 250 km. Na kronometer posamezno se bodo pomerili v predetapi in v 9. ter 20. etapi, na kronometer ekipno pa v drugi etapi.

Davisov pokal

RIM — Poleg Italije in Jugoslavije, ki sta si z zmago proti Čilu oziroma Franciji zagotovili obstanek v svetovni skupini Davisovega pokala, bosta v tej skupini tudi Španija, ki je s 3:2 premagala Japonsko, in Sovjetska zveza, ki je z istim izidom odpravila Argentino. Svetovno skupino tako sestavljajo še ZDA, ZRN, ČSSR, Ekvador, Paragvaj, Avstralija, Indija, Švedska, Danska, Velika Britanija, Mehika in Nova Zelandija. Izpadle so torej Francija, Argentina, Čile in Japonska.

Namizni tenis: 1. kolo v prvi ženski A ligi

Spodbuden začetek Krasovih predstavnic

V soboto se je dvignil zastor nad ženskim namiznoteniškim prvenstvom A lige. V prvem kolu sta si tako stala nasproti ekipa Recoara in državni prvak, zgoniški Kras Globtrade. Slovenske igralki so se vrnile iz Bocna s polnim izkupičkom točk.

Obe ekipi sta se predstavili za zeleno mizo v spremenjeni postavi glede na lansko sezono. Pri Krasu Globtrade letos nastopa Zagrebčanka Jasna Bernardič, v Bocen pa se je vrnila po enoletnem premoru Busnardova. Za tekmo je vladalo veliko zanimanje, predvsem za nastop Bernardičeve in pa za novi sistem tekmovaljanja. Najboljša igralka Recoara Busnardova pa se je ravnokar vrnila z enomesečnega treninga na Kitajskem.

Tekma je bila zelo borbeno in rezultat je bil vedno v dvomu. Po prvih treh srečanjih posameznic je Kras vodil z 2:1, saj je Bernardičeva brez

težav premagala Santifallerjevo, Miličeva pa Fasoltovo, Sedmakova pa se je odlično postavila v bran Busnardovi in osvojila set. V igri dvojic pa Miličevi in Bernardičevi se še pozna, da nista uigrani. Zato je bil poraz neizbežen.

Najlepši srečanja dneva pa sta bila dvoboja med Bernardičevo in Busnardovo (obre igrata obrambno igro) in Zagrebčanki je uspelo le v tretjem setu streti odpor nasprotnice. Ravno tako je bilo potrebno odigrati tri sete med Miličevo in »večno mlado« Santifallerjevo.

Krasovim igralkam se pozna, da še niso v najboljši formi in predvsem je tu opazna neuigranost predvsem pri igri dvojic. Ta zmaga pa je zelo dragocena, saj sodi Recoaro med boljše ekipe letošnjega prvenstva.

V ostalih srečanjih pa so vsi izidi po pričakovanjih in Surgelati Arena je že dokazal, da bo letos nesporen

favorit.

V soboto bo Kras Globtrade igral svojo prvo domačo tekmo v novem športno-kulturnem centru v Zgoniku proti ekipi Vigor Terni in glede na tehnično kakovost posameznih igralk, bi morale naše igralki zopet zmagati.

IZIDI 1. KOLA

Recoaro - Kras Globtrade 2:4; Vigor Terni - Coccaglio 1:4; Maratea - Stetan Napoli 2:4; Surgelati Arena - Barcellona 4:0.

LESTVICA

Surgelati Arena, Coccaglio, Kras Globtrade in Stetan Napoli 2; Recoaro Bolzano, Maratea, Vigor Terni, Barcellona brez točke.

PRIHODNJE KOLO (12. 10.) Kras Globtrade - Vigor Terni (18.00 v Zgoniku); Stetan Neapelj - Recoaro Bocen; Coccaglio - Surgelati Arena; Barcellona - Maratea.

ZVONKO SIMONETA

naši košarkarji v mladinskih ligah

»TROFEJA MESTA TRST« KADETI

Jadran Farco — Kontovel 128:67 (58:43)

JADRAN FARCO: Kovačič 8, Ursič 15, Lippolis 14, M. Pertot 12, Barini 8, Carbonara 28, P. Pertot 2, Civardi 12, Mosetti 4, Terčon 27.

KONTOVEL: Luxa 5, Gregori, Cingerla 6, Ban 2, Stanissa 2, Stocca 21, Gruden, Sterni 23, Dolhar 2, Rupel 6.

Kontovelovi igralci niso imeli realnih možnosti za zmago, vsekakor je vsaj po prvem polčasu bilo upati, da bo končna razlika manjša. V tem delu tekme so se sicer za leto mlajši Kontovelci popolnoma enakovredno kosali s telesno in tehnično bolje pripravljenimi jadrancami. V šesti minuti prvega polčasa je bil rezultat izenačen 12:12, nakar so jadrancovi z delnim izidom 9:0 povedli ter v nadaljevanju le malo povečali to prednost. V prvem polčasu sta pri Kontovelu odlično igrala Stocca in Sterni, pri Jadranu pa Civardi in Pahor.

V drugem polčasu je končno prišla do izraza telesna priprava Jadrancovih košarkarjev, tako se je stanje popolnoma spremenilo, saj niso Kontovelci nudili najmanjšega odpora. V tem delu sta se izkazala Carbonara pri Jadranu in Rupel pri Kontovelu. (D.S.)

DEČKI

Bor — Servolana 79:58 (59:17)

BOR: Oberdan 9 (1:2), Ažman 12 (0:3), Pavlica 8 (0:2), Arena 25 (3:5), Bajc 12, Berdon 2 (2:2), Danieli 2, Presel 4, Sterni 3 (1:2), Prelec 4, Doles, Jelerčič, Legiša.

Borovi dečki so uspešno opravili svoj krstni nastop na turnirju, na katerem poleg Bora nastopata samo še Libertas in Servolana. Borovci so brez težav premagali Servolano, ki je lani v prvenstvu propagande osvojila drugo mesto za našo ekipo.

V prvem delu igre so se naši dobesedno razigrali. S presingom so presenetili nasprotnike in jim onemogeli, da bi zlahka prihajali do koša. V tem delu tekme sta se izkazala predvsem Arena in Ažman. Po prvem

Atletika: na nedeljskem ekipnem tekmovanju v Gorici

Borovci in borovke so se dobro izkazali

V soboto in nedeljo je bilo v Gorici atletsko ekipno tekmovanje za mlajše mladince in mladinke, na katerem za končno ekipno razvrstitev v državi šteje za fante 10, za dekleta pa 8 najboljših rezultatov. Borova ekipa je bila po daljšem času spet kompletna (vrnila sta se Igor Sedmak in Borut Race, ki sta okrevala po poškodbah) ter je svojo nalogo izpolnila v splošno zadovoljstvo. V večini disciplin so izboljšali osebne rekorde, ki so posledica dobrega planiranja drugega dela sezone in primerne pristopa k treningu.

Znova se je izkazal Mitja Možina, ki se je sicer slabše odrezal na 100 m, a se je takoj odločil z izvrstnim rezultatom na 200 m ter popravil društveni rekord. Za navdave prijetna presenečenja zadnje čase skrbi Aljo-

ša Škabar, ki se uveljavlja na ovirah. Njegov rezultat obeta, da je slovenska atletika dobila tekmovalca izrednih sposobnosti. Ostali so tekmovali po svojih zmoglostih.

MLAJŠI MLADINCI — 100 M: 5. M. Možina 11"7; A. Škabar 11"9; M. Gustinčič 12"5; I. Sedmak 13"; J. Kozlovič 13"; F. Beorchia 13"4. 200 M: 3. M. Možina 23"2; M. Guštinčič 24"8; J. Kozlovič 26"2; F. Beorchia 27"5. 400 M: 3. M. Možina 53"; J. Kozlovič 57"1; I. Sedmak 59"; F. Beorchia 62"3. 110 M OVIRE: A. Škabar 15"7. KOPJE: 2. A. Oberdan 47,30 m; B. Race 36,98 m; A. Škabar 35 m. KROGLA: A. Oberdan 10,68 m; I. Sedmak 7,78 m. VIŠINA: I. Sedmak 160 cm; B. Race 150 cm. Dobro pa so se izkazale tudi predstavnice Bora Infordate, od katerih

sta izstopali Vera Kermec in Tanja Kalc. Prva je zopet dosegla optimalno formo in tako preskočila razdaljo 5 m, s čimer je tudi v dokaj ostri konkurenci osvojila prvo mesto. Tanja Kalc je po dolgi odsotnosti zopet tekmovala in na 100 m ovire, kljub temu da ni mnogo trenirala, dosegla dober rezultat.

MLAJŠE MLADINKE — 100 M OVIRE: 2. T. Kalc 15"6; 5. V. Kermec 17"1; 7. L. Glavina 17"5. 200 M: 7. T. Kalc 28"1; 7. V. Kermec 28"1; 10. L. Glavina 29"5. VIŠINA: 3. L. Glavina 145 cm; 5. V. Kermec 140 cm; 6. T. Kalc in I. Ažman 130 cm. DALJINA: 1. V. Kermec 506 cm; 7. T. Kalc 460 cm; 8. L. Glavina 441 cm. KOPJE: 11. I. Ažman 19 m.

(B.R. in L.G.)

Odbojka: na turnirju Vala, Bora in Sloge za ekipe 1. divizije

V prvem krogu lahka zmaga Štandrežcev

V Štandrežu je bil prejšnjo soboto zanimiv odbojkarški turnir, na katerem so nastopile ekipe, ki bodo letos branile slovenske barve v prvenstvu 1. moške divizije. OK Val, ŠZ Sloge in OK Bor so namreč v okviru delovanja odbojkarške komisije pri ZSSDI izdelali zamisel o izvedbi serije turnirjev za pripravo na prvenstvo, ki se bo začelo šele januarja. Prvi turnir je bil v priredbi Vala, drugi bo 20. tega meseca pri Banih v priredbi Sloge, tretji pa bo v Trstu in za organizacijo bo poskrbel Bor. Po zadnjem troboju bo sestavljena skupna lestvica, ki bo odločala o končnih uvrstitvah. Organizatorji bodo tudi podelili več nagrad najzaslužnejšim posameznikom.

Sobotni uvodni troboj je zanesljivo osvojil Val, ki je v obeh tekmah zmagal s 3:0, v tretjem srečanju pa je Bor po zelo izenačenem boju z 2:1 od-

pravil Sloge. Pri vseh ekipah smo opazili še precej neuigranosti, vendar so to pomanjkljivosti igralci nadoknadili z borbenostjo. Val je z Vogričm, Zavadlalom in Brajnikom pridobil na zanesljivosti, izkazala pa sta se tudi mlada Boškini in Lutman (oba letnik 1969). Pri Boru je prišla na dan neizkušenos mladih podajačev, pri Slogi pa pomanjkanje kondicije.

Ti turnirji so zanimivi tudi zato, ker bodo te ekipe po zadnjih predpisih, ki omejujejo starost igralcev v C-2 in D ligi, kmalu postale vodilni v klubu. Vse tri ekipe so pokazale, da razpolagajo z dobrim zaledjem.

IZIDI

Bor - Sloge 2:1 (10:15, 17:15, 15:13); Val - Bor 3:0 (15:3, 15:3, 15:6); Val - Sloge 3:0 (15:7, 15:4, 15:8).

LESTVICA PO PRVEM TURNIRJU Val 4; Bor 2; Sloge 0.

POSTAVE

SLOGA: De Walderstein, Sgubin, Kerpan, Comari, Gulič, Taučer, Hrovatin, Sain in Kralj.

VAL: Vogrič, Brajnik, Devetak, Zavadlal, Lutman, Mučič in Boškin. BOR: Marčga, Sedmak, Germani, Kalc, Meton, Jablanšček, Clemente, Jercog in Cappellini.

(Zip)

Tradicionalno športno srečanje

gasilcev tokrat na Reki

Dvanajsto tradicionalno športno srečanje gasilcev je bilo tokrat na Reki. Turnirja v odbojki so se tako udeležili gasilci iz Belluna, Verone, Trsta in z Reke. Prvo mesto so osvojili predstavniki iz Belluna pred Trstom, Reko in Verono.

Po tekmah je bila družalnost.

Náš atlet v hoji se pripravlja na težko preizkušnjo

Ruzzier naskakuje Sterpinova rekorda

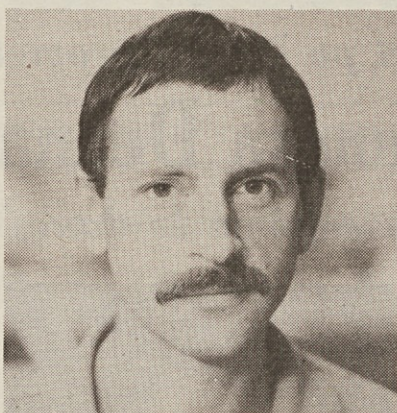
Náš atlet Fabio Ruzzier, ki nastopa za tržaški CUS, se pripravlja za lep podvig: 20. oktobra bo namreč na občinskem stadionu v Trstu s startom ob 9. uri skušal izboljšati deželni rekord v hoji tako na 30 kot na 50 km. Oba rekorda sta last znane tržaškega atleta Claudia Sterpina.

Ruzzierja smo vprašali, kako se kaj pripravlja na to težko preizkušnjo?

»Najprej moram omeniti, da mi je programe treningov pripravil bivši reprezentant Enzo Stera. Program je dokaj naporen, saj sem v poletnih mesecih prehodil po 600 km mesečno, zadnje tedne, ko se bliža nastop, pa sem poostiril tempo. V okviru tega nastopa sem zadnje tedne opravil tudi tri nastope, in sicer v Umagu, v Gradišču in v Rimu.«

»Kako pa si se kaj obnesel?«

»Na 24-kilometrski progi v Umagu

sem osvojil prvo mesto v konkurenci jugoslovanskih in italijanskih tekmovalcev. V Gradišču sem bil zopet prvi in na 10-kilometrski progi sem celo premagal jugoslovanskega državnega prvaka, Celjana Edija Kolarja.

V nedeljo pa sem na zadnjem testu nastopil še na mednarodnem tekmovanju v hoji na progi Rim - Castelgandolfo (30 km), kjer sem bil v zelo ostri inakovostni konkurenci sedmi. Naj omenim, da je tu zmagal državni reprezentant Giacomo Poggi iz Firenc. V zadoščenje pa mi je, da sem med drugimi premagal tudi znane atlete, kot sta Andreotti in Pipini.«

»Slišal smo, da boš med svojim poskusom imel tudi nogometne navijače?«

»Res je. Podvig bom poskušal na dan prvenstvenega nogometnega srečanja med Triestino in Genoa. Pri tem se moram zahvaliti vodstvu Triestine, da mi je dopustilo, da startam pred nogometno tekmo. Zagotovili so mi tudi glasbeno spremljavo. Upam le, da bo na ta dan hladneje in da bom svoj cilj uresničil.« (bl)

naši nogometaši v mladinskih ligah

Več izdatnih zmag: Digović (Primorje) 6 golov Zarji

UNDER 18

ZARJA — FORTITUDO 1:4 (0:2)
STRELEC ZA ZARJO: Žagar v 80. minuti.

ZARJA: Purič, Kralj, Ferluga, Kerstich, Leban, Kalc, Zeugna, Castelli, Pittaci, Žagar, Carli, Gojča, Ražem.

Kljub temu, da so zarjani igrali do 60, so premagani zapustili igrišče, predvsem zaradi športne smole, saj gostje le niso bili tako v premoči, kot kaže rezultat. Razlika je bila le v tem, da so Milčani izkoristili vse prilžnosti za gol, medtem ko so se naši pri streljih prenašli. (B. Primožič)

IZIDI 3. KOLA: Domio - Campanelle 2:4; Olimpia - San Marco 1:1; Opicina - Montebello 2:2; Roianese - San Sergio 0:1; Costalunga - Supercaffè 0:0; S. Luigi - S. Andrea 0:1; Zarja - Fortitudo 1:4; Edile Adriatica - Zaule 1:1.

LESTVICA: Costalunga 5; Olimpia, Supercaffè, Edile in Zaule 4; Domio, S. Luigi, Opicina in S. Sergio 3; Roianese, S. Marco, Montebello, Fortitudo in S. Andrea 2; Zarja 1.

NARAŠČAJNIKI

SKUPINA A

SERVOLA — BREG 1:4 (0:3)
STRELCI za BREG: De Franceschi, M. Tamaro, Hervat in Švara.

BREG: Kotar, Sancin, P. Tamaro, Hervat, Bevk, Albino, Slavec, M. Tamaro, Bonzanini, De Franceschi, Švara (Starec, Paiano in Banti).

Brežani so bili odločno boljši, saj so napadali čez celo tekmo in zmaga bi bila lahko še izdatnejša. Domačini so prišli do častnega zadetka le v enem redkih protinapadov, ki so jih izvedli. Za dobro igro je treba pohvaliti Sancina. (M. Švara)

IZIDI 4. KOLA: Campanelle - Montebello 3:3; Domio - Muggesana 2:0; Servola - Breg 1:4; Fortitudo - Chiarbola 2:0.

LESTVICA: Domio 8, Campanelle in Fortitudo 5; Montebello in Breg 4; Muggesana 2; Chiarbola in Servola 0.

SKUPINA B

SANT'ANNA — KRAS 0:9 (0:4)
STRELCI: Alan Škabar 4, Žagar 2, Šuc, Lucijan Škabar ter Ferluga po 1.
KRAS: Kočever, Grgeč (Grmek), Mesar (Tavčar), Černe, Ferluga, Leone, Alan Škabar, Kavalič, Šuc, Žagar, Umek (Lucijan Škabar).

Proti skromnemu nasprotniku so se krasovci tokrat pošteno razigrali. Domačini so prekašali v vseh elementih igre, pa tudi telesno so naši boljše pripravljeni. Tržačani so imeli na razpolago 11-metrovko, toda zapravili so tudi to edino priložnost, da bi dosegli častni zadetek.

(B. Rauber)

IZIDI 4. KOLA: S. Anna - Kras 0:9; Costalunga - S. Andrea 3:0; S. Luigi - S. Vito 2:2; Opicina - CGS 3:1.

LESTVICA: S. Vito 7; S. Luigi in Costalunga 6; Kras in Opicina 4; S. Andrea in CGS 2; Olimpia 1; S. Anna 0.

NAJMLAJŠI

SKUPINA A

SERVOLA — BREG 1:1 (1:0)
STRELEC ZA BREG: Crevatin.

BREG: Pregarc, Handler, Ota, Kozina, C. Dazzarra, M. Gombač, Grilanc, Crevatin, Tence, P. Dazzarra, Majovski (Sancin).

Tekma je bila privlačna. Breg si je na začetku zapravil dve priložnosti, zgrešil pa je tudi 11-metrovko. V d.p. so Brežani napadali in zasluženo izenačili. Prišlo je do neljubih dogodkov, ko so nekateri igralci nasprotnih ekip z običajnimi žaljkami zmerjali naše fante. Naši niso reagirali na provokacije in jim dokazali, kako se znajo obnašati pravi športniki. Krstni nastop Pregarca je bil dober. (M. Švara)

IZIDI 4. KOLA: Domio - S. Luigi 0:4; Costalunga - Montebello 3:0; Triestina - S. Sergio 2:2; Servola - Breg 1:1.

LESTVICA: Costalunga 7; Triestina 5; Montebello in S. Sergio 4; Domio in S. Luigi 2; Breg in Servola 1; Olimpia 0.

SKUPINA B

SAN GIOVANNI — PRIMORJE 3:0 (1:0)

PRIMORJE: Štolfa (Blason), Princival, Škabar, Ligozzi, Praselli, Gherbassi, Peter Štoka, Trampuž, Žagar, Mitja Štoka, Tomasetic.

Primorje je izgubilo proti zelo močni ekipi, ki je na začasnem drugem mestu. V prvem polčasu sta si bili ekipi razmeroma enakovredni in domačini so povedli s prostim strelom. Tudi v d.p. so proseškega vratarja premagali po dveh prostih streljih, pri čemer je bil vratar zelo nesiguren. (M. Štoka)

IZIDI 4. KOLA: CGS - Campi Elisi 2:3; S. Giovanni - Primorje 3:0;

Giarizzole - Portuale 1:4; Opicina - S. Vito 1:1.

LESTVICA: S. Giovanni 7; Giarizzole 6; Portuale 5; CGS 4; Opicina 3; Primorje in Campi Elisi 2; S. Vito 1; Campanelle 0.

NA GORIŠKEM

RONCHI — MLADOST 1:0

MLADOST: Gergolet, Zampar, Quinzi, Tomšič, Colja, Narduzzi, Lakovič, Devetta, D. Lakovič, Šuligoj, Gergolet (Spacal), Pelizon.

Po nerodni igri so igralci Mladosti v Ronkah doživeli poraz in s tem zdrknili niže na lestvici. Povedati pa je treba, da so tokrat Doberdobci nastopali brez svojih standardnih napadalcev, kar je seveda delno tudi krivo za negativen izid.

ZAČETNIKI

SKUPINA A

S. VITO — BREG 0:5 (0:2)
STRELCI: R. Gombač (2), Punis, Štrajn in Mauri.

BREG: Gillifanò, Mondo, Štrajn, Švab, Verše, Lovriha, Banti, Punis, Grilanc, R. Gombač, Mauri (Rapotec, Calzi in Švara).

Pravi monolog Brega. Začetniki res presenečajo z igro in rezultati. Napadali so čez celo tekmo. Že v nedeljo bomo videli realno moč ekipe, ko se bo pomerila s San Sergiom. Dobro je tokrat igral Mauri. (M. Švara)

IZIDI 3. KOLA: Montebello - Zaule 2:0; Domio - Costalunga 1:4; Fortitudo - Muggesana 0:1; S. Vito - Breg 0:5.

LESTVICA: Breg, Muggesana in Montebello 5; S. Sergio in Costalunga 4; Fortitudo 1; Zaule, S. Vito in Domio 0.

SKUPINA B

PRIMORJE — SANT'ANDREA 0:2 (0:2)

PRIMORJE: Spadoni, Pahor (Osi), Gherbassi, Husu (Vraček), Sardoč, Štolfa, Vodopivec, Kante, Savi, Zaccagna, Emili.

Tržačani so prišli v vodstvo že v 2. minuti igre z avtogolom Zaccigne. Domačini so se podali in napad z upanjem, da bi dosegli izenačenje, toda odkrili so se v obrambi in so tako dobili še drugi gol. V d.p. so Prosečani z dobro voljo večkrat poskusili premagati nasprotnega vratarja, toda akcije so bile šibke in neplodne. (M. Štoka)

IZIDI 3. KOLA: Primorje - S. Andrea 0:2; Supercaffè - Portuale 1:1; Giarizzole - Fani Olimpia 0:2; Opicina - CGS 0:2.

LESTVICA: Portuale in Fani Olimpia 5; Giarizzole 4; Chiarbola, Supercaffè, S. Andrea in CGS 2; Opicina in Primorje 0.

NA GORIŠKEM

MORARO — JUVENTINA 0:1

JUVENTINA: Grendene, Ferfolja, Frandolič, Marušič, Peršolja, Sellan, Davio, Petejan, Devetak, Gergolet, Bitežnik (Kobal), Narduzzi, Koršič.

STRELEC: Devetak Marko.

S to zmago je Juventina obdržala prvo mesto na lestvici in s tem potrdila, da sodi med najboljše enajsterice prvenstva. Tudi tokrat so mladi štandrežki nogometaši zaigrali odločno in pokazali več od igre kot domačini. Odločilni zadetek je dosegel Marko Devetak. Naslednje srečanje bo Juventina igrala doma in sicer proti Poggiu iz Zdravščine.

CICIBANI

SKUPINA A

S. VITO — BREG 0:0

BREG: D. Argenti, Rapotec, Pavletič, Sancin, Corbatti, Andreassi, Chermaz (C. Argenti).

Veliko veselje v Bregovem taboru. Naši cicibani so bili enakovredni močnemu nasprotniku, požrtvovalno so se borili za vsako žogo in z malo več sreče bi lahko tudi zmagali. Najboljši je bil Pavletič. (M. Švara)

IZIDI 2. KOLA: Domio - S. Andrea 0:9; Ponziana - Chiarbola 1:1; S. Vito - Breg 0:0.

SKUPINA C

ZARJA — PRIMORJE 0:7

STRELCA za Primorje: Digović (6) in Širca.

ZARJA: Bellafontana, Kočever, Grgeč, Malalan, Doljak, Tretjak, Metlika, Marc, Granzotto, Possega, Družina, Poropat.

PRIMORJE: Sandri, Husu, Sardoč, Širca, Trampuž, Digović, Doljak, Švara, Emili.

Gostje s Proseka so pokazali veliko več od neizkušenih zarjanov. Bazovci pa so tokrat pokazali velik napredek, večji kot v prvi tekmi in bi z večjo pazljivostjo lahko nekoliko omilili visok poraz. Najboljši na igrišču je bil Digović, ki je dosegel šest golov, nekaj res lepih. (Big)

IZIDI 2. KOLA: Zaule - S. Giovanni 0:1; Supercaffè - Giarizzole 2:2; Zarja - Primorje 0:7; Sanci - Opicina 7:0; S. Luigi - CGS 2:1.

Prva preizkušnja mladih Domovih odbojkaric v ženski D ligi

Letos je cilj obstanek, v bodoče pa...

Ženska odbojka se pri Domu razvija po skrbno pripravljenem planu. Predsednik Dino Roner nam je povedal, da so si zamislili petletni plan, ki ga z uspehom dopolnjujejo. Povedal nam je tudi, da so leta 83 imeli še samo šest punc, ki so se bavile z odbojko. Od takrat do danes pa se je število kar desetkrat povečalo. Danes Dom razpolaga s tremi ekipami: člansko vrsto, drugo ekipo in ekipo miniodbojkaric. Ves ta preporod se je začel tudi zato, ker je tvrdka Agorest začela finansirati to pobudo. Že po dveh letih dela so dekleta napredovala v višjo ligo. To seveda ni bilo v predvidevanjih. Dobro in trde priprave pa so obrodile predčasne sadove.

Roner je tudi povedal, da so za enkrat proti temu, da bi iz drugih društev jemali ali kupovali igralke. Sami hočejo iz naraščaja ustvariti kakovostno ekipo.

Pogovorili smo se tudi s trenerjem Doma Miranom Stargarjem. Doma je iz Kanala in imel je možnost, da se je že v mladih letih začel ubadati s to panogo. V Kanalu je namreč odbojka tradicija. Prebil se je

Dom (posnetek z lanske sezone) bo letos v nespremenjeni postavi

Vpr. Kaj ste imeli na razpolago, ko ste pri Domu začeli?

Odg. Dobil sem punce, ki so imele za sabo enoletno vadbo. Zanje je bilo še slabo, kljub temu, da se je moj prejšnji kolega potrudil. Bile so začetnice. Vrzeli je bilo tako veliko, zlasti so manjkale izkušnje. Zgraditi je bilo treba vse znova. Imel sem na razpolago mlada dekleta tja do šestnajstega leta starosti. Delo je obrodilo rezultate, saj smo lansko leto napredovali v D ligo. Pohvaliti moram igralke same. Imajo voljo, redno se udeležujejo treningov in trdo delajo. Kdor se tega ni držal, je sam odpovedal.

Vpr. Kateri so programi za prvo ekipo?

Odg. Ostati moramo v D ligi. Drugih ambicij nimamo. Pridobivati si moramo izkušnje in kaliti moramo svoje moči. Z naslednjim letom bomo začeli misliti drugače. Iz druge ekipe bi morali črpati ojačitve. Kar se pa prvenstva tiče, se že dalj časa pripravljamo nanj. Na Bledu smo imeli desetdnevne priprave v avgustu. Od drugega septembra pa redno treniramo trikrat tedensko. V glavnem skušamo odpraviti napake, ki so nas pestile v prejšnji sezoni. Kljub temu pa ekipo pripravljamo tako, da bo zahtevnejšemu prvenstvu kos. Pred prvenstvom bomo nastopili še na turnirju za pokal dežele Furlanije - Julijske krajine.

Odg. Ali že poznate ekipe, ki jih boste imeli nasproti v prvenstvu?

Odg. Razen Mariana, ki je napredoval z nami, poznamo še Canon iz Tržiča. Drugih ne poznamo. Prav zaradi zahtevnejšega prvenstva smo iskali izkušeno igralko, ki pa ne igra več. Ta bi morala biti vodilna moč v ekipi. To pa nam ni uspelo. Taka igralka bi mlajšim vlivala gotovosti in bi jim bila za zgled. Pomanjkanje se bo poznalo v najtežjih trenutkih, ko se bodo mlajše igralke zgubljale in bomo zaradi tega tudi marsikatero tekmo izgubili. Kot sem že prej omenil računamo na ojačitev iz druge ekipe. To je podlaga za naše bodoče delovanje. Poleg tega imamo dobro ojačeno mini-odbojko. Vse to pa lahko deluje po zaslugi dobre organizacije: vse to omogoča predvsem finansiranje. Brez menedžerskega pristopa bi vsega tega ne bilo.

Vpr. Kaj pa sodelovanje z drugimi društvimi?

Odg. Vsako društvo vodi svojo politiko in svoj program. Za sedaj ni nobenih želj prelivanja igralk iz ekipe v ekipo. Mogoče bo to možno kdaj drugič. Podčrtujem, da si mi hočemo sami zgraditi ogrodje ekipe. Kar me res skrbi je samo to, da bi ne prišlo v naših vrstah do poškodb. Tega se vsak trener boji. Vsekakor bi to našo ekipo precej ohromilo.

Marko Jarc

obvestila

na Stadionu 1. maj, Vrdelska cesta 7, tel. 51-377. Vadba bo v ponedeljkih in četrčkih od 16. do 17. ure.

ŠPORTNA ŠOLA SV. IVAN sporoča, da se prične vadba za dvo-triletnje malčke skupno z roditeljem, v četrtek, 10. t.m., ob 17. uri na Stadionu 1. maj, Vrdelska cesta 7, tel. 51-377. Starejši in otroci naj bodo športno oblečeni. Skupna vadba bo v ponedeljkih in četrčkih od 17. do 18. ure.

ŠZ DOM obvešča, da so treningi ritmične gimnastike ob torkih od 16. do 17. ure (1. skupina) in od 17. do 18. ure (2. skupina), ob petkih od 15.30 do 16.30 (1. skupina) in od 16.30 do 17.30 (2. skupina) ter da so treningi orodne telovadbe za fante ob torkih in petkih, od 16. do 17. ure.

NAMIZNOTENISKA SEKCIJA ŠZ BOR

obvešča, da so redni treningi za osnovnošolsko in srednješolsko mladino ob sredah in petkih od 17. do 19. ure v telovadnici na liceju. Vabljeni tudi začetniki. Rekreativna za mlajše in starejše ob istih dnevih od 19. do 21. ure. Tel.: Raseni, 745-092.

ŠD KONTOVEL obvešča, da se vpisovanje začetnikov v minibasket nadaljuje še danes ob 15. uri, neposredno na igrišču.

ŠD KONTOVEL

obvešča, da so urniki odbojcarskih treningov naslednji: ob ponedeljkih, sredah in petkih ob 17. uri za dekleta letnikov '74, '75, '76 in ob 18.30 za dekleta letnikov '71, '72, '73. Treninzi bodo v dvorani športnega društva na Kontovelu.

BOR - INFORDATA obvešča, da je vadba v atletski šoli atletskega društva Bor Infordata vsak tork in četrtek od 17.00 do 18.30 na stadionu 1. maj. Društvo vabi mlade med 10. in 12. letom starosti, naj tudi sami postanejo člani atletske šole.

MEBLOVI ABONMAJI V PRODAJI

Abonmaji združene ženske odbojcarske ekipe Meblo, ki letos nastopa v drugi italijanski ligi, so v prodaji pri matičnih društvih: ŠZ Bor, ŠD Breg, ŠD Kontovel, ŠZ Sloga ter ŠD Sokol. Cena letošnjega abonmaja je ostala nespremenjena, za enajst domačih tekem je 20 tisoč lir. Mladina Izpod 16 let bo imela prost vstop.

KO BOR — SEKCIJA MINIBASKET obvešča, da je odprto vpisovanje otrok letnikov od 1975 do 1978, ki bi radi gojili minibasket. Vpisovanje v tajništvo ŠZ Bor, Vrdelska cesta 7, tel. 51377.

ODBOJCARSKO DRUŠTVO BOR obvešča vse fante in deklice, ki so se vpisali oziroma bi radi gojili miniodbojko, da bo prvi trening v ponedeljek, 14. t.m. ob 15.30 v Borovem športnem centru - Vrdelska cesta.

MEBLO obvešča, da bo seja odbora v ponedeljek, 14. t.m., ob 20. uri v Borovem športnem centru.

REKREACIJA ŠZ BOR sporoča, da se bo vadba skupine Trim začela v četrtek, 10. t.m., ob 20.30 v prostorih Borovega športnega centra.

ŠAHOVSKA KOMISIJA ZSSDI vabi vse zamejske šahiste na prvi sezonski hitropotezni turnir, ki bo v petek, 11. t.m., v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Franciška 20/2 nadstr.) ob 19.00. Vabljeni vsi šahisti!

KOŠARKARSKI ODESEK ŠZ BREG vpisuje začetnike za minibasket, rojene leta 1976 in mlajše vsako sredo v telovadnici pri Domu in vsak petek v telovadnici v Dolini od 16.30 do 17.30.

Začetniki, rojeni leta 1974 in 1975 pa se lahko vpišejo ob sredah in telovadnici pri Domu ter ob petkih v telovadnici v Dolini od 17.30 do 18.30.

ŠD SOKOL

sporoča nove urnike treningov v narbrežinski telovadnici. Košarka - moški: letniki 75, 76, 77 in 78 ob torkih in petkih, od 14.30 do 16. ure. Letnika 73 in 74 ob torkih, četrčkih in petkih, od 16. do 17.30. Odbojka - ženske: letniki 74, 75 in 76 ob ponedeljkih in sredah, od 14.30 do 16. ure. Letnika 72 in 73 ob ponedeljkih in četrčkih, od 17.30 do 19. ure.

Vpisovanja neposredno pred treningi. ŠPORTNA ŠOLA SV. IVAN sporoča, da se prične telovadba za otroški vrtec jutri, 10. t.m., ob 16. uri,

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 35.000 din, naročnina za zasebne mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101 603 45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povšek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix. 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

9. oktobra 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tix 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubens 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Novosti v kitajskem odnosu do zgodovine Razstava cesarskih arhivov

PEKING — V kitajskem glavnem mestu so razstavili cesarske arhive dinastije Qing, ki je vladala od 1644 do 1911 leta našega štetja. Gre za novo zblizanje med Ljudsko republiko Kitajsko in njeno zgodovino. Prireditelji razstave so prvič po letu 1949 domačemu in tujemu občinstvu pokazali velik zaklad, ki ga sestavljajo dokumenti, zemljevidi, slike in podobno arhivsko gradivo, ki je bilo leta in leta shranjeno v kletih »prepovedane palače«. Z njim želijo prikazati življenjskost in ustvarjalnost zadnje kitajske dinastije.

V uradni kitajski zgodovini so doslej tej dinastiji prisojali »slabost« v odnosu do zapadnih držav v prejšnjem stoletju, zaradi česar je bila Kitajska nesposobna obrambe in zato ranljiva pred zapadnimi napadalci. Toda v zadnjih mesecih se v različnih kitajskih krogih pojavljajo drugačna stališča v odnosu do te dinastije, kakor sploh do zgodovine. V tem okviru prisojajo patriotsko vlogo tudi kuomintang, nacionalistični kitajski stranki, ki po revoluciji in zmagi ljudske oblasti na celinski Kitajski stoji na čelu Formoze.

Prerezati popkovino, ki sedanost povezuje s preteklostjo, je bilo vodilo, ki ga je vsilila klasična, s stalinizmom obremenjena sovjetska ideologija. Če so Rusi to vsiljevali drugim, pa se sami po tem niso ravnali. Oni se, denimo, niso nikoli odpovedali svojim vojskovodjem, odlikovanjem, ki so jih poklanjali njim v spomin, in tolikemu drugemu iz svoje preteklosti. Kitajci so po odpravi dogmatskih stališč začeli svoje stvari urejati v skladu s svojimi tradicijami in potrebami, kar je tudi edino pravilno. Od tod tudi drugačna ocena Qingove dinastije in njene vloge v boju z napadalnimi in osvajaalnimi zahodnjaki v prejšnjem stoletju.

● PONSACCO (PISA) — Tragedija zaradi ljubosumnosti: upokojeni mož je ustrelil najprej ljubimca, potem pa še ženo. Petinpetdesetletni Antonio Di Biase je okoli 23. ure pred barom izstrelil tri naboje v 47 letnega Fabia Lupija, uslužbenca tamkajšnje zadrage, potem pa doma preostale tri naboje še v ženo 46-letno Mirello Ceccotti. Po tem »opravilu« je odšel na karabinjersko postajo in se sam prijavil. Žena in domnevni ljubimec sta nekaj ur kasneje umrla v bolnišnici.

Kot so povedali sosede, sta se zakonca pogostoma prepirala in sta živila pod isto streho, čeprav je bil v teku postopek za razvezo.

Trideset let po smrtni prometni nesreči Spomin na Jamesa Deana še ni zbledel

Mladi Američani ga še danes posnemajo

WASHINGTON — Ko je pri 21 letu posnel svoj prvi film, je bil James Dean filmska zvezda. Z drugim filmom Upornik brez razloga je postal idol. Po tretjem filmu pa je umrl. Takrat je imel komaj 24 let.

To se je zgodilo točno pred 30 leti. Takrat njegova rojstna vasica Fairmount ni štela niti 3.000 prebivalcev. Ko se Deanovi vaščani danes spominjajo svojega idola, pravijo, da njihovega »divjega mladeniča«, ni uspela zlomiti bleščeča filmska prestolnica Hollywood, ampak ji je on dal svoj pečat, ki traja vse do danes. Mladi še danes držijo cigareto v ustih kot Dean, visoko cenijo njegovo bundo in plave kavbojke, še vedno pa so v modi pričeske »alla James Deans«.

Dean ni izvršil samomora, pač pa se je zavedel, da se igra s smrtjo. Tistega usodnega dne je brzel s svojim porscheom. Preiskava je kasneje ugotovila, potem ko so ga našli mrtvega v razbitem avtomobilu, da mu je policija nekaj časa poprej prisodila globo zaradi prevelike hitrosti.

Dean je bil »upornik brez razloga« tudi v življenju, ugotavljajo še danes njegovi sorodniki.

»Nad vse mu je bilo do izzivanja

svoje usode, da sebe stalno preizkuša,« pravi Ann Doran, ki je igrala mater v filmu Upornik brez razloga. Obnašal se je tako, kot je ustrezalo celi generaciji ameriške mladine. Dean bi rekel: »Hočem stati na svojih nogah. Najbrž tega sploh

ne znam. Morda bom celo nekoga vprašal, kako se to naredi. Vendar se po njegovih nasvetih zagotovo ne bom ravnal.«

Na Deanov grob v Indiani ljudje, predvsem mladi, ne hodijo več v procesijah. Tudi to se ne dogaja več, da bi si mladi ob njegovem grobu jemali življenje. Toda na njegovem grobu je vedno dovolj cvetja, kar dokazuje, da je idol še vedno živ. Ali je današnja ameriška mlada generacija drugačna od tiste v petdesetih letih, ko je z odra odšel James Dean in je nanj stopil kralj rocka Elvis Presley?

Današnje mlade ameriške generacije so veliko bolj preudarne in vedno manj je takšnih, ki bi karkoli počeli »brez razloga.«

Toda na Deanov grob v Indiani so tudi te jeseni prišli občudovalci iz vseh krajev Amerike. V Deanovi sobi v krajevem muzeju si ogledujejo njegovo bundo, posmrtno masko in model tistega razbitega avtomobila, v katerem je našel prežgodnjo in tako kruto smrt. Na neki fotografiji ob njem sedi takratni igralec Ronald Reagan.

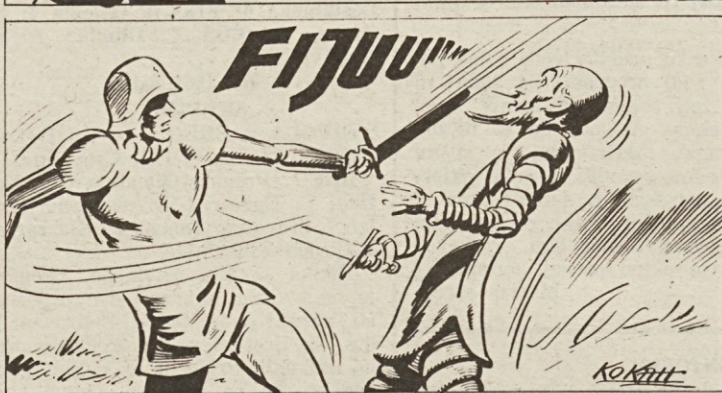
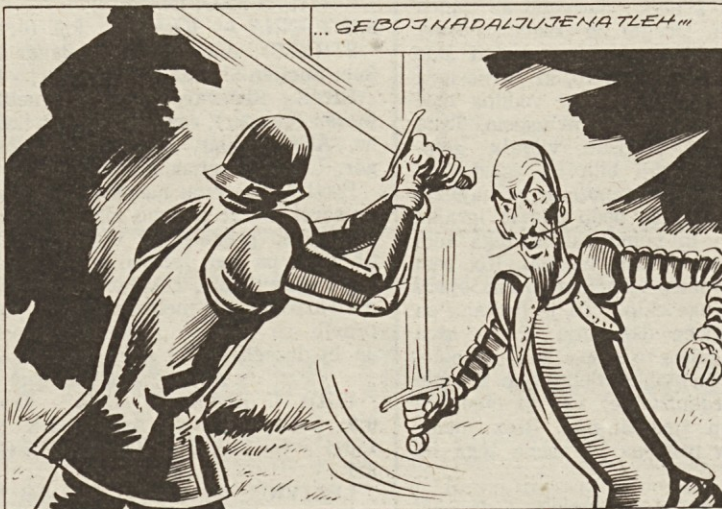
Na sliki: James Dean, uporni mladenič, ki je takšen bil v zasebnem življenju, pa tudi na filmskem platnu.

Miguel De Cervantes

46.

DON KIHOT

DON DIEGO SE PRETVARJA, DA JE IZGUBIL RAVNOTEŽJE IN TEDAJ...

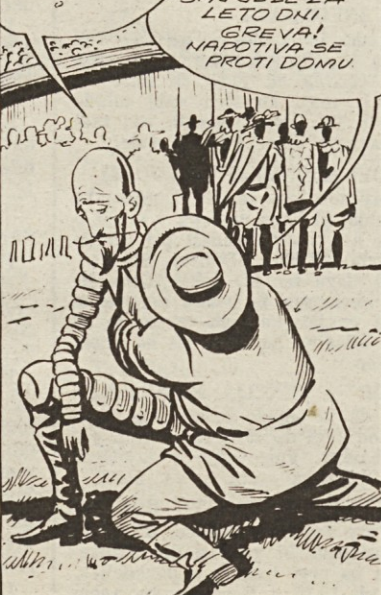
NEHADOVA...

NIKAKOR NE MOREM VZETI ŽIVLJENJE NEKOMU, KI JE TAKO POGUMEN, KOT STE VI. VRNILI SE BOSTE DOMOV IN OPUSTILI BOBO ZA ENO LETO. POLARJANI ŽIVLJENJE!

GORJE MI! ONEČAŠČEN SEM. POSTAL SEM PREMAGANI VITEZ!

Vzrok je pretirano izkoriščanje

Nesreče v španskih rudnikih

MADRID — Septembra je bil vsakih 48 ur ob življenju po en španski rudar. V zadnji rudniški nesreči, ki je terjala smrt sedmih mož, so štirje rudarji ležali pod zemljo več kot deset dni in tedaj je bilo prepozno, da bi jih reševalci — kolegi — lahko še žive potegnili na površje. To se je zgodilo v hriboviti Asturiji, najpomembnejšem rudarskem območju Španije na severu države.

V Asturiji se tako rekoč dan za dnem vrstijo javna žalovanja in stavke zaradi prepogostih nesreč v rudnikih in zaradi prevelikega števila žrtev. Plat zvona, pravijo, bije kar neprestano, toda zaman: odgovorne oblasti ne slišijo, še manj pa rudniški mogotci. V Asturiji je bilo letos ob življenju kar 30 rudarjev, se pravi natanko polovica vseh tovrstnih žrtev v Španiji. Slednja se je po številu nesreč v rudnikih povzpela na sam vrh ustrezne lestvice na območju držav članic Evropske gospodarske skupnosti in ravno te dni je bil iznešen podatek, da je število rudniških nezdov in tragedij v Španiji za 120 od sto večje kakor v drugih državah EGS. Splošna sindikalna zveza španskih delavcev je celo pojasnila, da je to število za 410 od sto večje kot v Veliki Britaniji.

Največja španska sindikata — generalna unija delavcev UGT (socialistične usmerjenosti) in »delavske komisije« (blizu KPŠ) — zvrčata odgovornost za takšno stanje neposredno na madridsko vladu in na delodajalce. Njihova politika je »čimvečji zaslužek v najkrajšem času«, pravi generalni sekretar zveze rudarjev pri UGT Saavedra, s pripombo, da podjetniki stremijo k »največjemu dobičku ob najmanjšem vlaganju«. Saavedra objasnjuje to s podatkom, da npr. v Belgiji, Zvezni republiki Nemčiji ali Veliki Britaniji potrošijo za strokovno usposabljanje in za varnost rudarjev 33 pezet po osebi letno (pezeza velja nekaj nad 11 lir), medtem ko znaša ta znesek v Španiji komaj 4 pezeze. Ne samo, v malih rudnikih, ki jih je nič koliko, ne namenjajo temu niti ene same pezeze.

Tragedija v tragediji so prav manjši rudniki, dodaja Saavedra in navaja, da odpade nanje kar tretjina vseh hudih rudarskih nesreč v Španiji. Res je, da so v rudnikih uvedli zadnje čase sodobno mehanizacijo z avtomatizacijo strojev in so rove pričeli kar se da intenzivno izkoriščati, toda ob tem so pozabili najvažnejše, dostavlja Saavedra, to je človeški problem, vprašanje rudarjeve varnosti. To pomeni z drugimi besedami, da davek za povečanje proizvodnje in zmanjšanje izdatkov plačuje človek — rudar, in za ceno življenja. Lansko leto so nesreče v rudnikih stale državo okrog 400 milijard pezet, »toda kaj, ko to še prizadene ne podjetnikov, ki vedo, da stroške itak poravnava država«.

Sindikalisti pripisujejo veliko večino tragedij v rovih dejstvu, da mladi rudarji za delo v njih niso usposobljeni, ampak se ravna po stari tradiciji, češ, kaj bo s tabo v podzemlju, to je odvisno od sreče in usode. Skratka: še vedno velja pravilo, da »rudar postaneš šele v rudniku«.

Nesnaga v britanskih bolnišnicah

LONDON — V kuhinjah angleških in britanskih bolnišnic kar roji vsakovrstnih žuželk, ščurkov in druge glodalci. To izhaja iz poizvedovanja, ki ga je državni urad za higieno opravil v več kot 1.000 zdravstvenih domovih, potem ko je že britanska ustanova za nadzorovanje epidemij na podlagi podobne raziskave ugotovila, da so bolniki v večini bolnišnic v Angliji in Walesu trajno podvrženi nevarnosti okužb zaradi zanemarjanja najosnovnejših higienskih predpisov.

Poročilo higienskega urada navaja, da bi bilo treba takoj zapreti kuhinje v 97 bolnišnicah »zaradi poraznih higienskih razmer«. V drugih 159 kuhinjah so poizvedovalci odkrili prave roje insektov, ščurkov pa tudi podgan. Ko bi tudi za bolnišnice veljala zakonska obveznost rednih higienskih pregledov, kakršna velja za gostišča, bi večina upraviteljev bolnišnic morala na zatožno klop, piše v omenjenem poročilu. Vedeti je treba, da obveznost higienskih pregledov ne velja za jetnišnice, policijske postaje, kasarne in druga javna poslopja ter, kot rečeno, za bolnišnice.

Med glavnimi vzroki takšnih nezaslišanih razmer so v bolnišnicah odsotnost primernih ohlajevalnih naprav, pomanjkljiva skrb za splošno čistočo, dotrajanost nepremičnin in pomanjkanje čista za higieno med bolnišničkim osebjem. Zaradi tega so lani v angleških in valeskih bolnišnicah zaznamovali 40 epidemij zastupitve s pokvarjeno hrano in v bolnišnici Stanley Royd v Wakefieldu je 19 bolnikov podleglo salmonelozi.

Kaj pa letos? V bolnišnici Royal Free Hospital v Londonu so v kuhinjah piščancih bolniki dobili ščurke; v bolnišnici Charing Cross Hospital, prav tako v Londonu, so v raznih jedeh odkrili ptičje blato in mravljinje izvrčke; v bolnišnici St. Mary Hospital (spet v Londonu) so pacienti na krožniku dobili muhe, razne druge insekte in nepogrešljive ščurke, in tako naprej.